

UCHWAŁA Nr 5204/2018
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
z dnia 18 kwietnia 2018 roku

w sprawie zaopiniowania projektu *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kępińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą 2024 roku*

Na podstawie art. 17 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519 ze zm.) Zarząd Województwa Wielkopolskiego uchwała, co następuje:

§ 1. Opiniuje się pozytywnie projekt *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kępińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku*.

§ 2. Postanawia się przekazać niniejszą uchwałę Zarządowi Powiatu Kępińskiego w celu przeprowadzenia dalszego postępowania.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Departamentu Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Marszałek Województwa
Marek Woźniak

UZASADNIENIE

do uchwały Nr 5204/2018 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 kwietnia 2018 roku

Przepis art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska stanowi, że w celu realizacji polityki ochrony środowiska opracowuje się programy ochrony środowiska. Programy są opracowywane na szczeblu wojewódzkim, powiatowym i gminnym oraz podlegają zaopiniowaniu przez odpowiednie organy administracji.

Wykonując kompetencje art. 17 ust. 2 pkt. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska Starosta Kępiński zwrócił się z wnioskiem o zaopiniowanie projektu *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kępińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku*.

Zarząd Województwa Wielkopolskiego po przeanalizowaniu przekazanej dokumentacji i obowiązującego stanu prawnego zaopiniował pozytywnie projekt *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kępińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku* i postanowił przekazać niniejszą uchwałę Zarządowi Powiatu Kępińskiego w celu przeprowadzenia dalszego postępowania.

Marzena Wodzińska
Członek Zarządu

ZAŁĄCZNIK DO UCHWAŁY NR .....

RADY POWIATU KĘPIŃSKIEGO

Z DNIA .....

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA

dla Powiatu Kępińskiego na lata 2017-2020

z perspektywą do 2024 roku

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	2
1. WSTĘP	4
1.1. METODYKA OPRACOWANIA	4
1.2. UWARUNKOWANIA PRAWNE	5
1.3. CHARAKTERYSTYKA POWIATU	6
1.3.1. KLIMAT	7
1.3.2. DEMOGRAFIA	7
1.3.3. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA I ROLNICTWO	9
1.3.4. INFRASTRUKTURA INŻYNIERYJNO – TECHNICZNA	12
1.3.4.1. SIEĆ GAZOWA	12
1.3.4.2. SIEĆ ELEKTROENERGETYCZNA	13
1.3.5. SIEĆ DROGOWA	13
2. SPÓJNOŚĆ Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU	17
2.1. WYMIAR REGIONALNY	18
2.2. WYMIAR KRAJOWY	22
3. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	32
4. OCENA STANU ŚRODOWISKA W POSZCZEGÓLNYCH KOMPONENTACH	34
4.1. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	34
4.1.1. STAN WYJŚCIOWY	34
4.1.2. ANALIZA SWOT	39
4.1.3. ZAGROŻENIA	39
4.2. ZAGROŻENIA HAŁASEM	39
4.2.1. STAN WYJŚCIOWY	39
4.2.2. ANALIZA SWOT	42
4.2.3. ZAGROŻENIA	42
4.3. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	42
4.3.1. STAN WYJŚCIOWY	42
4.3.2. ANALIZA SWOT	45
4.4. GOSPODAROWANIE WODAMI	46
4.4.1. STAN WYJŚCIOWY	46
4.4.2. ANALIZA SWOT	53
4.4.3. ZAGROŻENIA	54
4.5. GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA	54
4.5.1. STAN WYJŚCIOWY	54
4.5.2. ANALIZA SWOT	60
4.5.3. ZAGROŻENIA	60
4.6. ZASOBY GEOLOGICZNE	60
4.6.1. SUROWCE MINERALNE	61
4.6.2. ANALIZA SWOT	63
4.6.3. ZAGROŻENIA	63
4.7. GLEBY	63
4.7.1. STAN WYJŚCIOWY	63
4.7.2. ANALIZA SWOT	66
4.7.3. ZAGROŻENIA	66
4.8. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	66
4.8.1. STAN WYJŚCIOWY	66
4.8.2. ANALIZA SWOT	72
4.8.2. ZAGROŻENIA	73

4.9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	73
4.9.1.	STAN WYJŚCIOWY	73
4.9.1.1.	OBSZARY CHRONIONE	73
4.9.1.2.	LASY	77
4.9.2.	ANALIZA SWOT.....	79
4.9.3.	ZAGROŻENIA	79
4.10.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	80
4.10.1.	ANALIZA SWOT.....	81
5.	CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE	81
5.1.	CELE KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA	81
5.2.	HARMONOGRAM RZECZOWO - FINANSOWY	89
6.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA INWESTYCJI Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA	98
7.	SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	105
7.1.	MONITORING I KONTROLA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	105
7.2.	ZARZĄDZANIE PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA	107
	SPIS TABEL	109
	SPIS RYSUNKÓW	110
	SPIS WYKRESÓW	110

1. WSTĘP

Celem sporządzenia Programu Ochrony Środowiska jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zgodnie z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych na szczeblu krajowym, wojewódzkim i powiatowym. POŚ powinny stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem i być spójne ze wszystkimi dokumentami dotyczącymi zagadnień ochrony środowiska na szczeblu danej JST.

Opracowanie oraz uchwalenie dokumentu przyczyni się do zrównoważonego rozwoju powiatu kępińskiego uwzględniając pierwszorzędnie kwestie związane z ochroną środowiska.

Niniejszy dokument zawiera analizę stanu środowiska naturalnego na terenie powiatu, na podstawie której określono cele, kierunki i zadania wynikające z zagrożeń i problemów dla poszczególnych obszarów interwencji. Wskazano również źródła finansowania zaproponowanych działań oraz określono system realizacji Programu.

1.1. METODYKA OPRACOWANIA

Metodyka opracowania Programu polegała na:

- zebraniu materiałów źródłowych niezbędnych do opracowania Programu, na podstawie których dokonano oceny stanu aktualnego powiatu,
- określeniu celów i kierunków wynikających ze zdiagnozowanych problemów i zagrożeń,
- sformułowaniu zadań oraz wskazaniu jednostek odpowiedzialnych za ich realizację z podziałem na zadania własne oraz zadania monitorowane,
- wskazaniu wskaźników monitorowania realizacji Programu,
- wskazaniu możliwych źródeł finansowania,
- opracowaniu systemu realizacji Programu.

Źródłem informacji do Programu były dane pochodzące z dokumentów udostępnianych przez wyspecjalizowane jednostki zajmujące się ochroną środowiska, np. WIOŚ, RDOŚ, GDOŚ, dane statystyczne opracowywane przez GUS. Do opisu stanu środowiska wykorzystano najaktualniejsze dostępne dane, w głównej mierze określające stan na rok 2015.

Niniejszy dokument został opracowany w oparciu o najnowsze „Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” sporządzone przez Ministerstwo Środowiska.

Do opracowania dokumentu wykorzystano model D-P-S-I-R, czyli model „siły naprawczej – presja – stan – wpływ – reakcja”. Polega on na opisanu poszczególnych elementów oraz przedstawieniu jakie są

przyczyny obecnego stanu środowiska, a także jak środowisko wpływa m.in. na życie społeczne i gospodarcze.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, projekt dokumentu poddany zostaje procedurom konsultacji społecznych, opiniowania oraz uzgadniania.

1.2. UWARUNKOWANIA PRAWNE

Opracowany dokument zgodny jest z obowiązującymi przepisami prawnymi w zakresie ochrony środowiska. Podstawę prawną sporządzenia niniejszego opracowania stanowią m.in. wymienione poniżej ustawy oraz akty wykonawcze tych ustaw:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 519),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2017 poz. 1405),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, ze zm.),
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz.U. 2017 poz. 788, ze zm.),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. 2017 poz. 1161),
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. 2017 poz. 1121, ze zm.),
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 328, ze zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. 2016 r. poz. 1131, ze zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. 2016 r. poz. 1987 ze zm.),
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. 2017 poz. 1289),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2017 poz. 1073),
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1789, ze zm.).

1.3.CHARAKTERYSTYKA POWIATU

Powiat kępiński jest najdalej wysuniętym na południe regionem Wielkopolski. Graniczy z trzema województwami: dolnośląskim, opolskim i łódzkim oraz powiatem ostrzeszowskim położonym w województwie wielkopolskim. Należy do powiatów średniej wielkości, a jego powierzchnia wynosi 60 826 ha.

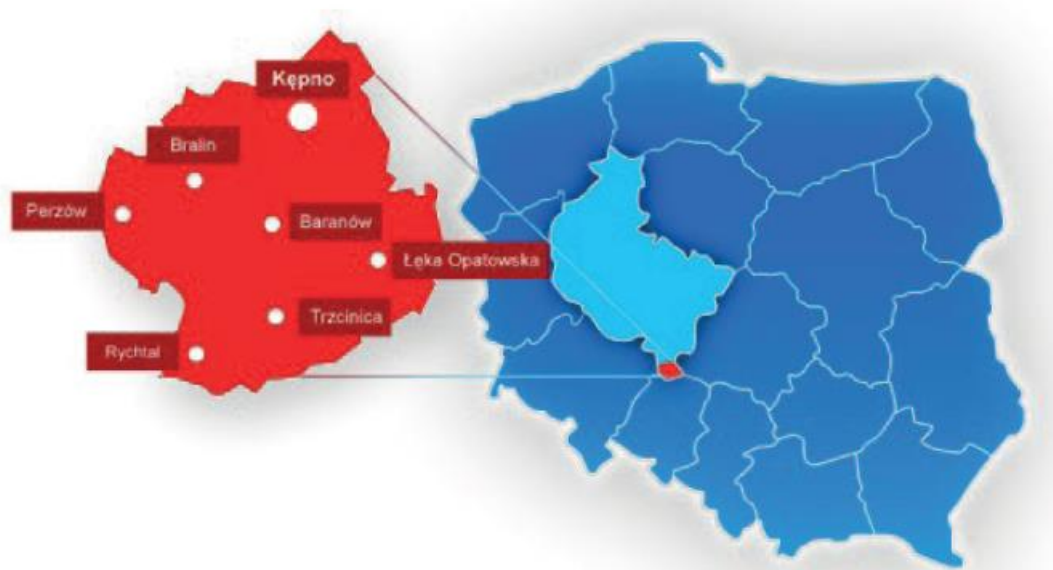
Rysunek 1. Podział powiatu kępińskiego na gminy.

Źródło: Strategia rozwoju Powiatu Kępińskiego na lata 2014–2020.

Jedynym miastem powiatu jest Kępno. Przez tę swoistą stolicę regionu przebiegają ważne szlaki komunikacyjne: Wrocław – Warszawa oraz Katowice – Poznań. Najbliższym większym ośrodkiem miejskim jest Ostrów Wlkp. (ok. 50 km), Kalisz (ok. 55 km) oraz Wrocław (ok. 80 km). Odległość od Poznania – stolicy województwa wielkopolskiego – wynosi ok. 180 km.

Powierzchnia powiatu kępińskiego wynosi 608 km² (60 826 ha), co stanowi 2% powierzchni województwa wielkopolskiego. W skład omawianego powiatu wchodzi 7 gmin: Kępno, Bralin, Baranów, Łęka Opatowska, Perzów, Rychtal i Trzcinica. Obejmują one 78 obrębów ewidencyjnych.

Rysunek 2. Położenie powiatu kępińskiego na tle Polski.

Źródło: www.radiosud.pl

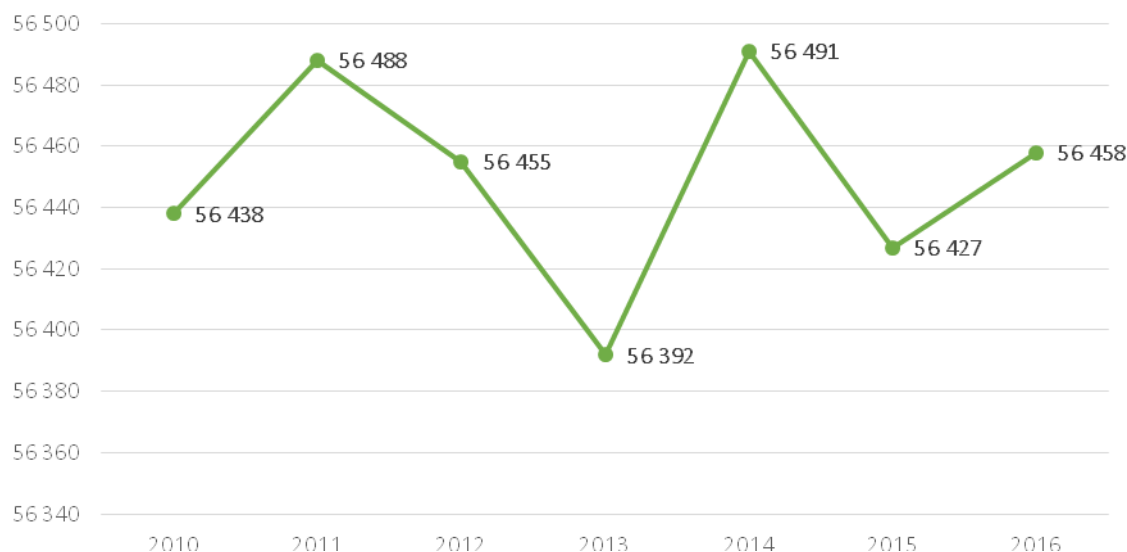
1.3.1. KLIMAT

Teren powiatu cechuje klimat kształtowany przez masy powietrza z zachodu z przenikaniem cech powietrza oceanicznego i kontynentalnego oraz duża zmienność cech pogodowych szczególnie wiosną. Przeciętna ilość opadów rocznie waha się od 550 mm do 600 mm. Okres zalegania pokrywy śnieżnej waha się od 50 do 60 dni. Najwyższe temperatury występują w lipcu i dochodzą do 33°C, a najniższe w miesiącu lutym ze średnią temperaturą - 2,3°C. Największą ilość wiatrów stanowią wiatry słabe (1,5 - 3 m/s). Najczęściej wieją wiatry zachodnie – 19,4%, wschodnie - 17,1% najrzadziej północno-wschodnie - 7,3%, północne - 4,3%. Średnio w roku w ciągu 10-15 dni występują wiatry o prędkości przekraczającej 10 m/s.

1.3.2. DEMOGRAFIA

Liczba mieszkańców powiatu kępińskiego w ostatnich latach wykazuje wahania wartości. W roku 2016 liczba mieszkańców powiatu wynosiła 56 458 osób, dla porównania w roku 2010 liczba mieszkańców powiatu stanowiła wartość 56 438. Biorąc pod uwagę przedział czasowy ostatnich sześciu lat liczba mieszkańców powiatu utrzymuje się na stałym poziomie.

Liczba mieszkańców powiatu

Wykres 1. Liczba ludności powiatu kępińskiego w latach 2010 – 2016.

Źródło: Bank danych lokalnych, GUS.

Poniższa tabela przedstawia dane demograficzne poszczególnych jednostek terytorialnych, wchodzących w skład powiatu kępińskiego.

Tabela 1. Dane demograficzne gmin powiatu kępińskiego.

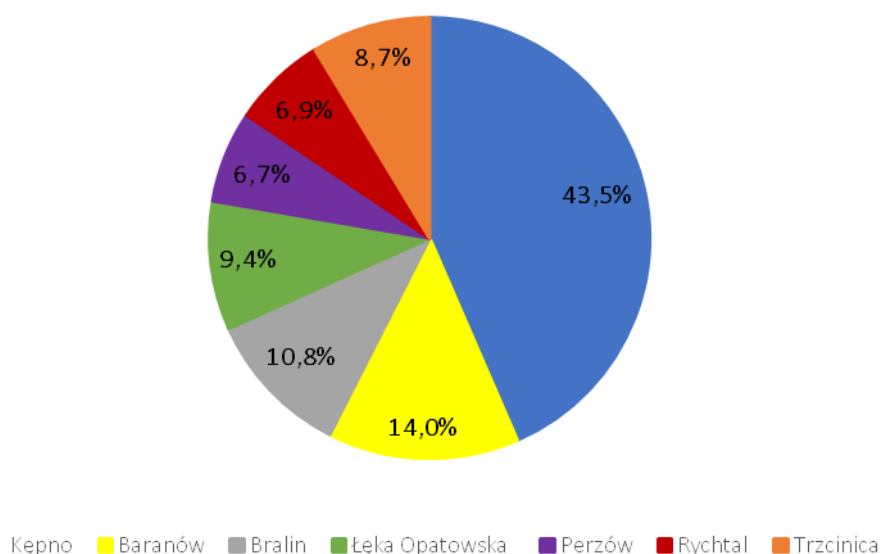
Jednostka terytorialna		Liczba ludności (ogółem)	Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	Liczba osób w wieku produkcyjnym	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	Gęstość zaludnienia [l. osób /km ²]
Gminy Miejsko - wiejskie	Kępno	24 552	18,7	61,7	19,6	198
	Gminy wiejskie					
	Baranów	7 909	20,5	63,9	15,6	106
	Bralin	6 089	20,9	62,6	16,5	71
	Łęka Opatowska	5 324	21,1	63,2	15,6	69
	Perzów	3 789	19,0	64,1	16,9	50
	Rychtal	3 885	18,4	64,4	17,2	40
	Trzcinica	4 910	19,5	62,6	17,9	65

Źródło: Bank danych lokalnych, GUS (stan na 31.12.2016 r.)

Pod względem udziału mieszkańców poszczególnych gmin w ogóle ludności powiatu, Kępno (gmina i miasto ujęte razem) stanowią prawie 44% ludności omawianego obszaru. Druga pod względem

liczebności jest gmina Baranów (14%), a dalej Bralin (10,8 %), Łęka Opatowska i Trzcinica (około 9%). Gminami o najmniejszej liczbie ludności jest Perzów i Rychtal (około 7%).

Udział mieszkańców powiatu z podziałem na gminy

Wykres 2. Udział mieszkańców powiatu kępińskiego z podziałem na gminy.

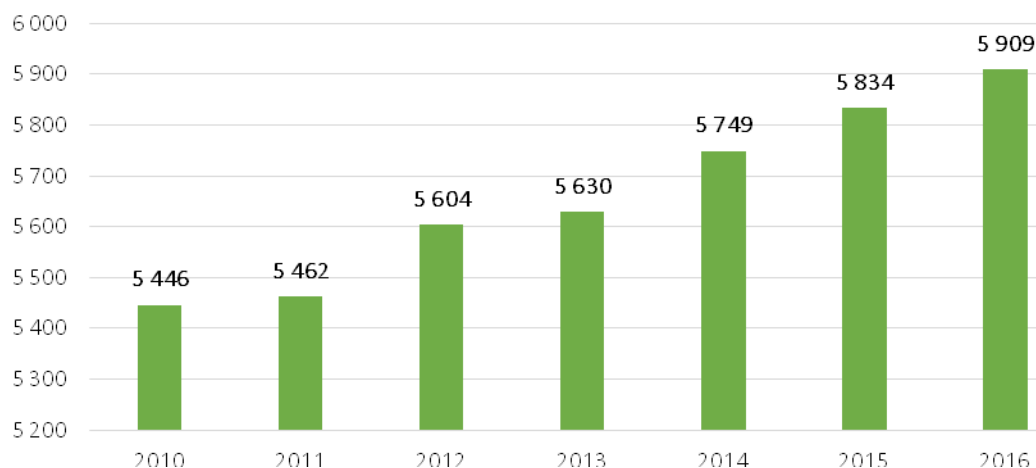
Źródło: Bank danych lokalnych, GUS (stan na 31.12.2016 r.)

1.3.3. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA I ROLNICTWO

Na terenie powiatu kępińskiego w roku 2016 według danych z Głównego Urzędu Statystycznego zarejestrowanych było 5 909 podmiotów gospodarki narodowej. Liczba podmiotów gospodarczych na omawianym obszarze z roku na rok wzrasta.

Powiat kępiński ma zasadniczo charakter rolniczy z przetwórstwem rolno-spożywczym, z dobrze rozwiniętym rzemiosłem i handlem. Szczególną rolę w tym regionie odgrywa przemysł meblarski. Potocznie mówi się nawet o tzw. kępińskim zagłębiu meblowym. Przedsiębiorstwa z powiatu kępińskiego są promowane wśród partnerów zagranicznych. W powiecie funkcjonuje Grupa Producentcka „Polskie Meble”.

Liczba podmiotów gospodarczych

Wykres 3. Liczba podmiotów gospodarczych na terenie powiatu kępińskiego.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, BDL.

Szczegółowy podział wg PKD 2007 został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 2. Podmioty wg PKD 2007 i rodzajów działalności na terenie powiatu kępińskiego.

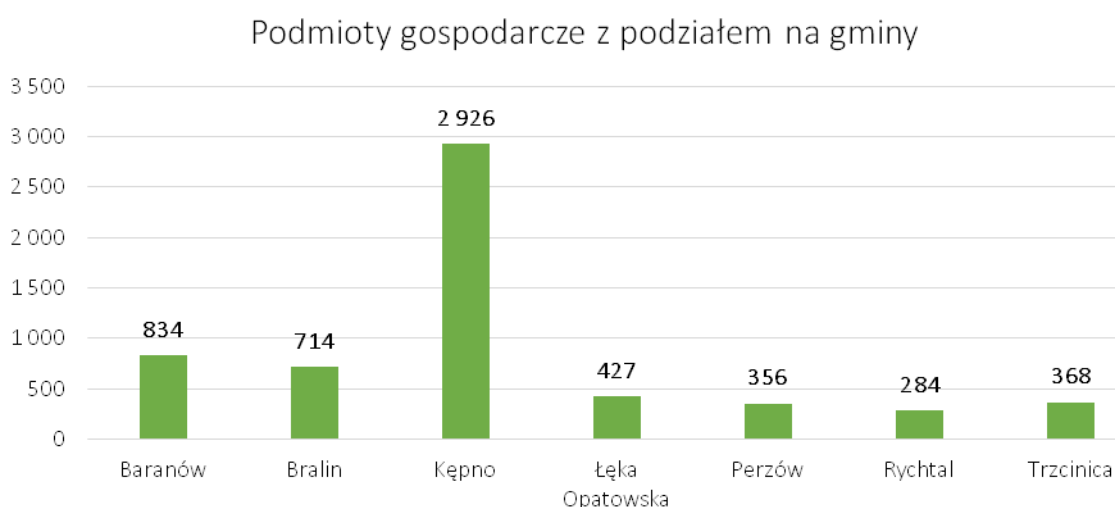
Podmioty wg PKD 2007 i rodzajów działalności	2016
OGÓŁEM	5 909
A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	154
B. Górnictwo i wydobywanie	10
C. Przetwórstwo przemysłowe	1 126
D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	10
E. Dostawa wody; gospodarowanie ciekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	20
F. Budownictwo	769
G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1700
H. Transport i gospodarka magazynowa	248
I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	117
J. Informacja i komunikacja	60
K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	69
L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	121
M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	350
N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	110
O. Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	81
P. Edukacja	179

Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	260
R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	110
S. Pozostała działalność usługowa w tym sekcja T. Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	406
U. Organizacje i zespoły eksterytorialne	1

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, BDL.

Na terenie powiatu dominują podmioty gospodarcze z sekcji F – 28,2 % zarejestrowanych podmiotów oraz podmioty z sekcji G – 20,4 % zarejestrowanych podmiotów gospodarczych.

Największa liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowana jest na terenie gminy Kępno.

Wykres 4. Liczba podmiotów gospodarczych na terenie gmin powiatu kępińskiego.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, BDL.

Największymi pracodawcami w powiecie kępińskim są m.in.:

- OKNAR Sp.j. Fabryka Okien i Drzwi w Świbie
- ELEWARR– Warszawa Sp. z o.o. Oddział w Kępnie
- ZAKŁAD MIĘŚNY Piotr Rachel – Raków-Lipie
- BENIX Fabryka Mebli w Mroczeniu
- MIRJAN Przedsiębiorstwo Wielobranżowe w Łęce Mroczeńskiej
- SAGAN Sp.j. Fabryka Mebli Tapicerowanych w Kępnie
- AKCES-Akcesoria Meblowe w Mianowicach
- Fabryka Mebli Piaski w Paskach
- Rzeźnictwo-Wędliniarstwo J.S. i J. Maryniak Sp.j. w Rychtalu
- INTERMARCHE w Kępnie
- CHEMOMET Fabryka Aparatury Chemicznej Sp. z o.o. w Kępnie

- DREWMIX Fabryka Mebli w Łęce Mroczeńskiej
- STOLARZ-LEMPERT Sp.j.PW w Mariance Mroczeńskiej
- PROSPERO P.W. Zenon Rabiega w Łęce Mroczeńskiej
- Fabryka Mebli „GABI” w Piaskach
- DREW-MARK w Hanulinie
- FENPOL OKNA w Kępnie
- DOLMAR Sp. j. P.P.H.U. w Donaborowie
- INTER-S Producent Pianki Tapicerskiej w Klinach¹

1.3.4. INFRASTRUKTURA INŻYNIERYJNO – TECHNICZNA

1.3.4.1. SIEĆ GAZOWA

Podziemny gazociąg wysokiego ciśnienia 2 x 500 mm przebiega między innymi przez obszary leśne na terenie gminy Bralin, Kępno, Baranów, Trzcinica i Rychtal. Ponadto, z tego samego gazociągu zasilane jest miasto Kępno i Wieruszów.

Charakterystyka sieci gazowej na terenie powiatu została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 3. Charakterystyka sieci gazowej na terenie powiatu kępińskiego.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1	Długość czynnej sieci ogółem	m	144 716
2	Długość czynnej sieci przesyłowej	m	74 039
3	Długość czynnej sieci rozdzielczej	M	70 677
4	Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieskalnych	szt.	1 899
5	Odbiorcy gazu	gosp. dom.	4 665
6	Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp. dom.	1 671
7	Zużycie gazu	tys.m ³	2 380,7
8	Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań	tys.m ³	1 534,1

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, BDL.

Mieszkańcy gmin Łęka Opatowska, Perzów, Rychtal i Trzcinica nie korzystają z sieci gazowej. Najwyższe wskaźniki dotyczące korzystania z sieci gazowej charakteryzowały ludność miasta Kępna (82,6%).

¹ Informację zaczerpnięte z Strategii Rozwoju Powiatu Kępińskiego na lata 2014-2020.

Natomiast gminy Baranów, Bralin oraz obszar wiejski gminy Kępno odznaczały się niewielkim udziałem ludności korzystającej z tego rodzaju infrastruktury.

1.3.4.2. SIEĆ ELEKTROENERGETYCZNA

Dystrybucją, obrotem i wytwarzaniem energii elektrycznej na terenie powiatu kępińskiego zajmuje się Grupa kapitałowa ENERGA. Energia elektryczna dostarczana jest z Elektrociepłowni w Kaliszu. Linie energetyczne na terenie powiatu eksploatowane są przez Rejonowy Zakład Energetyczny w Kępnie. Przez tereny gmin przebiegają linie 110 kV, które umożliwiają zasilanie poprzez GPZ.

Linie 110 kV (WN) tranzytowe:

- GPZ Kępno – GPZ Kostów
- GPZ Kępno – GPZ Wieruszów

Obsługa użytkowników realizowana jest poprzez linie niskiego napięcia podłączone do transformacji słupowych i murowanych. Ze stacji tych energia doprowadzana jest do indywidualnych odbiorców za pośrednictwem miejscowych linii niskiego napięcia 0,4 kV napowietrznych bądź kablowych.

Przez miasto i gminę Kępno przebiega 8,336 km nowo zmodernizowanej napowietrznej linii elektroenergetycznej o napięciu znamionowym 110 kV.

W 2011 r. została wykonana od podstaw napowietrzna, pięciopolowa rozdzielnia 110 kV, wraz z dwoma stanowiskami transformatorów 110/15 kV o mocy 16 MVA każdy, oraz wewnętrzna 24-polowa rozdzielnica 15 kV.

W ramach budowy stacji GPZ Kępno Wschód, wykonano również modernizację linii 110 kV relacji GPZ Kępno – GZP Wieruszów. Nowopowstały obiekt zwiększy pewność zasilania miasta oraz zmniejszy straty przemysłowe w liniach SN.

Dobry stan techniczny sieci oraz stosunkowo niewielki stopień wykorzystywania mocy zainstalowanych transformatorów gwarantują aktualnie odpowiedni poziom zasilania odbiorców i samowystarczalność powiatu.

1.3.5. SIEĆ DROGOWA

Jedynym węzłem kolejowym powiatu jest Kępno. Krzyżują się tu linie kolejowe:

- Ostrów Wielkopolski – Katowice
- Kępno – Wieluń
- Kępno – Oleśnica (obecnie tylko ruch towarowy)
- Kępno – Namysłów (nieczynna)

W powiecie krzyżują się także drogi krajowe i wojewódzkie:

- droga ekspresowa S-8
- droga krajowa nr 11 Poznań-Kępno-Bytom,
- droga krajowa nr 39 Baranów koło Kępna-Łagiewniki,
- droga wojewódzka nr 482 Wrocław-Kępno-Piotrków Trybunalski (była droga krajowa nr 8),

Przez teren powiatu kępińskiego przebiegają drogi powiatowe następujących relacji:

- 5580P (granica powiatu kępińskiego) – Rzetnia – (skrzyżowanie z drogą krajową nr 11),
- 5600P (granica powiatu kępińskiego) – Weronikopole – Mielęcín - Borek Mielęcki – Szklarka Mielęcka – Osiny – Kępno (ul. Osińska) – (droga krajowa nr 11),
- 5599P (granica powiatu kępińskiego) – Mikorzyn – Myjomice – Krążkowy - Kępno (droga krajowa nr 11),
- 5601P (granica powiatu kępińskiego) – Czermin – Tabor Mały – Bralin – (droga wojewódzka nr 482),
- 5581P (granica powiatu kępińskiego) - (droga wojewódzka nr 482),
- 5716P (droga wojewódzka nr 482) – Perzów – Domasłów –Trębaczów – (granica woj. wielkopolskiego),
- 5676P (droga krajowa nr 11) – Domanin – Mikorzyn – Mechnice – (granica powiatu kępińskiego),
- 5677P (skrzyżowanie z drogą powiatową 5599P) – Ostrowiec – Ostrowiec – Kierzno – Świba - (droga wojewódzka nr 482),
- 5678P (skrzyżowanie z drogą wojewódzką nr 482) – Bralin – Szklarka Mielęcka – Przybyszów – (skrzyżowanie z drogą krajową nr 11),
- 5679P (granica powiatu kępińskiego) – Koza Wielka – Miechów – Domasłów – (skrzyżowanie z drogą powiatową 5716P),
- 5680P skrzyżowanie z drogą powiatową 5716P) – Domasłów – Nowa Wieś – Żurawiniec – Mroczeń – (skrzyżowanie z drogą krajową nr 39),
- 5681P (granica powiatu kępińskiego) – Ludwiczyn – Perzów – Turkowy – Mnichowice – Grębanin - (skrzyżowanie z drogą krajową nr 39),
- 5682P (skrzyżowanie z drogą wojewódzką nr 482) – Bralin – Mnichowice – Nowa Wieś – Drożki – Darnowiec - (skrzyżowanie z drogą krajową nr 39),
- 5683P (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5716P) – Trębaczów – Zbuczyna – Drożki – (skrzyżowanie z drogą powiatową 5682P),
- 5684P (skrzyżowanie z drogą powiatową 5683P) - Drożki – (granica województwa wielkopolskiego),
- 5685P (skrzyżowanie z drogą krajową nr 39) – Rychtal – (granica województwa wielkopolskiego),

- 5686P (skrzyżowanie z drogą krajową nr 39) – Rychtal – Krzyżowniki – Proszów – Dalanów - (granica województwa wielkopolskiego),
- 5687P (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5686P) – Krzyżowniki – Sadogóra – Buczek Wielki – (skrzyżowanie z drogą powiatową 5688P),
- 5688P (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5692P) – Granice – Trzcinica – Buczek Wielki – Buczek Mały - (granica województwa wielkopolskiego),
- 5689P (skrzyżowanie z drogą krajową nr 39) – Piotrówka – Trzcinica – Wodziczna – Ignacówka – (skrzyżowanie z drogą powiatową 5692P),
- 5690P (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5688P) – Trzcinica – Pomiany – Kuźnica Trzcińska - (granica województwa wielkopolskiego),
- 5691P (skrzyżowanie z drogą krajową nr 39) – Smarkże – Granice - (skrzyżowanie z drogą powiatową 5692P),
- 5692P (skrzyżowanie z drogą krajową nr 39) – Mroczeń – Laski – Granice – Kuźnica Trzcińska – Ignacówka - (granica województwa wielkopolskiego),
- 5693P (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5692P) – Mroczeń – Joanka – Słupia - (skrzyżowanie z drogą krajową nr 11),
- 5694P (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5692P) – Laski – Kuźnica Słupska - (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5695P),
- 5695P (skrzyżowanie z drogą krajową nr 11) – Słupia – Zmyślona – Łęka Opatowska - (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5700P),
- 5696P (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5700P) – Łęka Opatowska – (skrzyżowanie z drogą krajową nr 11) – Opatów – (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5702P),
- 5697P (skrzyżowanie z drogą krajową nr 11) – Siemianice – Raków – Kuźnica Słupska - (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5694P),
- 5698P (skrzyżowanie z drogą krajową nr 11) – Siemianice – (granica województwa wielkopolskiego),
- 5699P (skrzyżowanie z drogą krajową nr 11) – Opatów – Podbolesławiec - (granica województwa wielkopolskiego),
- 5670P (skrzyżowanie z drogą krajową nr 11) – Łęka Opatowska – Raków - (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5697P),
- 5701P (skrzyżowanie z drogą wojewódzką 482) – Świba – Donaborów – Białaszki – Trzebień – Opatów (skrzyżowanie z drogą nr 5702P),
- 5702P (skrzyżowanie z drogą krajową nr 11 – Opatów – Wielisławice (granica województwa wielkopolskiego),

- 5703P (skrzyżowanie z drogą krajową nr 11) – Słupia – Jankowy - (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5704P),
- 5704P (most Baranów) – Baranów – Jankowy – Donaborów - (skrzyżowanie z drogą powiatową nr 5701P).

Drogi powiatowe na terenie miasta Kępna:

- 5705P ul. Aleje Marcinkowskiego,
- 5706P ul. Broniewskiego,
- 5707P ul. Dworcowa,
- 5708P ul. Kościelna,
- 5709P ul. Kościuszki,
- 5710P ul. Wrocławska,
- 5711P ul. Wiosny Ludów,
- 5712P ul. Wieluńska,
- 5731P ul. Przemysłowa,
- 5714P ul. Sikorskiego,
- 5715P ul. Wawrzyniaka.

Tabela 4. Drogi powiatowe wg typu nawierzchni w powiecie kępińskim.

Drogi publiczne powiatowe		
Drogi powiatowe wg typu nawierzchni		
– nawierzchni twardej	km	231
– nawierzchni twardej ulepszonej	km	228,8
– nawierzchni gruntowej	km	28

Źródło: Strategia rozwoju Powiatu Kępińskiego na lata 2014–2020.

Tabela 5. Drogi gminne w powiecie kępińskim.

Drogi publiczne gminne		
Drogi gminne w powiecie		
– nawierzchni twardej	km	229,3
– nawierzchni twardej ulepszonej	km	197,3
– nawierzchni gruntowej	km	307,7

Źródło: Strategia rozwoju Powiatu Kępińskiego na lata 2014–2020.

Stan dróg będących pod zarządem powiatu jest dość dobry. Długość dróg o nawierzchni twardej wynosiła 231 km, a o nawierzchni twardej ulepszonej 228,8 km. Dróg o nawierzchni gruntowej jest w powiecie najmniej – 28 km.

2. SPÓJNOŚĆ Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kępińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku został opracowany w oparciu o założenia wynikające z dokumentów strategicznych i programowych wyższego rzędu na szczeblu powiatowym, wojewódzkim i krajowym, w szczególności z następującymi dokumentami:

- strategicznymi:
  - Długookresową Strategią Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności,
  - Strategią Rozwoju Kraju 2020,
  - Strategią „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”,
  - Strategią innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”,
  - Strategią rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku),
  - Strategią zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012 – 2020,
  - Strategią „Sprawne Państwo 2020”,
  - Strategią rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022,
  - Krajową strategią rozwoju regionalnego 2010 – 2020: regiony, miasta, obszary wiejskie,
  - Strategią Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020,
  - Strategią Rozwoju Kapitału Społecznego 2020,
  - Polityką Energetyczną Polski do 2030 roku,
- sektorowymi:
  - Krajowym Programem Ochrony Powietrza do roku 2020,
  - Aktualizacją Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych,
  - Krajowym planem gospodarki odpadami 2014,
  - Krajowym programem zapobiegania powstawaniu odpadów,
  - Programem ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Plan działań na lata 2015–2020,
  - Strategicznym Planem Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030,
  - Programem wodno-środowiskowym kraju,

- programowymi:
  - Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku,
  - Program Ochrony Środowiska dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2016-2020,
  - Strategia rozwoju Powiatu Kępińskiego na lata 2014–2020.

Ochrona środowiska jest przedmiotem planów, programów i strategii na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym. Najważniejsze cele i kierunki interwencji w zakresie problemów środowiskowych, wymienionych wyżej dokumentów przedstawiono w poniższych podrozdziałach.

2.1. WYMIAR REGIONALNY

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kępińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku jest spójny z dokumentami na szczeblu regionalnym, przedstawionymi poniżej.

Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku

Cel strategiczny 2. Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami

Cel operacyjny 2.1. Wsparcie ochrony przyrody

Cel ten realizowany powinien być przede wszystkim przez następujące kierunki działań:

- Osłabianie negatywnego wpływu działalności człowieka na ekosystemy: usuwanie przyczyn i skutków eutrofizacji, odwadniania ekosystemów, postępującej antropogenizacji flory i fauny, w tym w wyniku suburbanizacji.
- Ochrona siedlisk i gatunków rodzimych przed inwazyjnymi gatunkami obcymi oraz genetycznie modyfikowanymi.
- Ograniczanie nadmiernej eksploatacji gatunków dziko żyjących, ochrona stanowisk rozrodu, tras migracyjnych i obszarów żerowania.
- Ograniczanie likwidacji ekosystemów, ich odtwarzanie, przeciwdziałanie ich fragmentacji oraz przywracanie i utrzymywanie drożności korytarzy ekologicznych.
- Racjonalizacja i wzmocnienie instytucjonalnego i infrastrukturalnego systemu ochrony przyrody.
- Prowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej, tworzenie planów ochrony przyrody, w tym Priorytetowych Ram Działania dla obszarów Natura 2000 oraz wsparcie badań z zakresu różnorodności biologicznej.
- Ochrona i tworzenie siedlisk wilgotnych.
- Wsparcie działania oraz doposażanie podmiotów biorących udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów oraz innych klęsk i zdarzeń powodujących zagrożenia dla środowiska.

Cel operacyjny 2.2. Ochrona krajobrazu

Cel ten w ramach gospodarki przestrzennej powinien być realizowany przede wszystkim przez następujące kierunki działań:

- Identyfikacja i ocena krajobrazów oraz określenie przyczyn i kierunków ich zmian, także przez sformułowanie zaleceń w planie wojewódzkim.
- Zachęcanie samorządów lokalnych do uwzględnienia kwestii krajobrazowych w odpowiednich dokumentach gminnych.
- Zrównoważone użytkowanie przestrzeni, ograniczanie przekształcania terenów cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym, także nieobjętych ochroną prawną, w tym likwidacji zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, prac zmieniających znacząco rzeźbę terenu, likwidowania i przekształcania zbiorników wodnych oraz obszarów wodnołotnych.
- Rekultywacja obszarów zdegradowanych.

Cel operacyjny 2.3. Ochrona zasobów leśnych i racjonalne ich wykorzystanie

Cel ten realizowany powinien być przede wszystkim przez następujące kierunki działań:

- Porządkowanie stosunków wodnych i zwiększanie małej retencji (naturalnej i sztucznej).
- Zwiększanie lesistości oraz wprowadzanie zadrzewień do przestrzeni rolniczej i miejskiej jako substytutu lasu.
- Realizowanie przebudowy drzewostanów o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem oraz wspieranie przystosowania różnorodności biologicznej w lasach do zmian klimatycznych.
- Poprawa zdrowotności lasów, przeciwdziałanie chorobom i szkodnikom.
- Racjonalizacja gospodarki leśnej.
- Przeciwdziałanie oraz minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ekstremalnych zjawisk przyrodniczych. Ograniczanie fragmentacji powierzchni leśnych inwestycjami liniowymi.
- Przeciwdziałanie otaczaniu powierzchni leśnych zwartą zabudową oraz drogami o dużym natężeniu ruchu.
- Promocja wielofunkcyjnej gospodarki leśnej w zakresie funkcji ekologicznych, socjalnych i gospodarczych.
- Doskonalenie gospodarki łowieckiej.
- Ekonomiczne i przyrodnicze doskonalenie lasów prywatnych.
- Odtwarzanie potencjalnych zbiorowisk w Obszarach Natura 2000.
- Promocja edukacji leśnej.
- Minimalizowanie szkód wyrządzanych przez zwierzynę.

- Ochrona lasów przed pożarami, w tym wykorzystanie społecznego potencjału Ochotniczych Straży Pożarnych.
- Ograniczenie presji turystycznej w lasach objętych ochroną przyrody.

Cel operacyjny 2.4. Wykorzystanie, racjonalizacja gospodarki zasobami kopalin oraz ograniczanie skutków ich eksploatacji

Cel ten realizowany powinien być przede wszystkim przez następujące kierunki działań:

- Wsparcie rozpoznawania występowania złóż kopalin.
- Ochrona przed zabudową kluczowych złóż kopalin w regionie.
- Ograniczanie eksploatacji na obszarach chronionych oraz na terenach o wysokiej kulturze rolnej.
- Rekultywacja i zagospodarowanie terenów poeksploatacyjnych oraz ograniczanie negatywnych skutków prac geologicznych i eksploatacji kopalin.
- Wsparcie eksploatacji i wykorzystania źródeł geotermalnych.
- Lepsze wykorzystanie surowców mineralnych dla medycyny, zdrowia i rekreacji.

Cel operacyjny 2.6. Uporządkowanie gospodarki odpadami

Dla realizacji tego celu przyjmuje się następujące kierunki działań będące jednocześnie celami głównymi „Planu gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2012 – 2017”:

- Gospodarowanie odpadami w województwie wykorzystujące regionalne i zastępcze instalacje do przetwarzania odpadów.
- Zamknięcie wszystkich składowisk odpadów niespełniających wymagań przepisów prawnych.
- Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymogami ochrony środowiska.
- Selektywne zbieranie odpadów ulegających biodegradacji i w konsekwencji ograniczenie składowania tych odpadów.
- Zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych. Wylimitowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.
- Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie kompleksowych i racjonalnych metod gospodarowania odpadami.

Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020

W oparciu o diagnozę stanu środowiska województwa wielkopolskiego, zdefiniowane zagrożenia i problemy oraz mając na uwadze oczekiwane pozytywne zmiany w ochronie środowiska, zaproponowano cele i kierunki interwencji Programu dla poszczególnych obszarów interwencji:

1. ochrona klimatu i jakości powietrza – cele: dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm - osiągnięcie poziomów dopuszczalnych zanieczyszczeń powietrza: pyłu PM10, pyłu PM2,5; osiągnięcie poziomu docelowego benzo(a)pirenu; osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu; ograniczenie emisji gazów cieplarnianych;
2. zagrożenie hałasem – cele: dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu; zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas;
3. pola elektromagnetyczne – cel: utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości;
4. gospodarowanie wodami – cele: zwiększenie retencji wodnej województwa; ograniczenie wodochłonności gospodarki; osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód;
5. gospodarka wodno-ściekowa, - cele: poprawa jakości wody; wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich;
6. zasoby geologiczne – cele: ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalni; rekultywacja terenów poeksploatacyjnych;
7. gleby – cele: dobra jakość gleb; rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych;
8. gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – cele: ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania; ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko;
9. zasoby przyrodnicze – cel: zwiększenie lesistości województwa; zachowanie różnorodności biologicznej;
10. zagrożenie poważnymi awariami – cel: utrzymanie stanu bez incydentów o znamionach poważnej awarii.

Poza głównymi obszarami interwencji w strategii ochrony środowiska uwzględniono również zagadnienia horyzontalne takie, jak działania edukacyjne, czy monitoring środowiska:

11. edukacja – cel: świadome ekologicznie społeczeństwo;
12. monitoring środowiska – cel: zapewnienie wiarygodnych informacji o stanie środowiska.

Strategia rozwoju Powiatu Kępińskiego na lata 2014–2020

Cel operacyjny ujęty w dokumencie: Zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych

W celu zrównoważonego rozwoju powiatu należy podjąć działania dotyczące ochrony zasobów naturalnych, w tym wód powierzchniowych i podziemnych, gleb oraz jakości powietrza. Ze względu na znaczącą rolę zasobów naturalnych w rozwoju turystyki i rekreacji oraz jakości życia mieszkańców, konieczne jest objęcie szczególną ochroną dziedzictwa przyrodniczego w tym parków, rezerwatów przyrody oraz innych miejsc służących do wypoczynku.

Ograniczenie wykorzystania energii, pochodzącej ze źródeł konwencjonalnych przyczyni się do redukcji emisji gazów cieplarnianych i zmniejszenia stopnia degradacji środowiska naturalnego. Efektywność realizacji zielonych projektów wymaga nie tylko zaangażowania środków finansowych, ale również konieczności edukowania społeczności w zakresie wykorzystywania ekoinnowacyjnych technologii i kształtowanie postaw proekologicznych.

W kolejnych latach wzmocniona zostanie promocja wykorzystania technologii niskoemisyjnych oraz produkcji i dystrybucji OZE w powiecie kępińskim. Konieczne jest także wspieranie rozwoju recyklingu śmieci oraz nowoczesnych metod gospodarowania odpadami w celu zadbania o środowisko naturalne.

Główne kierunki działania w zakresie celu operacyjnego.

ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW NATURALNYCH :

1. Zachowanie równowagi pomiędzy urbanizacją i uprzemysłowieniem, a środowiskiem naturalnym.
2. Rozwój optymalnego systemu gospodarowania odpadami, opartego na selektywnej zbiórce odpadów.
3. Rozwój alternatywnych źródeł wykorzystywania energii.
4. Ochrona bioróżnorodności przyrodniczej na terenie powiatu.
5. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych.
6. Poprawa stanu powietrza na terenie powiatu.
7. W spieranie gospodarki niskoemisyjnej na terenie powiatu.
8. Termomodernizacja infrastruktury budynków użyteczności publicznej.

2.2. WYMIAR KRAJOWY

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kępińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku jest spójny z dokumentami na szczeblu krajowym, przedstawionymi poniżej.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności

1. Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska; kierunki interwencji:
  - modernizacja infrastruktury i bezpieczeństwo energetyczne,
  - modernizacja sieci elektroenergetycznych i ciepłowniczych,

- realizacja programu inteligentnych sieci w elektroenergetyce,
  - wzmocnienie roli odbiorców finalnych w zarządzaniu zużyciem energii,
  - stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki,
  - zwiększenie poziomu ochrony środowiska.
2. Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych; kierunki interwencji:
- rewitalizacja obszarów problemowych w miastach,
  - stworzenie warunków sprzyjających tworzeniu pozarolniczych miejsc pracy na wsi i zwiększaniu mobilności zawodowej na linii obszary wiejskie – miasta,
  - zrównoważony wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego zapewniający bezpieczeństwo żywnościowe oraz stymulujący wzrost pozarolniczego zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich,
  - wprowadzenie rozwiązań prawno-organizacyjnych stymulujących rozwój miast.
3. Cel 9 – Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski; kierunek interwencji:
- udrożnienie obszarów miejskich i metropolitalnych poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego.

Strategia Rozwoju Kraju 2020

---

1. Obszar strategiczny I Sprawne i efektywne państwo:

a) Cel I.1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem:

- Priorytetowy kierunek interwencji I.1.5 – Zapewnienie ładu przestrzennego,

b) Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela:

- Priorytetowy kierunek interwencji I.3.3. – Zwiększenie bezpieczeństwa obywatela,

2. Obszar strategiczny II Konkurencyjna gospodarka

a) Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki

- Priorytetowy kierunek interwencji II.2.3. – Zwiększenie konkurencyjności i modernizacja sektora rolno-spożywczego,

b) Cel II.5. Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych

- Priorytetowy kierunek interwencji II.5.2. – Upowszechnienie wykorzystania technologii cyfrowych,

c) Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko

- Priorytetowy kierunek interwencji II.6.1. – Racjonalne gospodarowanie zasobami,
- Priorytetowy kierunek interwencji II.6.2. – Poprawa efektywności energetycznej,

- Priorytetowy kierunek interwencji II.6.3. – Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii,
  - Priorytetowy kierunek interwencji II.6.4. – Poprawa stanu środowiska,
  - Priorytetowy kierunek interwencji II.6.5. – Adaptacja do zmian klimatu,
- d) Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu
- Priorytetowy kierunek interwencji II.7.1. – Zwiększenie efektywności zarządzania w sektorze transportowym,
  - Priorytetowy kierunek interwencji II.7.2. – Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych,
  - Priorytetowy kierunek interwencji II.7.3. – Udrożnienie obszarów miejskich,
3. Obszar strategiczny III Spójność społeczna i terytorialna
- a) Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych
- Priorytetowy kierunek interwencji III.2.1. – Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych,
- b) Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych
- Priorytetowy kierunek interwencji III.3.1. – Tworzenie warunków instytucjonalnych, prawnych i finansowych dla realizacji działań rozwojowych w regionach,
  - Priorytetowy kierunek interwencji III.3.2. – Wzmacnianie ośrodków wojewódzkich,
  - Priorytetowy kierunek interwencji III.3.3. – Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich,
  - Priorytetowy kierunek interwencji III.3.4. – Zwiększenie spójności terytorialnej.

Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”

---

1. Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska; kierunki interwencji:
- racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin,
  - gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody,
  - zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna,
  - uporządkowanie zarządzania przestrzenią.
2. Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię; kierunki interwencji:
- lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii,
  - poprawa efektywności energetycznej,
  - wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii,
  - rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich,
  - rozwój systemu zaopatrywania nowej generacji pojazdów wykorzystujących paliwa alternatywne,
3. Cel 3. Poprawa stanu środowiska; kierunki interwencji:

- zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki,
- racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne,
- ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki,
- wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych,
- promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy.

Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”

Cel 1: Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki

a) Kierunek działań 1.2. – Koncentracja wydatków publicznych na działaniach prorozwojowych i innowacyjnych

- Działanie 1.2.3. – Identyfikacja i wspieranie rozwoju obszarów i technologii o największym potencjale wzrostu,
- Działanie 1.2.4. – Wspieranie różnych form innowacji,
- Działanie 1.2.5. – Wspieranie transferu wiedzy i wdrażania nowych/nowoczesnych technologii w gospodarce (w tym technologii środowiskowych),

b) Kierunek działań 1.3. – Uproszczenie, zapewnienie spójności i przejrzystości systemu danin publicznych mające na względzie potrzeby efektywnej i innowacyjnej gospodarki

- Działanie 1.3.2. – Eliminacja szkodliwych subsydiów i racjonalizacja ulg podatkowych,

Cel 3: Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców

a) Kierunek działań 3.1. – Transformacja systemu społeczno-gospodarczego na tzw. „bardziej zieloną ścieżkę”, zwłaszcza ograniczanie energo- i materiałochłonności gospodarki,

- Działanie 3.1.1. – Tworzenie warunków dla rozwoju zrównoważonej produkcji i konsumpcji oraz zrównoważonej polityki przemysłowej,
- Działanie 3.1.2. – Podnoszenie społecznej świadomości i poziomu wiedzy na temat wyzwań zrównoważonego rozwoju i zmian klimatu,
- Działanie 3.1.3. – Wspieranie potencjału badawczego oraz eksportowego w zakresie technologii środowiskowych, ze szczególnym uwzględnieniem niskoemisyjnych technologii węglowych (CTW),
- Działanie 3.1.4. – Promowanie przedsiębiorczości typu „business & biodiversity”, w szczególności na obszarach zagrożonych peryferyjnością,

b) Kierunek działań 3.2. – Wspieranie rozwoju zrównoważonego budownictwa na etapie planowania, projektowania, wznoszenia budynków oraz zarządzania nimi przez cały cykl życia

- Działanie 3.2.1. – Poprawa efektywności energetycznej i materiałowej przedsięwzięć architektoniczno-budowlanych oraz istniejących zasobów,
- Działanie 3.2.2. – Stosowanie zasad zrównoważonej architektury

Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku)

Cel strategiczny 1. - Stworzenie zintegrowanego systemu transportowego

- a) Cel szczegółowy 1. – Stworzenie nowoczesnej i spójnej sieci infrastruktury transportowej,
- b) Cel szczegółowy 4. – Ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020

Cel szczegółowy 2: Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej

- a) Priorytet 2.1. – Rozwój infrastruktury gwarantującej bezpieczeństwo energetyczne, sanitarne i wodne na obszarach wiejskich
  - Kierunek interwencji 2.1.1. – Modernizacja sieci przesyłowych i dystrybucyjnych energii elektrycznej,
  - Kierunek interwencji 2.1.2. – Dywersyfikacja źródeł wytwarzania energii elektrycznej,
  - Kierunek interwencji 2.1.3. – Rozbudowa i modernizacja ujęć wody i sieci wodociągowej,
  - Kierunek interwencji 2.1.4. – Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków,
  - Kierunek interwencji 2.1.5. – Rozwój systemów zbiórki, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
  - Kierunek interwencji 2.1.6. – Rozbudowa sieci przesyłowej i dystrybucyjnej gazu ziemnego,
- b) Priorytet 2.2. – Rozwój infrastruktury transportowej gwarantującej dostępność transportową obszarów wiejskich
  - Kierunek interwencji 2.2.1. – Rozbudowa i modernizacja lokalnej infrastruktury drogowej i kolejowej,
  - Kierunek interwencji 2.2.2. – Tworzenie powiązań lokalnej sieci drogowej z siecią dróg regionalnych, krajowych, ekspresowych i autostrad,
  - Kierunek interwencji 2.2.3. – Tworzenie infrastruktury węzłów przesiadkowych, transportu kołowego i kolejowego,
- c) Priorytet 2.5. Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa na obszarach wiejskich
  - Kierunek interwencji 2.5.1. – Rozwój infrastruktury wodno-melioracyjnej i innej łagodzącej zagrożenia naturalne,

Cel szczegółowy 3: Bezpieczeństwo żywnościowe

- a) Priorytet 3.2. – Wytwarzanie wysokiej jakości, bezpiecznych dla konsumentów produktów rolno-spożywczych
- Kierunek interwencji 3.2.2. – Wsparcie wytwarzania wysokiej jakości produktów rolno-spożywczych, w tym produktów wytwarzanych metodami integrowanymi, ekologicznymi oraz tradycyjnymi metodami produkcji z lokalnych surowców i zasobów oraz produktów rybnych
- b) Priorytet 3.4. – Podnoszenie świadomości i wiedzy producentów oraz konsumentów w zakresie produkcji rolno-spożywczej i zasad żywienia
- Kierunek interwencji 3.4.3. – Wsparcie działalności innowacyjnej ukierunkowanej na zmiany wzorców produkcji i konsumpcji

Cel szczegółowy 5: Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich

- a) Priorytet 5.1. – Ochrona środowiska naturalnego w sektorze rolniczym i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich
- Kierunek interwencji 5.1.1. – Ochrona różnorodności biologicznej, w tym unikalnych ekosystemów oraz flory i fauny związanych z gospodarką rolną i rybacką,
  - Kierunek interwencji 5.1.2. – Ochrona jakości wód, w tym racjonalna gospodarka nawozami i środkami ochrony roślin
  - Kierunek interwencji 5.1.3. – Racjonalne wykorzystanie zasobów wodnych na potrzeby rolnictwa i rybactwa oraz zwiększanie retencji wodnej
  - Kierunek interwencji 5.1.4. – Ochrona gleb przed erozją, zakwaszeniem, spadkiem zawartości materii organicznej i zanieczyszczeniem metalami ciężkimi
  - Kierunek interwencji 5.1.5. – Rozwój wiedzy w zakresie ochrony środowiska rolniczego i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich i jej upowszechnianie
- b) Priorytet 5.2.- Kształtowanie przestrzeni wiejskiej z uwzględnieniem ochrony krajobrazu i ładu przestrzennego
- Kierunek interwencji 5.2.1. – Zachowanie unikalnych form krajobrazu rolniczego,
  - Kierunek interwencji 5.2.2. – Właściwe planowanie przestrzenne
  - Kierunek interwencji 5.2.3. – Racjonalna gospodarka gruntami
- c) Priorytet 5.3. – Adaptacja rolnictwa i rybactwa do zmian klimatu oraz ich udział w przeciwdziałaniu tym zmianom (mitygacji)
- Kierunek interwencji 5.3.1. – Adaptacja produkcji rolnej i rybackiej do zmian klimatu
  - Kierunek interwencji 5.3.2. – Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w rolnictwie i całym łańcuchu rolno-żywnościowym
  - Kierunek interwencji 5.3.3. – Zwiększenie sekwestracji węgla w glebie i biomasie wytwarzanej w rolnictwie

- Kierunek interwencji 5.3.4. – Badania w zakresie wzajemnego oddziaływania rozwoju obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa na zmiany klimatu
  - Kierunek interwencji 5.3.5. – Upowszechnianie wiedzy w zakresie praktyk przyjaznych klimatowi wśród konsumentów i producentów rolno-spożywczych
- d) Priorytet 5.4. Zrównoważona gospodarka leśna i łowiecka na obszarach wiejskich
- Kierunek interwencji 5.4.1. – Racjonalne zwiększenie zasobów leśnych
  - Kierunek interwencji 5.4.2. – Odbudowa drzewostanów po zniszczeniach spowodowanych katastrofami naturalnymi
  - Kierunek interwencji 5.4.3 – Zrównoważona gospodarka łowiecka służąca ochronie środowiska oraz rozwojowi rolnictwa i rybactwa
  - Kierunek interwencji 5.4.4. – Wzmacnianie publicznych funkcji lasów
- e) Priorytet 5.5. - Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na obszarach wiejskich
- Kierunek interwencji 5.5.1. – Racjonalne wykorzystanie rolniczej i rybackiej przestrzeni produkcyjnej do produkcji energii ze źródeł odnawialnych
  - Kierunek interwencji 5.5.2. – Zwiększenie dostępności cenowej i upowszechnienie rozwiązań w zakresie odnawialnych źródeł energii wśród mieszkańców obszarów wiejskich

Cel 3: Skuteczne zarządzanie i koordynacja działań rozwojowych

- a) Kierunek interwencji 3.2. – Skuteczny system zarządzania rozwojem kraju
- Przedsięwzięcie 3.2.1. – Wprowadzenie mechanizmów zapewniających spójność programowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego
  - Przedsięwzięcie 3.2.2. – Zapewnienie ładu przestrzennego
  - Przedsięwzięcie 3.2.3. – Wspieranie rozwoju wykorzystania informacji przestrzennej z wykorzystaniem technologii cyfrowych

Cel 5: Efektywne świadczenie usług publicznych

- a) Kierunek interwencji 5.2. – Ochrona praw i interesów konsumentów
- Przedsięwzięcie 5.2.3. – Wzrost świadomości uczestników obrotu o przysługujących konsumentom prawach oraz stymulacja aktywności konsumenckiej w obszarze ochrony tych praw,
- b) Kierunek interwencji 5.5. – Standaryzacja i zarządzanie usługami publicznymi, ze szczególnym uwzględnieniem technologii cyfrowych
- Przedsięwzięcie 5.5.2. – Nowoczesne zarządzanie usługami publicznymi

Cel 7: Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego

- a) Kierunek interwencji 7.5. – Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego
- Przedsięwzięcie 7.5.1. – Usprawnienie działania struktur zarządzania kryzysowego.

Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022

Cel 3: Rozwój odporności na zagrożenia bezpieczeństwa narodowego

a) Priorytet 3.1. – Zwiększanie odporności infrastruktury krytycznej

- Kierunek interwencji 3.1.3. – Zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania energetyki jądowej w Polsce.

Cel 4: Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa

a) Priorytet 4.1. – Integracja rozwoju społeczno-gospodarczego i bezpieczeństwa narodowego

- Kierunek interwencji 4.1.1. – Wzmocnienie relacji między rozwojem regionalnym kraju a polityką obroną
- Kierunek interwencji 4.1.2. – Koordynacja działań i procedur planowania przestrzennego uwzględniających wymagania obronności i bezpieczeństwa państwa
- Kierunek interwencji 4.1.3. – Wspieranie rozwoju infrastruktury przez sektor bezpieczeństwa
- Kierunek interwencji 4.1.4. – Wspieranie ochrony środowiska przez sektor bezpieczeństwa

Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2010–2020: regiony, miasta, obszary wiejskie

---

Cel 1: Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów.

a) Kierunek działań 1.1. – Wzmacnianie funkcji metropolitalnych ośrodków wojewódzkich i integracja ich obszarów funkcjonalnych:

- Działanie 1.1.1. – Warszawa – stolica państwa,
- Działanie 1.1.2. – Pozostałe ośrodki wojewódzkie.

b) Kierunek działań 1.2. – Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji na obszary poza ośrodkami wojewódzkimi:

- Działanie 1.2.1. – Zwiększanie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionów
- Działanie 1.2.2. – Wspieranie rozwoju i znaczenia miast subregionalnych
- Działanie 1.2.3. – Pełniejsze wykorzystanie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich
- Kierunek działań 1.3. – Budowa podstaw konkurencyjności województw – działania tematyczne
- Działanie 1.3.5. – Dywersyfikacja źródeł i efektywne wykorzystanie energii oraz reagowanie na zagrożenia naturalne
- Działanie 1.3.6. – Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego

Cel 2: Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych.

a) Kierunek działań 2.2. – Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe:

- Działanie 2.2.3. – Zwiększanie dostępności i jakości usług komunikacyjnych
- Działanie 2.2.4. – Usługi komunalne i związane z ochroną środowiska

b) Kierunek działań 2.3. – Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze

c) Kierunek działań 2.4. – Przewycięzanie niedogodności związanych z położeniem obszarów przygranicznych, szczególnie wzdłuż zewnętrznych granic UE

d) Kierunek działań 2.5. – Zwiększanie dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich na obszarach o najniższej dostępności

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

Cel szczegółowy 4: Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej

a) Kierunek interwencji – kształtowanie zdrowego stylu życia poprzez promocję zdrowia, edukację zdrowotną oraz prośrodowiskową oraz działania wspierające dostęp do zdrowej i bezpiecznej żywności

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020

---

1. Cel szczegółowy 4: Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego

a) Priorytet Strategii 4.1. – Wzmocnienie roli kultury w budowaniu spójności społecznej

- Kierunek działań 4.1.2. – Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz krajobrazu

Polityka energetyczna Polski do 2030 roku

---

1. Kierunek – poprawa efektywności energetycznej

a) Cel główny – dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną

b) Cel główny – konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15

2. Kierunek – wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii

a) Cel główny – racjonalne i efektywne gospodarowanie złożami węgla, znajdującymi się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

b) Cel główny – zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego

3. Kierunek – wytwarzanie i przesyłanie energii elektrycznej oraz ciepła

a) Cel główny – zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii

4. Kierunek – dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej

a) Cel główny – przygotowanie infrastruktury dla energetyki jądrowej i zapewnienie inwestorom warunków do wybudowania i uruchomienia elektrowni jądrowych opartych na bezpiecznych technologiach, z poparciem społecznym i z zapewnieniem wysokiej kultury bezpieczeństwa jądrowego na wszystkich etapach: lokalizacji, projektowania, budowy, uruchomienia, eksploatacji i likwidacji elektrowni jądrowych

5. Kierunek – rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw

a) Cel główny – wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych

b) Cel główny – osiągnięcie w 2020 roku 10% udziału biopaliw w rynku paliw transportowych oraz zwiększenie wykorzystania biopaliw II generacji

c) Cel główny – ochrona lasów przed nadmiernym eksploatowaniem, w celu pozyskiwania biomasy oraz zrównoważone wykorzystanie obszarów rolniczych na cele OZE, w tym biopaliw, tak aby nie doprowadzić do konkurencji pomiędzy energetyką odnawialną i rolnictwem oraz zachować różnorodność biologiczną

d) Cel główny – wykorzystanie do produkcji energii elektrycznej istniejących urządzeń piętrzących stanowiących własność Skarbu Państwa

e) Cel główny – zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw oraz stworzenie optymalnych warunków do rozwoju energetyki rozproszonej opartej na lokalnie dostępnych surowcach

6. Kierunek – rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii

a) Cel główny – zapewnienie niezakłóconego funkcjonowania rynków paliw i energii, a przez to przeciwdziałanie nadmiernemu wzrostowi cen

7. Kierunek – ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko

a) Cel główny – ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego

b) Cel główny – ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych

c) Cel główny – ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych

d) Cel główny – minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce

e) Cel główny – zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych

3. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kępińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku został opracowany zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2017 poz. 519 ze zm.) jako narzędzie prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie powiatu. Polityka ochrony środowiska to stworzenie warunków do działań związanych z ochroną środowiska i zrównoważonym rozwojem czyli takim rozwojem powiatu kępińskiego, który będzie zarówno rozwojem gospodarczym, rozwojem ekonomicznym i rozwojem ekologicznym.

- Powiat kępiński jest najdalej wysuniętym na południe regionem Wielkopolski. Graniczy z trzema województwami: dolnośląskim, opolskim i łódzkim oraz powiatem ostrzeszowskim położonym w województwie wielkopolskim. Należy do powiatów średniej wielkości, a jego powierzchnia wynosi 60 826 ha.
- Liczba mieszkańców powiatu kępińskiego w ostatnich latach wykazuje wahania wartości. W roku 2016 liczba mieszkańców powiatu wynosiła 56 458 osób, dla porównania w roku 2010 liczba mieszkańców powiatu stanowiła wartość 56 438. Biorąc pod uwagę przedział czasowy ostatnich sześciu lat liczba mieszkańców powiatu utrzymuje się na stałym poziomie.
- Na terenie powiatu kępińskiego w roku 2016 według danych z Głównego Urzędu Statystycznego zarejestrowanych było 5 909 podmiotów gospodarki narodowej. Liczba podmiotów gospodarczych na omawianym obszarze z roku na rok wzrasta. Powiat kępiński ma zasadniczo charakter rolniczy z przetwórstwem rolno-spożywczym, z dobrze rozwiniętym rzemiosłem i handlem. Szczególną rolę w tym regionie odgrywa przemysł meblarski.
- Powiat należy do strefy wielkopolskiej, w której występują przekroczenia stężeń PM10, PM2.5 i benzo(a)pirenu.
- Na terenie powiatu kępińskiego największe zagrożenie stanowi nadmierna emisja hałasu drogowego. Dotyczy to zarówno pór nocnych i dziennych. Przez teren powiatu przebiegają drogi krajowe i wojewódzkie, które stanowią źródło nadmiernego hałasu komunikacyjnego.
- Na omawianym obszarze brak jest realnego zagrożenia nadmiernym poziomem pól elektromagnetycznych.
- Pod względem występowania wód powierzchniowych, powiat kępiński zaliczany jest do obszarów o niskiej zasobności. Stan jednolitych części wód na terenie powiatu kępińskiego na podstawie monitoringu wód przeprowadzonego w roku 2015 przez WIOŚ w Poznaniu

w większości punktów pomiarowych oceniono jako złe. Jakość wód podziemnych na terenie powiatu jest dobra.

- Na terenie powiatu kępińskiego łącznie z sieci wodociągowej korzysta 97,05 % mieszkańców, natomiast z sieci kanalizacyjnej sumarycznie 67,68 % mieszkańców.
- Ukształtowanie powiatu oraz rzeźba terenu wywiera wpływ na jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej, która w 85% jest korzystna dla rolnictwa. Powiat kępiński jest regionem, w którym rolnictwo odgrywa ważną rolę, użytki rolne zajmują 39162,12 ha tj.: 89,5% powierzchni ogólnej (i stanowią 2,5% powierzchni użytków rolnych województwa). Gleby gruntów ornych powiatu są średniej i niskiej jakości. Brak klasy Ia, klasa II zajmuje powierzchnię 19 ha (0,05%), klasa III -IVb - 14396 ha (41,07%) a gleby najgorszych klas V-VI i VIz – 20637 ha (58,88%).
- Powiat kępiński należy do regionu IX gospodarowania odpadami komunalnymi w województwie wielkopolskim.
- Na terenie powiatu kępińskiego występują następujące formy ochrony przyrody: pomniki przyrody, obszary Natura 2000, rezerwy przyrody, obszary chronionego krajobrazu.
- Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia lasów na terenie powiatu kępińskiego wynosi 12 017,86 ha, co daje lesistość na poziomie 19,76 %. Wskaźnik lesistości dla omawianego obszaru jest niższy od średniej krajowej, która wynosi 30 %. Do najbardziej zalesionych gmin powiatu należy gmina Rychtal. Na terenie powiatu występuje sosna rychtalska - uważana przez naukowców i leśników za jeden z najbardziej wartościowych gatunków w kraju.

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych. W tym celu wskazano potencjalne źródła finansowania wyznaczonych zadań.

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania programu i jego realizacji. Wprowadzenie zasad monitoringu umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację celów programu.

4. OCENA STANU ŚRODOWISKA W POSZCZEGÓLNYCH KOMPONENTACH

4.1. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

4.1.1. STAN WYJŚCIOWY

Zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. 2017 r. poz. 519 z późn. zm.), Państwowy Monitoring Środowiska stanowi systemem pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w otaczającym powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza.

Roczna ocena jakości powietrza pozwala uzyskać informacje na temat stężeń: dwutlenku azotu, dwutlenku siarki, tlenku węgla, benzenu, pyłu zawieszonego PM_{2,5}, pyłu zawieszonego PM₁₀, benzo(a)pirenu, arsenu, kadmu, niklu, ołowiu i ozonu. Uzyskane informacje umożliwiają sklasyfikowanie strefy w oparciu o przyjęte kryteria, ustanowione ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin, tj. poziomy dopuszczalne dla niektórych substancji w powietrzu, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych dla ozonu, poziomy alarmowe oraz poziomy informowania dla niektórych substancji w powietrzu (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu, (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031). Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie na terenie strefy jest zaliczenie strefy do jednej z poniżej wymienionych klas:

- klasa A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych albo poziomów docelowych,
- klasa B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych, powiększonych o margines tolerancji,
- klasa C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziomy dopuszczalne, powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne albo przekraczają poziomy docelowe.

W przypadku poziomów celów długoterminowych dla ozonu przyjęto następujące oznaczenie klas:

- klasa D1 – jeżeli stężenia ozonu nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- klasa D2 – jeżeli stężenia ozonu przekraczają poziom celu długoterminowego.

W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa wielkopolskiego, wyznaczono 3 strefy:

- Aglomeracja poznańska,
- Miasto Kalisz,

- Strefa wielkopolska, do której należy powiat kępiński.

Wyniki klasyfikacji jakości powietrza wynikające z *Rocznej oceny jakości powietrza w Województwie Wielkopolskim za rok 2016* z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzkiego oraz ochrony roślin, dla strefy wielkopolskiej przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 6. Wynikowe klasy dla strefy wielkopolskiej w województwie wielkopolskim dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2016 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia.

Nazwa strefy		Symbol klasy wynikowej										
Strefa	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2.5
wielkopolska	A	A	C	A	A	A	C	A	A	A	C	C

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Wielkopolskim za rok 2016, WIOŚ Poznań.

Wynik oceny strefy wielkopolskiej za rok 2016, w której położony jest powiat kępiński wskazuje, że dotrzymane są poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe substancji w powietrzu (klasa A) ustanowione ze względu na ochronę zdrowia dla następujących zanieczyszczeń:

- dwutlenku siarki,
- dwutlenku azotu,
- ołowiu,
- benzenu,
- tlenku węgla,
- arsenu,
- kadmu,
- niklu.

Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, dla strefy wielkopolskiej wskazała, iż przekroczone zostały dopuszczalne poziomy dla:

- pyłu PM2.5,
- pyłu PM10,
- ozonu,
- benzo(a)pirenu.

Stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy wielkopolskiej, ze względu na ochronę roślin, nie zostały przekroczone. Zestawienie wszystkich wynikowych klas strefy wielkopolskiej z uwzględnieniem kryterium ochrony roślin, zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 7. Wynikowe klasy strefy wielkopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2016 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji		
	NO _x	SO ₂	O ₃
strefa wielkopolska	A	A	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Wielkopolskim za rok 2016, WIOŚ Poznań.

Program Ochrony Powietrza dla Strefy Wielkopolskiej

W dokumencie przedstawiono działania naprawcze, które obejmują lata 2014-2022 i dotyczą wszystkich gmin na terenie strefy wielkopolskiej. Zadania zostały podzielone na pięć grup:

- ograniczające emisję powierzchniową,
- ograniczające emisję punktową,
- ograniczające emisję liniową,
- ciągłe i wspomagające,
- systemowe.

Poniższe zadania mogą być realizowane przez wszystkie powiaty i gminy w strefie wielkopolskiej:

- Stworzenie i utrzymanie systemu organizacyjnego działań naprawczych;
- Koordynacja realizacji działań naprawczych określonych w POP wykonywanych przez poszczególne jednostki;
- Prowadzenie bazy pozwoleń zawierających informacje o wprowadzaniu gazów i pyłów do powietrza, bazy informacji podlegających zgłoszeniu;
- Udział w spotkaniach koordynatorów programu;
- Dobrowolne prowadzenie działań ograniczających emisję zanieczyszczeń do powietrza z indywidualnych systemów grzewczych, w obszarach nienarażonych na wysokie stężenia pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu;
- Obniżenie emisji w obiektach użyteczności publicznej poprzez modernizację lub likwidację urządzeń na paliwa stałe – tam gdzie istnieją możliwości techniczne;
- Poprawa stanu technicznego dróg istniejących w strefie wielkopolskiej – utwardzenie dróg lub poboczy celem redukcji wtórnego unosu pyłu z drogi, modernizacja dróg;
- Utrzymanie działań ograniczających wtórna emisję pyłu poprzez regularne utrzymanie czystości nawierzchni dróg;
- Modernizacja obiektów energetycznego spalania paliw oraz wdrażanie strategii czystej produkcji;
- Rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczych zapewniająca podłączenie nowych użytkowników;

- Rozwój sieci gazowych;
- Uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących zaopatrywania mieszkań w ciepło z nośników niepowodujących nadmiernej emisji zanieczyszczeń z indywidualnych systemów grzewczych oraz projektowanie linii zabudowy uwzględniając zapewnienie „przewietrzania” miasta ze szczególnym uwzględnieniem terenów o gęstej zabudowie oraz zwiększenie powierzchni terenów zielonych;
- Wzmocnienie kontroli na stacjach diagnostycznych pojazdów;
- Rozwój komunikacji publicznej oraz wdrożenie energooszczędnych i niskoemisyjnych rozwiązań w transporcie publicznym;
- Prowadzenie odpowiedniej polityki parkingowej w centrach miast wymuszającej ograniczenia w korzystaniu z samochodów. Wprowadzenie systemu zniżek w strefach parkowania wyznaczonych w miastach dla samochodów spełniających EURO 6 oraz z napędem hybrydowym i elektrycznym;
- Monitoring budów pod kątem ograniczenia niezorganizowanej emisji pyłu;
- Monitoring pojazdów opuszczających place budów pod kątem ograniczenia zanieczyszczenia dróg, prowadzącego do niezorganizowanej emisji;
- Działania prewencyjne na poziomie wydawania decyzji środowiskowych. Uwzględnianie konieczności ograniczania emisji zanieczyszczeń do powietrza;
- Uwzględnianie w zamówieniach publicznych problemów ochrony powietrza poprzez: odpowiednie przygotowanie specyfikacji zamówień publicznych, które uwzględniać będą potrzeby ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem;
- Rozwój systemów ścieżek rowerowych lub komunikacji rowerowej w miastach i gminach;
- Kontrola gospodarstw domowych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów;
- Kontrola spalania pozostałości roślinnych z ogrodów na powierzchni ziemi;
- Działania promocyjne i edukacyjne;
- Spójna polityka na szczeblu lokalnym uwzględniająca priorytety poprawy jakości powietrza;
- Kontrola przestrzegania zakazu wypalania łąk, pastwisk, nieużytków, rowów, pasów przydrożnych, szlaków kolejowych oraz trzcinowisk i szuwarów.

Obowiązki starostów w ramach realizacji Programu ochrony powietrza to:

1. Stworzenie i utrzymanie systemu organizacyjnego dla realizacji działań naprawczych, (np. poprzez powołanie osoby odpowiedzialnej) za koordynację realizacji działań ujętych w Programie na terenie miast i gmin.

2. Koordynacja realizacji działań naprawczych określonych w POP wykonywanych przez poszczególne jednostki.
3. Obniżenie emisji w obiektach użyteczności publicznej poprzez likwidację urządzeń na paliwa stałe na terenie powiatów.
4. Prowadzenie bazy pozwoleń, bazy instalacji podlegających zgłoszeniu.
5. Udział w spotkaniach koordynatorów Programu.
6. Przedkładanie do Zarządu Województwa sprawozdań z realizacji działań ujętych w POP.
7. Dobrowolne prowadzenie działań ograniczających emisję zanieczyszczeń do powietrza z indywidualnych systemów grzewczych, w obszarach nienarażonych na wysokie stężenia pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu (poza obszarami przekroczeń).
8. Przedkładanie do Zarządu Województwa wyników przeprowadzanych pomiarów natężenia ruchu na odcinkach dróg zarządzanych przez starostów raz w roku (do 30 czerwca roku następnego) w przypadku, gdy pomiary takie były przeprowadzane w danym roku sprawozdawczym.
9. Wzmocnienie kontroli stacji diagnostycznych pojazdów.
10. Wydawanie pozwoleń na budowę z uwzględnieniem wymogów ograniczenia niezorganizowanej emisji pyłu (np. mycie kół pojazdów opuszczających place budów, zraszanie pryzm materiałów sypkich itp.).
11. Uwzględnianie w zamówieniach publicznych problemów ochrony powietrza, poprzez: odpowiednie przygotowywanie specyfikacji zamówień publicznych, które uwzględniać będą potrzeby ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem (np. zakup środków transportu spełniających odpowiednie normy emisji spalin; prowadzenie prac budowlanych w sposób ograniczający niezorganizowaną emisję pyłu do powietrza).
12. Rozwój systemów ścieżek rowerowych lub komunikacji rowerowej w powiatach.
13. Działania promocyjne i edukacyjne (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje).
14. Prowadzenie działań edukacyjnych w celu uświadomienia wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie oraz promujących niskoemisyjne systemy grzewcze (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje).
15. Spójna polityka na szczeblu lokalnym uwzględniająca priorytety poprawy jakości powietrza.

4.1.2. ANALIZA SWOT

OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- aktywna postawa powiatu w zakresie gospodarki niskoemisyjnej	- przekroczenia stężeń pyłów PM 10, PM 2.5, ozonu oraz benzo(a)pirenu na terenie strefy wielkopolskiej, do której należy powiat - duży udział wykorzystania węgla w bilansie paliw - przebieg przez teren powiatu dróg krajowych i wojewódzkich
SZANSE	ZAGROŻENIA
- możliwość wykorzystania zewnętrznych źródeł finansowania - wzrost zainteresowania mieszkańców zagadnieniami związanymi ze zmianami klimatycznymi, niską emisją i OZE - realizowanie zapisów z Programu Ochrony Powietrza - krajowe zobowiązania, które mają przyczynić się do redukcji emisji CO ₂	- wysokie koszty inwestycyjne i eksploatacyjne technologii niskoemisyjnych - wysokie koszty ogrzewania ekologicznymi nośnikami energii - wzrost emisji gazów związany ze wzrostem natężenia ruchu komunikacyjnego - niska świadomość ekologiczna społeczeństwa w zakresie zmian klimatu i skutków niskiej emisji

4.1.3. ZAGROŻENIA

Głównym zagrożeniem dla stanu powietrza na terenie powiatu kępińskiego są:

- emisja niska pochodząca z przydomowych palenisk,
- duży udział indywidualnych systemów grzewczych na paliwa stałe w zaspokajaniu potrzeb grzewczych mieszkańców,
- spalanie odpadów w indywidualnych paleniskach domowych,
- emisja komunikacyjna wywołana przez nadmierny ruch samochodowy.

4.2. ZAGROŻENIA HAŁASEM

4.2.1. STAN WYJŚCIOWY

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014, poz. 112).

Zgodnie z definicją określoną w ustawie Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2017 poz. 519 z późn. zm.) hałas to dźwięki o częstotliwości od 16 do 16 000 Hz. Hałas jest jednym z poważniejszych zagrożeń wpływających na stan zdrowia człowieka i jego otoczenia. Nadmierny hałas może wywoływać niekorzystne zmiany w organizmie człowieka, m.in. zaburzenia snu i wypoczynku, wpływa niekorzystnie na układ nerwowy, utrudnia pracę i naukę, zwiększa podatność na choroby psychiczne.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasów komunikacyjnych Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych tego rodzaju hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasów komunikacyjnych zależy od wartości poziomu równoważnego LAeq i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość LAeq < 52 dB,
- średnia uciążliwość 52 dB < LAeq < 62 dB,
- duża uciążliwość 63 dB < LAeq < 70 dB,
- bardzo duża uciążliwość LAeq > 70 dB.

Źródła hałasu możemy podzielić w następujący sposób:

- komunikacyjne,
- przemysłowe i rolnicze,
- pozostałe.

Hałas drogowy

Hałas komunikacyjny ma dominujący wpływ na klimat akustyczny środowiska. Czynniki wpływające na poziom hałasu komunikacyjnego to: natężenie i płynność ruchu, udział pojazdów ciężarowych w strumieniu pojazdów, prędkość strumienia pojazdów, położenie dróg oraz rodzaj nawierzchni, ukształtowanie terenu, przez który przebiega trasa komunikacyjna, charakter obudowy trasy i rodzaj sąsiadującej z trasą zabudowy. Hałas ten koncentruje się wzdłuż szlaków komunikacyjnych, ma więc charakter liniowy.

Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – od 50 do 65 dB, w porze nocnej 45 do 56 dB.

Źródłem hałasu komunikacyjnego w powiecie kępińskim są drogi tranzytowe. Przez teren gminy przebiegają szlaki komunikacyjne: droga ekspresowa S-8, drogi krajowe nr 11 i 39 oraz droga wojewódzka nr 482. W mniejszym stopniu takim źródłem jest gęsta sieć dróg lokalnych, na którą składają się drogi powiatowe oraz drogi gminne (wymienione w pkt. 1.3.5).

W ostatnich latach na terenie powiatu kępińskiego nie prowadzono badań hałasu komunikacyjnego.

W 2015 r. przeprowadzono pomiary dróg krajowych i wojewódzkich Generalnego Pomiaru Ruchu Drogowego. Generalny pomiar ruchu posłużyć może pośrednio do oceny narażenia na hałas ze źródeł komunikacyjnych na danym obszarze. Pomiary przeprowadzane są co 5 lat. W poniższej tabeli przedstawiono informacje na temat zbadanego ruchu kołowego.

Tabela 8. Średni dobowy ruch pojazdów na terenie dróg tranzytowych przebiegających przez teren powiatu kępińskiego w 2015 roku.

Nr dr ogi	Nazwa punktu pomiarowego	Średni dobowy ruch pojazdów [poj./doba]							SDRR ² poj. silnik. ogółem
		Motocykle	Sam. Osob. /mikrobus y	Lekkie sam. ciężarowe	Sam. Ciężarowe z przyczepą	Sam. Ciężar owe bez przycz epy	Autobusy	Udział pojazdów ciężkich w strumieniu wszystkich pojazdów	
S8	SYCÓW WSCHÓD /WĘŻEŁ/-BRALIN /WĘŻEŁ/	38	10705	1983	3710	439	90	24,5	16966
S8	BRALIN /WĘŻEŁ/- WIERUSZÓW /WĘŻEŁ/	34	9700	1719	3720	512	79	26,8	15764
DK 11	KĘPNO/PRZEJŚCIE/	80	9316	1508	2343	636	58	21,3	13956
DK 39	RYCHTAL- BARANÓW	47	4578	597	585	198	21	12,9	6053
DW 450	GRANICA WOJ.- OPATÓW	13	1856	189	28	54	13	3,8	2173

Źródło: www.gddkia.gov.pl

Największy udział pojazdów ciężkich w strumieniu pojazdów ogółem występuje na drodze S8 oraz DK 11. Można więc stwierdzić iż uciążliwość akustyczna tych dróg jest największa.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy na terenie powiatu kępińskiego stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym, występującym głównie na terenach sąsiadujących z zakładami produkcyjnymi i usługowymi. Poziom hałasu przemysłowego jest kształtowany indywidualnie dla każdego obiektu i zależy m.in. od parku maszynowego, zastosowanej izolacji hal produkcyjnych, zastosowanych urządzeń wentylacyjnych i klimatyzacyjnych oraz transportu wewnątrzzakładowego.

Działalność przemysłowa oparta jest przede wszystkim na branży stolarsko-meblarskiej (na terenie powiatu działa kilkaset zakładów, w tym kilkanaście dużych fabryk). Zakłady te mogą stanowić potencjalne zagrożenie występowania ponadnormatywnego hałasu, głównie w tych miejscach, gdzie bezpośrednio sąsiadują z zabudową mieszkaniową. W przypadku skarg mieszkańców na ww. uciążliwość, każdorazowo podejmowane są działania w celu ograniczenia emitowanego przez te zakłady poziomu hałasu. Dotychczas na terenie powiatu tylko dla jednego zakładu przemysłowego wydana została decyzja administracyjna o dopuszczalnym poziomie hałasu - dla firmy BELINI POLSKA Sp. z o.o., zlokalizowanej w Taborze Wielkim 4B.

² Średni dobowy ruch roczny ogółem

4.2.2. ANALIZA SWOT

ZAGROŻENIA HAŁASEM	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- bieżące remonty dróg	- drogi tranzytowe przebiegające przez teren powiatu - brak pomiarów uciążliwości akustycznej w ostatnich latach
SZANSE	ZAGROŻENIA
- uwzględnianie problemów związanych z hałasem w planach zagospodarowania przestrzennego - konieczność prowadzenia ocen oddziaływania inwestycji na środowisko i monitoringu środowiska w zakresie zagrożenia hałasem - konieczność ochrony przed hałasem w miejscach stwierdzenia przekroczeń	- rosnąca liczba pojazdów na drogach - zakłady przemysłowe i usługowe mogące emitować ponadnormatywny hałas

4.2.3. ZAGROŻENIA

Na terenie powiatu kępińskiego największe zagrożenie stanowi nadmierna emisja hałasu drogowego. Dotyczy to zarówno pór nocnych jak i dziennych. Przez teren powiatu przebiegają drogi krajowe i wojewódzkie, które stanowią źródło nadmiernego hałasu komunikacyjnego.

4.3. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

4.3.1. STAN WYJŚCIOWY

Pola elektromagnetyczne występujące w środowisku mogą negatywnie oddziaływać na poszczególne jego elementy, w tym na organizmy żywe. Właściwości pola, a więc i jego oddziaływanie na otoczenie zmieniają się w zależności od częstotliwości pola, w związku z tym wyróżnia się promieniowanie jonizujące (promienie X, gamma, ultrafiolet) lub niejonizujące (promieniowanie widzialne, podczerwień, radiofale, promieniowanie do urządzeń elektrycznych linii przesyłowych). Promieniowanie jonizujące nie stanowi zagrożenia na terenie powiatu, poza niewielkim promieniowaniem naturalnym.

Do źródeł promieniowania niejonizującego zaliczyć można:

- elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia,
- stacje elektroenergetyczne,
- stacje radiowe i telewizyjne,
- łączność radiowa, radiotelefony, telefonia komórkowa i inne urządzenia powszechnego użytku, np. kuchenki mikrofalowe,

- stacje radiolokacji i radionawigacji.

Oddziaływanie pól elektromagnetycznych może mieć negatywny wpływ na życie człowieka i przebieg różnych procesów życiowych. Wystąpić mogą m.in. zaburzenia funkcji ośrodkowego układu nerwowego, układu rozrodczego, hormonalnego i krwionośnego oraz narządów słuchu i wzroku. Obecność pól elektromagnetycznych może mieć również niekorzystny wpływ na rośliny i zwierzęta: u roślin – opóźniony wzrost i zmiany w budowie zewnętrznej, u zwierząt – zaburzenia neurologiczne, zakłócenia wzrostu, żywotności i płodności.

Ograniczenia lub sposoby korzystania z obszarów położonych bezpośrednio pod liniami elektromagnetycznymi oraz w ich sąsiedztwie powinny być zapisane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach oraz zmniejszenie poziomów elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane. Poziomy PEM zmierzone na terenie powiatu kępińskiego w latach 2013-2015 są dużo niższe od wartości dopuszczalnej. Prognozuje się, że również w kolejnych latach poziomy PEM w środowisku nie będą ulegały większym zmianom. Jednakże ze względu na rosnącą liczbę urządzeń emitujących promieniowanie elektromagnetyczne istotne jest by urządzenia nadawcze, linie przesyłowe czy stacje bazowe spełniały wszystkie wymagania zarówno techniczne jak i lokalizacyjne zapewniające bezpieczeństwo użytkowania.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na utrzymaniu poziomów pól elektromagnetycznych poniżej poziomów dopuszczalnych lub na tych poziomach oraz poprzez zmniejszenie poziomów tych pól do wartości dopuszczalnych jeśli zostały przekroczone. Wartości dopuszczalne pól elektromagnetycznych różnych częstotliwości w środowisku zostały zapisane w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r., nr 192, poz. 1883).

Jednym ze źródeł promieniowania elektromagnetycznego na terenie powiatu kępińskiego są stacje bazowe telefonii komórkowej stanowiące własność czterech operatorów krajowych. Wykaz stacji i informacje na temat ich lokalizacji przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 9. Charakterystyka stacji bazowych na terenie powiatu kępińskiego.

Lp.	Gmina	Miejscowość	Adres	Operator
1	Perzów	Turkowy - Brzezie	dz. Nr 41/17	T-Mobile
2	Kępno	Mikorzyn	dz. Nr 464/1	
3	Kępno	Kępno	ul. Grabowska	
4	Kępno	Kępno	ul. Obrońców Pokoju 19, dz. nr 2069	
5	Łęka Opatowska	Opatów	dz. nr 178/19	
6	Rychtal	Rychtal	ul. Kępińska, dz. nr 417	
7	Baranów	Słupia pod Kępnem	ul. Szeroka 1, dz. nr 1247/26	
8	Trzcinica	Trzcinica	ul. Jana Pawła II 4, dz. nr 250/19	
9	Kępno	Kępno	ul. Grabowska	Orange
10	Kępno	Kępno	ul. Kwiatowa 14	
11	Kępno	Kępno	ul. Wrocławska 7	
12	Kępno	Domanin	dz. nr 45/L	
13	Kępno	Opatów	dz. nr 1192	
14	Łęka Opatowska	Piaski	b.d.	
15	Rychtal	Rychtal	ul. Kępińska, dz. nr 417/5	
16	Trzcinica	Trzcinica	ul. Jana Pawła II 4, dz. nr 250/19	
17	Bralin	Bralin	ul. Namysłowska 9, 12 anten fal elektromagnetycznych: - 3 anteny sektorowe typu K 739 650, - 2 anteny paraboliczne linii radiowych MW Andrew VHLP2-220, - 2 anteny paraboliczne linii radiowych MW Andrew VHLP4-220, - 1 antena paraboliczna linii radiowej MW Andrew VHLP2-180, - 3 anteny sektorowe typu 7782.00, - 1 antena radioliniowa typu RLA 23-03.	Plus
18	Kępno	Kępno	ul. Józefa Poniatowskiego 18	Nordisk
19	Kępno	Kępno	ul. Obrońców Pokoju 19	
20	Kępno	Kępno	ul. Obrońców Pokoju, dz. nr 2044/20	
21	Kępno	Kępno	ul. Grabowska 7, elewator zbożowy	
22	Rychtal	Rychtal	ul. Kępińska,	
23	Trzcinica	Trzcinica	ul. Jana Pawła II 4	
24	Baranów	Mroczeń	Mroczeń 49a	
25	Kępno	Kępno	ul. Grabowska 7	
26	Kępno	Kępno	ul. Kwiatowa 14	Mobyland
27	Kępno	Kępno	ul. Kwiatowa 14	Aero 2
28	Bralin	Bralin	ul. Wrocławska 58	Play
29	Kępno	Kępno	ul. Grabowska 7	
30	Kępno	Kępno	ul. Kościelna 1	
31	Kępno	Kępno	ul. Wiosny Ludów 12a	
32	Łęka Opatowska	Łęka Opatowska	dz. nr 381/6	
33	Baranów	Jankowy	Jankowy 1A - Fabryka Mebli WERSAL	

Źródło: Opracowanie własne.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, wykonuje pomiary w cyklu trzyletnim w punktach zlokalizowanych na terenie całego województwa. Pomiary promieniowania elektromagnetycznego na terenie powiatu kępińskiego prowadzono w punkcie pomiarowym w Kępnie os. Odrodzenia 6, wytypowanym do badań w kategorii *pozostałe miasta*. Zmierzony poziom składowej elektrycznej pola w roku 2014 wyniósł 0,27 V/m, zatem nie występowało przekroczenie poziomu dopuszczalnego wynoszącego 7 V/m. Kolejne pomiary prowadzono w roku 2017, w którym zmierzony poziom składowej elektrycznej pola wyniósł 0,61 V/m. Kolejny punkt pomiarowy zlokalizowany na terenie powiatu kępińskiego znajdował się w miejscowości Trzcinica. Pomiary przeprowadzone w roku 2016 wykazały wartość promieniowania elektromagnetycznego poniżej zakresu czułości sondy pomiarowej (< 0,5 V/m). Pomiary w miejscowości Trzcinica prowadzone były także w roku 2013, gdzie uzyskana wartość promieniowania elektromagnetycznego wynosiła 0,19 V/m.

W trakcie badań na obszarze całej Wielkopolski w żadnym z punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczeń poziomów PEM. Mimo postępującego wzrostu liczby źródeł pól elektromagnetycznych nie obserwuje się znaczącego wzrostu natężenia poziomów pól w środowisku (również na terenie powiatu kępińskiego).

W związku z powyższym na terenie powiatu kępińskiego brak jest realnego zagrożenia nadmiernym poziomem pól elektromagnetycznych.

4.3.2. ANALIZA SWOT

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- bardzo niskie wartości promieniowania elektromagnetycznego na terenie powiatu	- lokalizacja potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego w bezpośredniej bliskości zabudowy mieszkaniowej
SZANSE	ZAGROŻENIA
- stała kontrola istniejących oraz planowanych inwestycji mogących emitować promieniowanie elektromagnetyczne	- wzmacnianie istniejących pól elektromagnetycznych przez nowe emitery

4.4. GOSPODAROWANIE WODAMI

4.4.1. STAN WYJŚCIOWY

Wody powierzchniowe

Pod względem występowania wód powierzchniowych, powiat kępiński zaliczany jest do obszarów o niskiej zasobności. Spowodowane jest to przede wszystkim niskimi sumami opadów atmosferycznych. Średni odpływ powierzchniowy z tego terenu, nie odbiega w znaczący sposób od średniego w województwie, który wynosi 3,74 l/s/km² (dla Polski wynosi on 5,2–5,4 l/s/km², a w Europie 9,6 l/s/km²).

Główną oś hydrograficzną Powiatu tworzy rzeka Niesób z licznymi ciekami, kanałami i rowami melioracyjnymi. Dopływami Niesobu są: Jamica, Świbska Struga (Rów Kierzno-Donaborów) dopływ spod Parzynowa (Struga Parzynowska) oraz Potok Czermiński (Samica), odprowadzające wodę z terenu gminy Kępno i części terenu gmin Bralin i Baranów.

Ważnym ciekim naturalnym na terenie Powiatu jest również rzeka Pomianka z dopływami (Rów Lipie, Rów Rakowski i Rów Laskowski), które wraz z ujściowym odcinkiem rzeki Pratwy i rzeką Prosną przepływają przez tereny gminy Łęka Opatowska i Trzcinica. Powyższe ciek naturalne oraz Struga spod Zalesia, będąca lewym dopływem rzeki Proсны, leżą w Regionie Wodnym Warty (dorzecze Warty).

Natomiast w Regionie Środkowej Odry (dorzecze Widawy) znajduje się Czarna Widawa z dopływającym Rowem Domasłowskim oraz rzeka Studnica z dopływami (Głuszynką i Głuszyną), odprowadzające wody z terenu gminy Perzów oraz części terenu gmin Rychtal, Trzcinica, Baranów i Bralin.

Na terenie powiatu kępińskiego wyznaczono jednolite części wód płynących:

- Studnica,
- Polska Woda od źródeł do Młyńskiego Rowu,
- Niesób do Dopływu z Krążkowych,
- Rów Kierzno-Donaborów,
- Niesób od Dopływu z Krążkowych do ujścia,
- Wołczyński Strumień,
- Czarna Widawa,
- Pratwa,
- Pomianka,
- Dopływ z Jutrkowa,
- Torzenicki Rów,
- Zaleski Rów,

- Proсна od Wyderki do Brzeźnicy.

Ocenę jednolitych części wód w roku 2015 znajdujących się na terenie powiatu kępińskiego, przedstawiono w poniższej tabeli. W roku 2016 nie prowadzono oceny JCWP na terenie powiatu.

Tabela 10. Ocena jednolitych części wód (JCWP) znajdujących się na terenie powiatu kępińskiego ocena za 2015 rok.

Nazwa ocenianej JCWP	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan/Potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan
Rów Kierzno-Donaborów RW6000018428	-	-	II	PONIŻEJ DOBREGO	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Pratwa RW600016184169	IV	I	II	SŁABY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Pomianka RW600016184189	-	-	II	CO NAJMNIER DOBRY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Wolczyński Strumień RW600017132629	V	I	PONIŻEJ STANU DOBREGO	ZŁY	DOBRY	ZŁY
Czarna Widawa RW600017136149	II	I	II	DOBRY	DOBRY	DOBRY
Studnica RW60001713629	II	I	II	DOBRY	DOBRY	ZŁY
Polska Woda od źródeł do Młyńskiego Rowu RW60001714269	III	II	II	UMIARKOWANY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Niesób od Dopływu z Krążkowych do ujścia RW60001718429	III	II	PONIŻEJ STANU DOBREGO	UMIARKOWANY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Dopływ z Jutrkowa RW600017184316	-	-	II	DOBRY	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Torzenicki Rów RW600017184332	II	I	II	DOBRY	DOBRY	DOBRY
Zaleski Rów RW600017184349	III	I	PONIŻEJ STANU DOBREGO	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY
Proсна od Wyderki do Brzeźnicy RW600019184311	II	II	II	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	DOBRY	DOBRY
Niesób do Dopływu z Krążkowych RW60002318424	II	I	II	DOBRY	DOBRY	DOBRY

Źródło: WIOŚ, Poznań.

Stan większości jednolitych części wód przepływających przez teren powiatu kępińskiego oceniono jako zły. Wyznaczone cele środowiskowe dla JCWP znajdujących się na terenie powiatu przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 11. Wyznaczone cele środowiskowe dla JCWP na terenie powiatu kępińskiego.

Nazwa i kod JCWP	Cel środowiskowy	Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych
Rów Kierzno-Donaborów RW6000018428	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Niezagrożona
Pratwa RW600016184169	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Niezagrożona
Pomianka RW600016184189	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Niezagrożona
Wolczyński Strumień RW600017132629	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Zagrożona
Czarna Widawa RW600017136149	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Niezagrożona
Studnica RW60001713629	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Niezagrożona
Polska Woda od źródeł do Młyńskiego Rowu RW60001714269	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Zagrożona
Niesób od Dopływu z Krążkowych do ujścia RW60001718429	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Zagrożona
Dopływ z Jutrkowa RW600017184316	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Zagrożona
Torzeniecki Rów RW600017184332	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Niezagrożona
Zaleski Rów RW600017184349	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Zagrożona
Prosna od Wyderki do Brzeźnicy RW600019184311	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Niezagrożona
Niesób do Dopływu z Krążkowych RW60002318424	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Niezagrożona

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Wody podziemne

Obszar powiatu kępińskiego należy do wielkopolskiego regionu hydrogeologicznego i charakteryzuje się małą zasobnością w wody podziemne. Z danych hydrogeologicznych wynika, iż w powiecie kępińskim zasoby wód podziemnych, według zatwierdzonych zasobów eksploatacyjnych, wynoszą 2.412,3 m³/h. Są one większe niż potrzeby, a więc występują rezerwy zasobowe tych wód.

Użytkowe poziomy wodonośne występują w utworach czwartorzędu. Wzdłuż doliny Prozny rozciąga się jeden z wyznaczonych na terenie Polski Głównych Zbiorników Wód Podziemnych wymagających szczególnej ochrony. Jest to zbiornik Proсны, założony w dolinnych utworach czwartorzędowych, w tym

także w osadach kopalnej doliny tej rzeki i stanowi najważniejszy zbiornik użytkowy wód wgłębnych na omawianym obszarze. W obszarze jego występowania znajduje się część gminy Łęka Opatowska. Gmina Bralin w znacznej części leży w zasięgu zlewni wód szczególnie chronionych. Teren ten obejmuje swym zasięgiem tereny gminy leżące na północ i wschód od linii Bralin-Tabor Wielki.

Zasoby wód podziemnych w powiecie kępińskim, obliczone na podstawie dotychczas zatwierdzonych zasobów eksploatacyjnych, szacuje się na 2 314,3 m³/h. Z utworów czwartorzędowych pochodzi prawie 96 % zasobów, z utworów trzeciorzędowych ok. 2,0 % oraz jurajskich 2,0 %. Na terenie gminy dla celów konsumpcyjnych i gospodarczych szczególnie korzystny jest poziom czwartorzędowy. Jest to główny poziom eksploatacyjny, z którego ujmowana jest wodociągami woda do jednostek osadniczych. Wydajność tego poziomu jest zmienna, uzależniona od miąższości i rozległości warstwy i waha się w granicach 20 – 60 m³/h, lokalnie do ponad 100 m³/h. Wody tego poziomu znajdują się pod ciśnieniem hydrostatycznym wywołanym nadległymi glinami zwałowymi.

Na terenie powiatu kępińskiego zlokalizowany jest Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 311 Zbiornik rzeki Prosna. Jest to zbiornik czwartorzędowy narażony na zanieczyszczenia antropogeniczne ze względu na swój „odkryty” charakter (intensywna wymiana pomiędzy wodami infiltracyjnymi a podziemnymi).

Tabela 12. Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) na terenie powiatu kępińskiego.

GZWP	Nazwa zbiornika	Wiek utworów	Typ zbiornika	Średnia głębokość m	Szacunkowe zasoby dyspozycyjne tys. m ³ /d
311	Zbiornik rzeki Prosna	QDK	porowy	30	128

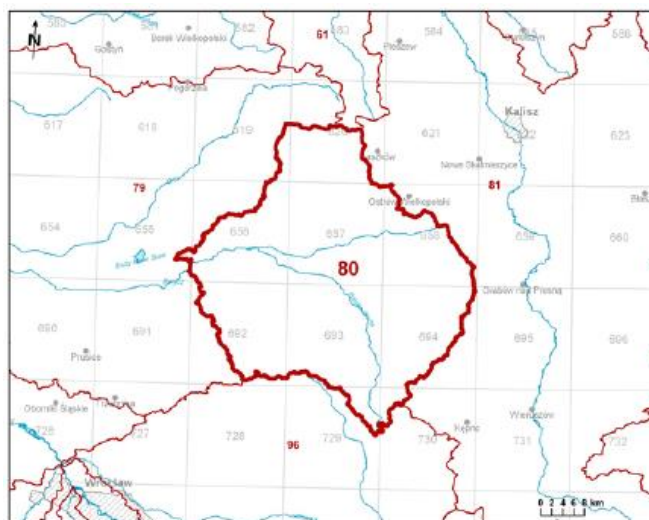
Źródło: WIOŚ Poznań.

Powiat kępiński występuje w obrębie Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 80, 81, 96 i 97 (na podstawie nowego podziału obszaru Polski na 172 części wód podziemnych).

Tabela 13. Charakterystyka JCWPd nr 80.

Powierzchnia	1723.5
Dorzecze	Odry
Województwo	dolnośląskie, wielkopolskie
Liczba pięter wodonośnych	2
Gminy, które obejmuje JCWPd	Perzów

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

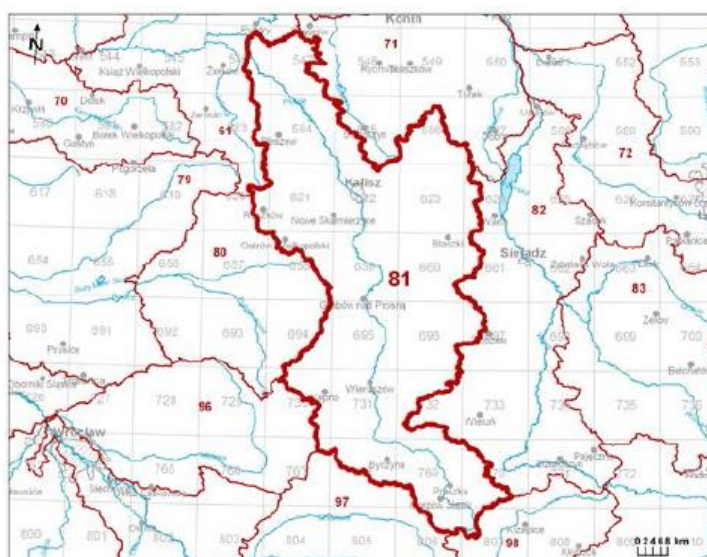
Rysunek 3. Lokalizacja JCWPd nr 80.

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

Tabela 14. Charakterystyka JCWPd nr 81.

Powierzchnia	4912.6
Dorzecze	Odry
Województwo	wielkopolskie, łódzkie, śląskie, opolskie
Liczba pięter wodonośnych	4
Gminy, które obejmuje JCWPd	Baranów, Bralin, Kępno (miasto), Kępno (obszar wiejski cz. 1), Łęka Opatowska, Perzów, Rychtal, Trzcinica

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

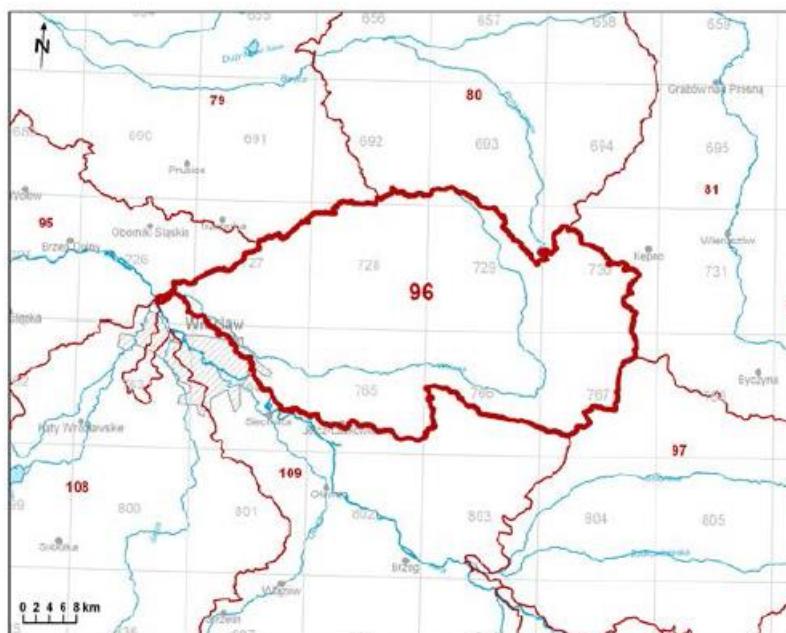
Rysunek 4. Lokalizacja JCWPd nr 81.

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

Tabela 15. Charakterystyka JCWPd nr 96.

Powierzchnia	1744.6
Dorzecze	Odry
Województwo	wielkopolskie, łódzkie, śląskie, opolskie
Liczba pięter wodonośnych	3
Gminy, które obejmuje JCWPd	Baranów, Bralin, Perzów, Rychtal, Trzcinica

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

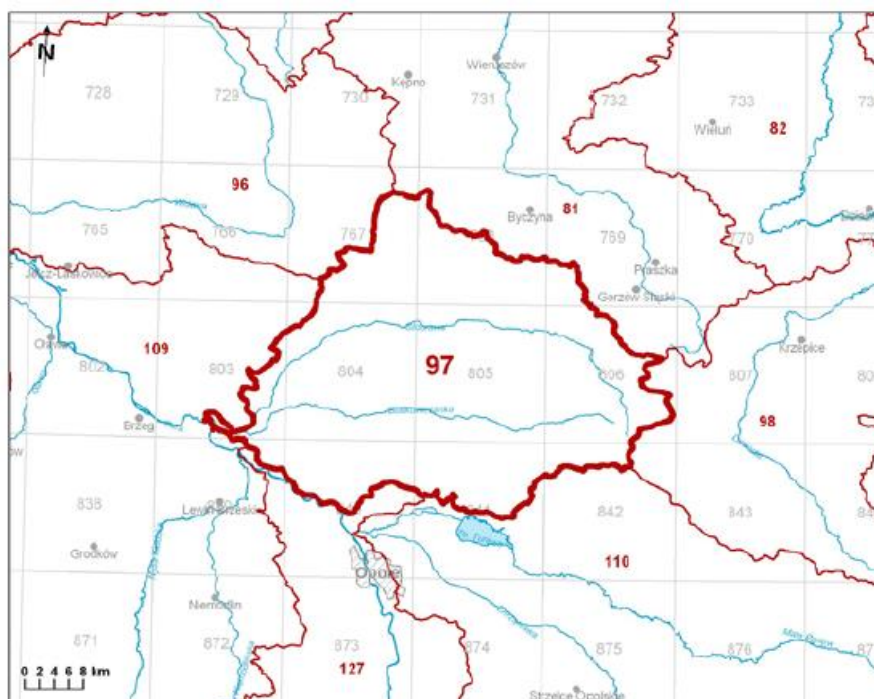
Rysunek 5. Lokalizacja JCWPd nr 96.

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

Tabela 16. Charakterystyka JCWPd nr 97.

Powierzchnia	1584.9
Dorzecze	Odry
Województwo	wielkopolskie, opolskie
Liczba pięter wodonośnych	4
Gminy, które obejmuje JCWPd	Rychtal, Trzcinica

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

Rysunek 6. Lokalizacja JCWPd nr 97.

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

Podstawę oceny stanowi Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. 2016 poz. 85). Klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć klas jakości wód podziemnych:

- Klasa I – wody bardzo dobrej jakości, w których:

- a) wartości elementów fizykochemicznych są kształtowane wyłącznie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych i mieszczą się w zakresie wartości stężeń charakterystycznych dla badanych wód podziemnych (tła hydrogeochemicznego),
- b) wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka.

- Klasa II – wody dobrej jakości, w których:

- a) wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych,
- b) wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby.

- Klasa III – wody zadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka.

- Klasa IV – wody niezadawalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wyraźnego wpływu działalności człowieka.
- Klasa V – wody złej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych potwierdzają znaczący wpływ działalności człowieka.

W poniższej tabeli przedstawiono wyniki pomiarów jednolitej części wód podziemnych na terenie powiatu kępińskiego.

Tabela 17. Ocena jednolitych części wód podziemnych na terenie powiatu kępińskiego.

Nr JCWPd	Stan chemiczny	Stan ilościowy	Status JCWPd	Cel środowiskowy	Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych
80	DOBRY	DOBRY	DOBRY	dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy	Niezagrożona
81	DOBRY	DOBRY	DOBRY	dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy	Niezagrożona
96	DOBRY	DOBRY	DOBRY	dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy	Niezagrożona
97	DOBRY	DOBRY	DOBRY	dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy	Niezagrożona

Źródło: WIOŚ, Poznań.

4.4.2. ANALIZA SWOT

GOSPODAROWANIE WODAMI	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- dobry stan wód podziemnych na terenie powiatu	- niska zasobność wód na terenie powiatu - zły stan większości wód powierzchniowych na terenie powiatu
SZANSE	ZAGROŻENIA
- edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie ochrony jakości wód i racjonalnego korzystania z zasobów wodnych	- niska świadomość ekologiczna społeczeństwa w zakresie gospodarowania wodami - przedostawanie się zanieczyszczeń rolniczych do wód podziemnych - zmniejszające się zasoby wód powierzchniowych i podziemnych

4.4.3. ZAGROŻENIA

Do czynników wpływających na jakość wód powierzchniowych należą uwarunkowania naturalne, takie jak warunki klimatyczne i hydrologiczne, czy zdolność samooczyszczania oraz zanieczyszczenia antropogeniczne.

Znaczną część zanieczyszczeń trafiających do wód powierzchniowych stanowią zanieczyszczenia obszarowe.

Źródłem tych zanieczyszczeń są przede wszystkim:

- rolnictwo, co wynika głównie z faktu stosowania nawozów sztucznych i naturalnych, a także środków ochrony roślin (obecnie w ilościach malejących),
- zanieczyszczone odcieki drenarskie,
- hodowla zwierząt poprzez niewłaściwe składowanie obornika i gnojowicy oraz ich niewłaściwe, zbyt duże lub zbyt częste stosowanie na polach,
- niedostateczna infrastruktura odprowadzająca ścieki bytowo – gospodarcze, zwłaszcza w miejscowościach korzystających z wodociągów.

Do zanieczyszczeń punktowych, stwarzających bardzo poważne zagrożenie dla czystości wód powierzchniowych należą przede wszystkim: bezpośrednie „dzikie” zrzuty surowych ścieków bytowo – gospodarczych do cieków wodnych na nieskanalizowanych obszarach oraz zrzuty niedostatecznie oczyszczonych ścieków (nieodpowiadających warunkom pozwolenia wodnoprawnego).

4.5. GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA

4.5.1. STAN WYJŚCIOWY

Sieć wodociągowa

Na terenie powiatu kępińskiego z sieci wodociągowej korzysta 97,05 % mieszkańców. Długość czynnej sieci rozdzielczej na terenie powiatu wynosi 618,7 km, natomiast liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wynosi 11 496.

Poniższa tabela przedstawia charakterystykę sieci wodociągowych na terenie gmin powiatu kępińskiego. Gminą o największym stopniu zwodociągowania jest gmina Trzcinica.

Tabela 18. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie powiatu kępińskiego (stan na 31.12.2016 r.)

Lp.	Gmina	Długość czynnej sieci rozdzielczej [km]	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	% ludności korzystający z instalacji
1	Baranów	84,9	1 486	7 556	96,7%
2	Bralin	81,9	1 485	5 878	97,4%
3	Kępno	202,5	4 284	23 960	97,2%
4	Łęka Opatowska	66,0	1 257	5 201	97,9%
5	Perzów	53,3	984	3 612	94,9%
6	Rychtal	63,9	740	4 864	94,9%
7	Trzcinica	66,2	1 260	4 864	99,2%
	Razem	618,7	11 496	54 764	97,05

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, BDL.

Na terenie powiatu kępińskiego znajdują się 23 ujęcia wód, wszystkie są ujęciami podziemnymi, w większości posiadającymi stacje uzdatniania wody oraz ustanowione strefy ochrony bezpośredniej.

Baranów

- Grębanin – 2 studnie, posiada stację uzdatniania wody, miejscowości obsługiwane przez SUW – Baranów, Grębanin, Grębanin Kol. I i II, Feliksów, Joanka, Łęka Mroczeńska, Marianka Mroczeńska, Mroczeń (Feliksów), Żurawiniec
- Jankowy – 2 studnie, posiada stację uzdatniania wody, miejscowości są obsługiwane przez SUW – Donaborów, Jankowy, Słupia, Młynarka
- Baranów – Murator, 2 studnie, posiada stację uzdatniania wody, miejscowości obsługiwane przez SUW – Osiedle Murator

Bralin

- Bralin – 2 studnie, posiada stację uzdatniania wody, miejscowości obsługiwane przez SUW – Bralin, Chojećcin, Chojećcin Szum, Chojećcin-Parcele, Czermin, Mielęcín, Gola, Utrata, Weronikopole, Tabor Mały, Tabor Wielki
- Nowa Wieś Książęca – 1 studnia, posiada stację uzdatniania wody, miejscowości obsługiwane przez SUW – Działosze, Nosale, Mnichowice, Nowa Wieś Książęca, Nowa Wieś Książęca Parcele

Łęka Opatowska

- Opatów – 2 studnie, posiada stację uzdatniania wody, miejscowości obsługiwane przez SUW – Opatów, Wielistawie
- Trzebień – 1 studnia, posiada stację uzdatniania wody, miejscowości są obsługiwane przez SUW – Trzebień, Piaski, Opatowiec, Biedaszki

- Łęka Opatowska – 1 studnia, posiada stację uzdatniania wody, miejscowości są obsługiwane przez SUW – Łęka Opatowska, Lipie, Kuźnica Sł., Zmysłona Sł., Stogniew
- Marianka Siemieńska – 3 studnie, posiada stację uzdatniania wody, miejscowości są obsługiwane przez SUW – Marianka Siemieńska, Siemianice, Granice, Klasak, Wesoła, Raków, Szalonka

Kępno

- Kępno – 7 studni, posiada stację uzdatniania wody, miejscowości obsługiwane przez SUW – Kępno, Borek Mielęcki, Hanulin, Kliny, Krążkowy, Mianowice, Olendry, Osiny, Szklarka Mielęcka, Przybyszów, Dziekania, Zosin, Mianowice (część)
- Świba – 2 studnie, posiada stację uzdatniania wody, miejscowości obsługiwane przez SUW – Olszowa, Pustkowie Kierzeńskie, Mianowice (część)
- Mechnice – 2 studnie, posiada stację uzdatniania wody, miejscowości obsługiwane przez SUW – Mechnice, Mikorzyn, Domanin
- Myjomice – 2 studnie, posiada stację uzdatniania wody, miejscowości obsługiwane przez SUW – Myjomice, Kierzenko, Ostrówiec
- Wodociąg Rzetnia – zakup wody z Ostrzeszowa, miejscowość obsługiwana przez SUW – Rzetnia

Perzów

- Perzów – 2 studnie, posiada stację uzdatniania wody, miejscowości obsługiwane przez SUW – Perzów, Domasłów, Miechów, Koza Wielka, Turkowy, Słupia pod Bralinem, Brzezie, Trębaczów, Zbyczyna
- Słupia – 2 studnie, posiada stację uzdatniania wody
- Trębaczów – 2 studnie, posiada stację uzdatniania wody

Rychtal

- Rychtal – 2 studnie, posiada stację uzdatniania wody, miejscowości obsługiwane przez SUW – Dworzyszczce, Krzyżowniki, Rychtal i Skoroszów
- Wielki Buczek – 2 studnie, posiada stację uzdatniania wody, miejscowości obsługiwane przez SUW – Wielki Buczek, Mały Boczek, Szarlota, Okrzyce, Stogniewice, Proszów, Dalanów, Sadogóra, Zachciała, Dróżki, Remiszówka, Gierczyce, Ryniec, Darnowiec, Zgorzelec
- Dworzyszczce – 1 studnia, posiada stację uzdatniania wody, ujęcie oraz stacja uzdatniania wody nie są eksploatowane

Trzcinica

- Trzcinica – 2 studnie, posiada stację uzdatniania wody, miejscowości obsługiwane są przez SUW
- Trzcinica, część miejscowości Granice, Borek, Laski os. Nowe, Pomiany, Kuźnica Trzcinińska, Wodziczna, Dzierżążnik, Piotrówka, Siemionka, Jelenia Głowa
- Laski – 2 studnie, posiada stację uzdatniania wody, miejscowości obsługiwane przez SUW – Laski, Nowa Wieś, część miejscowości Granice

- Teklin – 2 studnie, nie posiada stacji uzdatniania wody. Hydrofornia obsługuje miejscowości Teklin, Ignacówka Pierwsza, Ignacówka Druga, Ignacówka Trzecia, Aniołka Pierwsza, Aniołka Druga, Aniołka Parcele, Kwasielina.

Sieć kanalizacyjna

Na terenie powiatu kępińskiego z sieci kanalizacyjnej korzysta sumarycznie prawie 68 % osób, co stanowi 38 186 mieszkańców. Stopień skanalizowania poszczególnych gmin jest zróżnicowany. Największy stopień skanalizowania występuje na terenie gminy Kępno – 81,3 %.

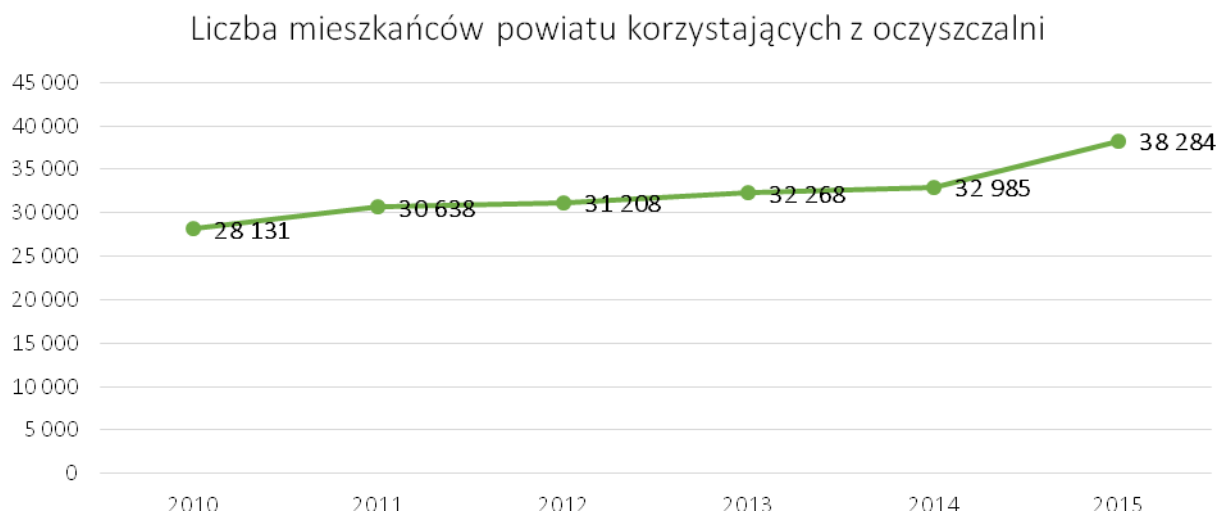
Dane na temat sieci kanalizacyjnej gmin powiatu kępińskiego zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 19. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu kępińskiego (stan na 31.12.2016 r.)

Lp.	Gmina	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	% ludności korzystający z instalacji
1	Baranów	60,3	1 365	5 340	68,33%
2	Bralin	40,0	942	3 723	61,68%
3	Kępno	153,3	3 382	20 055	81,34%
4	Łęka Opatowska	28,5	505	2 033	38,26%
5	Perzów	34,4	496	1 880	49,38%
6	Rychtal	27,9	559	2 805	72,05%
7	Trzcinica	14,0	483	2 350	47,91%
	Razem	358,4	7 732	38 186	67,67%

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, BDL.

Liczba mieszkańców powiatu korzystających z oczyszczalni ścieków z roku na rok wzrasta, co przedstawia poniższy wykres.

Wykres 5. Liczba mieszkańców korzystających z oczyszczalni na terenie powiatu kępińskiego.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, BDL.

Wykaz oczyszczalni na terenie powiatu, wraz z ich charakterystyką przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 20. Główne oczyszczalnie ścieków na terenie powiatu kępińskiego.

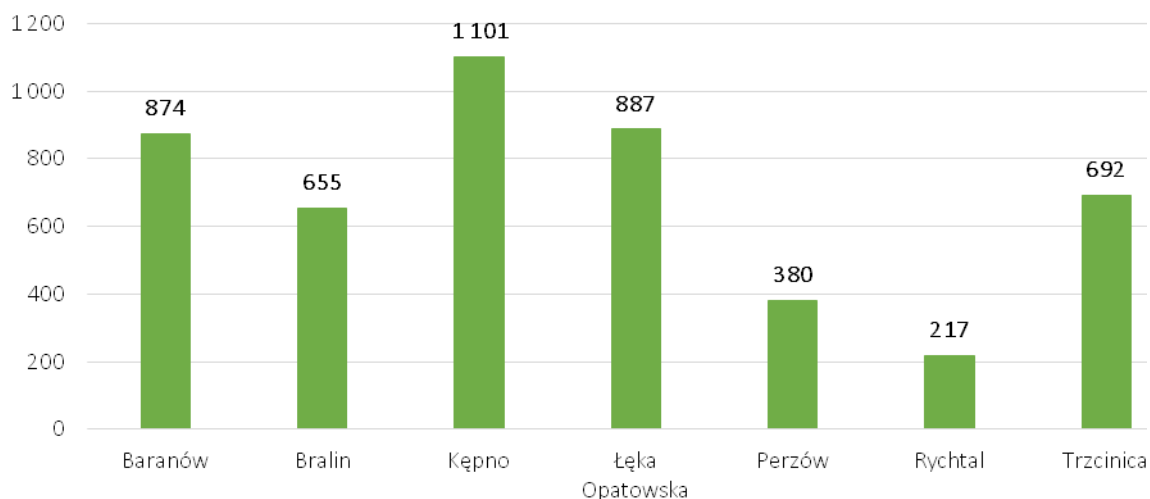
Lp.	Gmina	Miejscowość/Eksploatujący	Obszar obsługiwany	Ilość ścieków w roku 2014 m ³
1	Baranów	Baranów Wodociągi Kępińskie Sp. z o.o. Kepno	Gminy Baranów, Bralin, Kępno	1 415 635
2	Łęka Opatowska	Opatów Urząd Gminy Łęka Opatowska	Gmina Łęka Opatowska	60 384
3	Perzów	Perzów Urząd Gminy Perzów	Gmina Perzów	57 238
4	Rychtal	Skoroszów Urząd Gminy Rychtal	Gmina Rychtal	72 211
5	Trzcinica	Laski Urząd Gminy Trzcinica	Gmina Trzcinica	88 040

Źródło: WIOŚ, Poznań, Powiat Kępiński.

Zbiorniki bezodpływowe i przydomowe oczyszczalnie

Łącznie w gminach na terenie powiatu kępińskiego w roku 2015 zinwentaryzowano 4 806 zbiorników bezodpływowych, najliczniej zlokalizowanych na terenie gminy Kępno oraz Łęka Opatowska.

Zbiorniki bezodpływowe w gminach na terenie powiatu

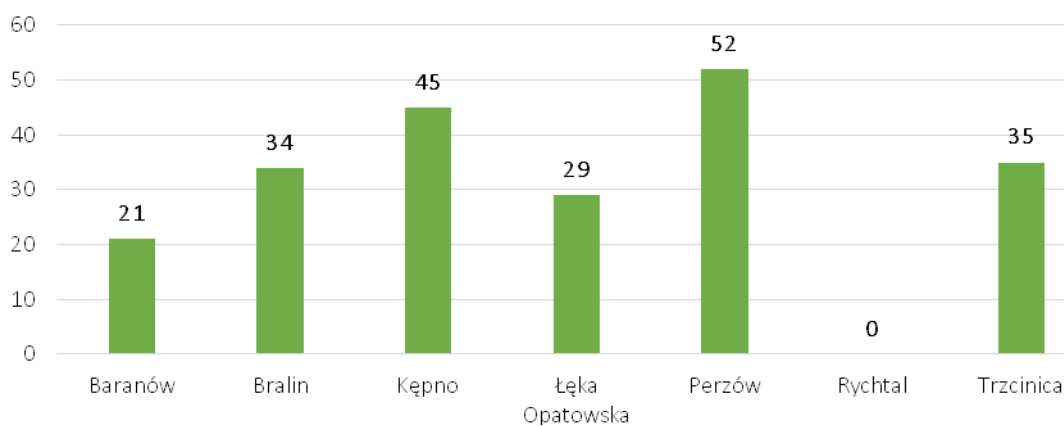

Wykres 6. Liczba zbiorników bezodpływowych na terenie powiatu kępińskiego (dane na 31.12.2015 r.).

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie powiatu wynosi 216, najliczniej zlokalizowane na terenie gminy Perzów.

Przydomowe oczyszczalnie ścieków w gminach na terenie powiatu

Wykres 7. Przydomowe oczyszczalnie ścieków zlokalizowane na terenie powiatu kępińskiego (dane na 31.12.2015 r.).

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

4.5.2. ANALIZA SWOT

GOSPODARKA WODNO -ŚCIEKOWA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - oczyszczalnie ścieków na terenie gmin powiatu - wysoki poziom zwodociągowania powiatu 	<ul style="list-style-type: none"> - brak pełnego skanalizowania gmin powiatu
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - bieżąca modernizacja sieci wodociągowo – kanalizacyjnej - rozbudowa sieci kanalizacyjnej - możliwość uzyskania dotacji na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych - rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków 	<ul style="list-style-type: none"> - nieprawidłowa gospodarka ściekami na terenie powiatu - nieszczelność zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni

4.5.3. ZAGROŻENIA

Do głównych zagrożeń jakie mogą wystąpić na terenie powiatu związanych z gospodarką wodno – ściekową należy niewłaściwe odprowadzanie ścieków komunalnych i przemysłowych oraz brak inwestycji w zakresie dalszej rozbudowy sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu.

Zagrożenie może stanowić także, nieszczelność zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie powiatu.

4.6. ZASOBY GEOLOGICZNE

Według Kondrackiego powiat kępiński położony jest na wysoczyźnie Wieruszowskiej . Wysoczyzna jest zdenudowaną równiną morenową ze zlodowacenia odrzańskiego o powierzchni 1170 km² i jest rodzajem pomostu między Wyżyną Wieluńską na południowym – wschodzie, a Wzgórzami Ostrzeszowskimi na północnym – zachodzie, osiągając wysokość od 170 m do 200 m na południu.

Wysoczyzna leży w dorzeczu Proсны, która przepływa w kierunku północnym przez jej środek. W ukształtowaniu powierzchni zarysowują się kępy wysoczyznowe (Opatowska, Siemianicka, Mikorzyńska, Wójcińska, Żdzarska), rozdzielone obniżeniami, np. w okolicy Kępna nad rzeczką Samicą i nad Pomianką.

Lasy nie tworzą większych kompleksów. Przeważają drzewostany sosnowe z domieszką dębu, na miejscach wyższych występuje buk i jodła z elementami górskimi w runie. Zachowało się kilka fragmentów pierwotnej przyrody. Rezerwat „Studnica” (5,8 ha) na zachodniej rubieży wysoczyzny

obejmuje wąwóz którego stoki są porośnięte lasem sosnowo – dębowo – świerkowym o charakterze pierwotnym (wiek drzew ponad 150 lat). W dolinie Pomianki zachowały się fragmenty lasu łęgowego (6 ha) i olsu (3 ha). W tej samej okolicy jest rezerwat „Stara Buczyna” w Rakowie (3,5 ha) obejmujący 180 – letni starodrzew buka.

4.6.1. SUROWCE MINERALNE

Na terenie powiatu kępińskiego występują złoża surowców mineralnych, głównie kruszyw naturalnych (piaski, żwiry) oraz surowce ilaste ceramiki budowlanej. Złoża kruszyw naturalnych są stosowane w budownictwie i drogownictwie, rozmieszczone są równomiernie na terenie całego powiatu, a ich wydobycie zaspokaja potrzeby nie tylko tego terenu.

Złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej posiadają niewielkie zasoby, kopalnie rozrzucone są na terenie całego powiatu. Obserwuje się spadek wydobycia tego surowca ze względu na spadek popytu na ceramiczne materiały budowlane.

Zestawienie złóż kopalni oraz ich zasobów zawiera tabela poniżej.

Tabela 5. Złoża kopalni na terenie powiatu kępińskiego, stan na 2016 r.

Nazwa złoża	Kopalina	Powierzchnia udokumentowanego złoża [ha]	Stan użytkowania
Baranów			
Albertów	SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ	1,40	złoże skreślone z bilansu zasobów
Albertów-Słupia	SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ	2,97	eksploatacja złoża zaniechana
Albertów-Słupia 1	SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ	1,95	złoże rozpoznane szczegółowo
Albertów-Słupia 2	SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ	1,92	złoże rozpoznane szczegółowo
Baranów	KRUSZYWA NATURALNE	0,72	eksploatacja złoża zaniechana
Baranów II	KRUSZYWA NATURALNE	1,90	złoże zagospodarowane
Baranów III	KRUSZYWA NATURALNE	1,85	złoże skreślone z bilansu zasobów
Baranów IV	KRUSZYWA NATURALNE	1,07	złoże skreślone z bilansu zasobów
Baranów V	KRUSZYWA NATURALNE	1,47	złoże zagospodarowane
Baranów VI	KRUSZYWA NATURALNE	1,38	złoże zagospodarowane
Baranów-Joanka	KRUSZYWA NATURALNE	1,79	złoże zagospodarowane
Jankowy	KRUSZYWA NATURALNE	3,39	eksploatacja złoża zaniechana
Jankowy II	KRUSZYWA NATURALNE	1,39	eksploatacja złoża zaniechana
Młynarka	KRUSZYWA NATURALNE	1,36	złoże zagospodarowane
Słupia	SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ	0,66	złoże zagospodarowane
Słupia 2	KRUSZYWA NATURALNE	1,07	złoże rozpoznane szczegółowo

Bralin			
Chojęcin	KRUSZYWA NATURALNE	1,98	złoże zagospodarowane
Mielęcin	KRUSZYWA NATURALNE	12,91	złoże rozpoznane szczegółowo
Nowa Wieś Książęca	KRUSZYWA NATURALNE	17,33	złoże rozpoznane szczegółowo
Nowa Wieś Książęca I	KRUSZYWA NATURALNE	11,93	złoże rozpoznane szczegółowo
Tabor Mały	KRUSZYWA NATURALNE	22,63	złoże eksploatowane okresowo
Utrata	KRUSZYWA NATURALNE	0,50	złoże skreślone z bilansu zasobów
Weronikopole	KRUSZYWA NATURALNE	1,61	eksploatacja złoża zaniechana
Weronikopole II	KRUSZYWA NATURALNE	0,31	eksploatacja złoża zaniechana
Weronikopole III	KRUSZYWA NATURALNE	0,45	złoże eksploatowane okresowo
Kępno			
Myjomice	KRUSZYWA NATURALNE	2,04	złoże eksploatowane okresowo
Podzamcze	SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ	4,50	eksploatacja złoża zaniechana
Rzeczka	KRUSZYWA NATURALNE	1,88	złoże zagospodarowane
Rzeczka	WĘGLE BRUNATNE	600,00	złoże o zasobach prognostycznych
Rzeczka II	KRUSZYWA NATURALNE	1,95	złoże rozpoznane szczegółowo
Rzeczka III	KRUSZYWA NATURALNE	0,96	złoże zagospodarowane
Rzeczka IV	KRUSZYWA NATURALNE	1,75	złoże zagospodarowane
Rzeczka V	KRUSZYWA NATURALNE	1,14	złoże zagospodarowane
Świba	SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ	0,62	złoże eksploatowane okresowo
Świba	KRUSZYWA NATURALNE	0,78	złoże rozpoznane szczegółowo
Perzów			
Koza Wielka	SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ	4,00	eksploatacja złoża zaniechana
Słupia	KRUSZYWA NATURALNE	1,50	złoże skreślone z bilansu zasobów
Turkowy	KRUSZYWA NATURALNE	8,59	złoże skreślone z bilansu zasobów
Zbuczyna	KRUSZYWA NATURALNE	10,90	złoże rozpoznane szczegółowo
Zbuczyna dz. nr 7/4	KRUSZYWA NATURALNE	1,18	złoże zagospodarowane
Rychtal			
Sadogóra	SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ	3,27	eksploatacja złoża zaniechana
Trzcinica			
Kuźnica Trzcinińska	KRUSZYWA NATURALNE	1,96	złoże zagospodarowane
Kuźnica Trzcinińska II	KRUSZYWA NATURALNE	1,99	złoże rozpoznane szczegółowo

Laski	KRUSZYWA NATURALNE	11,1	eksploatacja złoża zaniechana
Pomiany	KRUSZYWA NATURALNE	1,22	eksploatacja złoża zaniechana
Pomiany 2	KRUSZYWA NATURALNE	1,91	złoże skreślone z bilansu zasobów
Trzcinica	KRUSZYWA NATURALNE	7,97	złoże rozpoznane wstępnie

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny, baza danych MIDAS.

4.6.2. ANALIZA SWOT

ZASOBY GEOLOGICZNE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- bogate zasoby surowców naturalnych	-
SZANSE	ZAGROŻENIA
- rekultywacja obszarów zdegradowanych i terenów poeksploatacyjnych	- brak środków finansowych na inwestycji związane z ochroną powierzchni ziemi - dewastacja powierzchni ziemi wynikająca z nieuporządkowanego wydobycia przez miejscową ludność

4.6.3. ZAGROŻENIA

Do podstawowych problemów związanych z eksploatacją kopalin na terenie powiatu zaliczyć można nielegalne wydobycie surowców, głównie kruszyw – bez posiadania stosownych koncesji, w sposób niezgodny ze sztuką i niegwarantujący zepsucia złoża oraz naruszający zasady ochrony środowiska i przyrody.

4.7. GLEBY

4.7.1. STAN WYJŚCIOWY

Gleby terenu powiatu kępińskiego oraz południowej części Wielkopolski powstały w wyniku zlodowacenia środkowopolskiego w obszarze wysoczyzny drugiego zlodowacenia. W warstwie powierzchniowej dominują utwory piaszczyste (około 80%) i gliniaste (około 10%). W obniżonych partiach terenu występują skały pochodzenia organicznego, wśród nich torfy silnie zamulone. Większość gleb to gleby lekkie i bardzo lekkie, reprezentowane przez: gleby brunatnoziemne (brunatne i pseudobielicowe), gleby bielicoziemne oraz gleby bagienne (mułowe i torfowe) – użytkowane w większości jako użytki zielone.

Ukształtowanie oraz rzeźba terenu wywiera wpływ na jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej, która w 85% jest korzystna dla rolnictwa. Powiat kępiński jest regionem, w którym rolnictwo odgrywa ważną rolę, użytki rolne zajmują 39162,12 ha tj.: 89,5% powierzchni ogólnej (i stanowią 2,5% powierzchni użytków rolnych województwa).

Gleby gruntów ornych powiatu są średniej i niskiej jakości. Brak klasy Ia, klasa II zajmuje powierzchnię 19 ha (0,05%), klasa III -IVb -14396 ha (41,07%) a gleby najgorszych klas V-VI i VIz – 20637 ha (58,88%).

Największy udział gleb klasy III – IVb – 53% występuje w gminie Łęka Opatowska, 50% w gminie Rychtal oraz 48% w gminie Perzów. Natomiast najmniejszy udział gleb klasy od II - IVb występuje w gminie Kępno 33%, Bralin – 37%, Baranów – 38% i T rzcinica – 43%.

Ostatni raz badania gleb na terenie powiatu kępińskiego prowadzono w latach 2010-2011 przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Poznaniu pod kątem: odczynu pH, potrzeb wapnowania oraz zawartości w makroelementy: fosfor, potas i magnez.

W tym samym okresie Stacja nie prowadziła badań dotyczących zawartości w glebie metali ciężkich, pierwiastków śladowych i siarki siarczanowej. W omawianym zakresie przebadano 1 650 próbek glebowych pobranych z użytków rolnych na terenie powiatu kępińskiego. Poniżej w tabeli przedstawiono wyniki przeprowadzonych badań.

Tabela 21. Zestawienie zasobności gleb na terenie powiatu kępińskiego.

Rodzaj użytku		Grunty orne	Użytki zielone	Użytki rolne
Powierzchnia przebadana [ha]		4 246,34	240,87	4 487,21
Ilość próbek		1555 100%	95 100%	1650 100%
Kategoria agronomiczna gleby	bardzo lekka	0 0%	0 0%	0 0%
	lekka	1545 99%	76 80%	1621 98%
	średnia	1 0%	0 0%	1 0%
	ciężka	1 0%	0 0%	1 0%
	organiczna	8 1%	19 20%	27 2%
Odczyn (pH)	bardzo kwaśny	334 21%	8 8%	342 21%
	kwaśny	544 35%	19 21%	563 34%
	lekko kwaśny	537 35%	41 43%	578 35%
	obojętny	129 8%	25 26%	154 9%
	zasadowy	11 1%	2 2%	13 1%

Potrzeby wapnowania	konieczne	335 21%	8 8%	343 22%
	potrzebne	247 16%	6 6%	253 15%
	wskazane	295 19%	10 12%	305 18%
	ograniczone	295 19%	8 8%	303 18%
	zbędne	383 25%	63 66%	446 27%
Zawartość fosforu	Bardzo niska	43 3%	17 18%	60 4%
	Niska	293 19%	14 15%	307 18%
	Średnia	506 33%	8 8%	514 31%
	Wysoka	317 20%	13 14%	330 20%
	Bardzo wysoka	396 25%	43 45%	439 27%
Zawartość potasu	Bardzo niska	230 15%	38 39%	268 17%
	Niska	526 34%	10 11%	536 32%
	Średnia	318 20%	14 15%	332 20%
	Wysoka	221 14%	12 13%	233 14%
	Bardzo wysoka	260 17%	21 22%	281 17%
Zawartość magnezu	Bardzo niska	163 10%	7 7%	170 10%
	Niska	168 11%	10 11%	178 12%
	Średnia	403 26%	17 18%	420 25%
	Wysoka	313 20%	21 22%	334 20%
	Bardzo wysoka	508 33%	40 42%	548 33%

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kępińskiego na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019.

Ponad 1/3 gruntów ornych posiada odczyn lekko kwaśny i kwaśny, dla 1/4 gruntów ornych potrzeby wapnowania zostały określone jako zbędne, natomiast dla 1/5 jako konieczne. Jedynym skutecznym sposobem regulującym odczyn gleby jest właśnie zabieg wapnowania.

Dla 1/3 gruntów ornych zawartość fosforu została określona jako średnia. Fosfor odgrywa szczególną rolę w roślinie. Stanowi on składnik wielu związków organicznych, a ponadto pewne wiązania fosforanowe akumulują dużo energii wykorzystywanej w różnych procesach zachodzących w komórkach.

Największy odsetek przebadanych próbek charakteryzowała się bardzo wysoką zawartością magnezu i niską zawartością potasu. Prawie 100% gleb zaliczono do lekkiej kategorii agronomicznej, oznacza to, że są to gleby bardzo podatne na suszę, składające się z piasków: gliniastego lekkiego, gliniastego lekkiego pylastego, gliniastego mocnego, oraz gliniastego mocnego pylastego.

4.7.2. ANALIZA SWOT

GLEBY	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- duży udział gleb średniej jakości	- stosowanie środków ochrony roślin i nawozów w rolnictwie - problem zakwaszenia gleb - przewaga gleb słabych IV, V i VI klasy bonitacyjnej
SZANSE	ZAGROŻENIA
- edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie ochrony powierzchni ziemi oraz promowanie rolnictwa ekologicznego - konieczność wykonywania ocen oddziaływania inwestycji na środowisko - poprawa struktury jakościowej gleb poprzez zalesianie gruntów najmniej urodzajnych	- degradacja gleb - erozja wodna i wietrzna gleb

4.7.3. ZAGROŻENIA

Do naturalnych zagrożeń gleb na terenie powiatu kępińskiego zalicza się procesy erozji wietrznej (deflacja) i wodnej (wymywanie, splukiwanie), które wskutek nieprzemysłanej działalności człowieka mogą ulec nasileniu powodując znaczne straty przyrodnicze i gospodarcze. Obszary szczególnego zagrożenia deflacją związane są z odsłoniętymi przestrzeniami pól uprawnych o głębszym zaleganiu pierwszego poziomu wód podziemnych. Zagrożenie erozją wodną zależy w największym stopniu od nachylenia terenu, długości stoku, natężenia i czasu trwania opadów atmosferycznych, rodzaju podłoża i obecności szaty roślinnej. Poważne zagrożenie dla środowiska glebowego jest związane z: nadmiernym używaniem środków chemicznych do ochrony roślin i konserwowania zbiorów, nieracjonalnym stosowaniem nawozów sztucznych oraz niewłaściwym postępowaniem ze środkami ropopochodnymi w obrębie gospodarstw rolnych. Zagrożeniem dla jakości gleb na analizowanym terenie jest również transport, który przyczynia się także do degradacji pozostałych komponentów środowiska przyrodniczego.

4.8. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

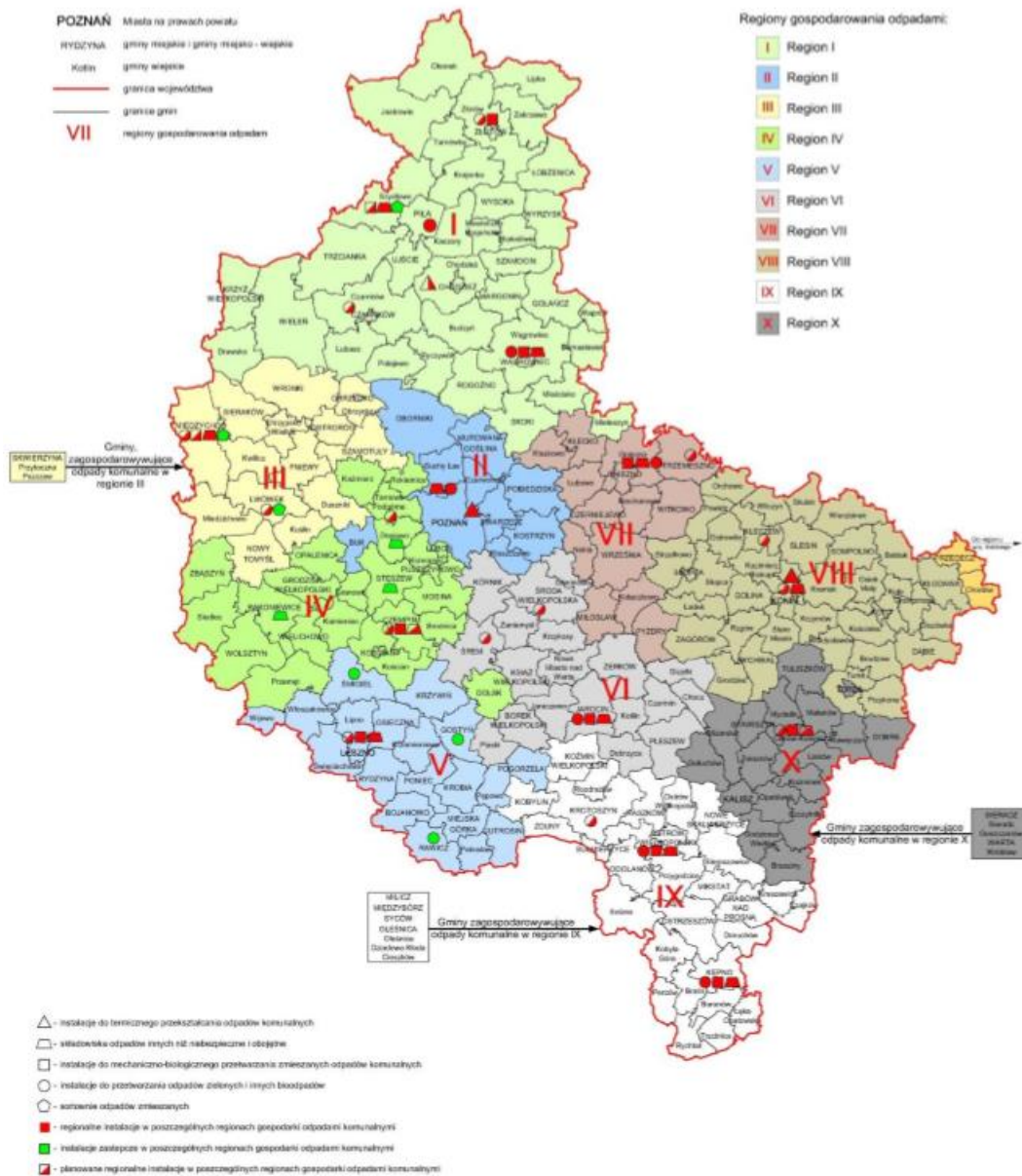
4.8.1. STAN WYJŚCIOWY

Podstawą prawną regulującą gospodarowanie odpadami na terenie województwa wielkopolskiego jest „Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym”, jest to jeden z elementów służących do osiągnięcia celów założonych w polityce

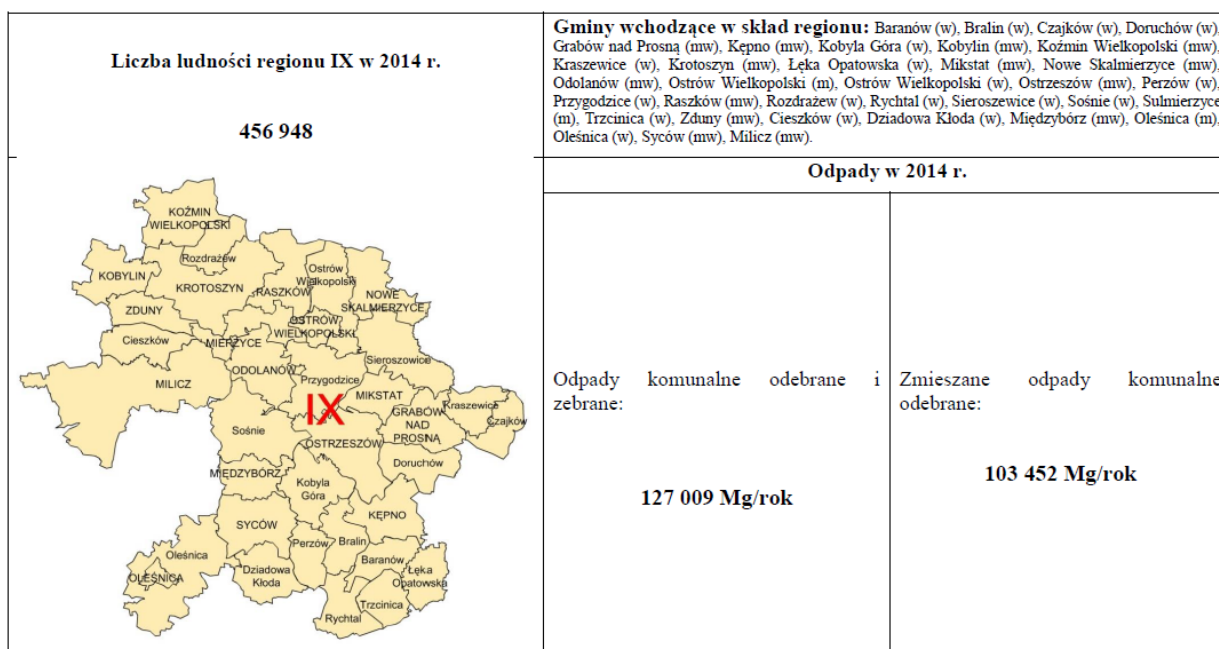
ekologicznej państwa oraz wypełnienie wymogu ustawowego wyrażonego w nowej ustawie o odpadach. Obowiązująca ustawa o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (t.j. Dz. U. 2016 r. poz. 1987 ze zm.) zniósł obowiązek opracowywania gminnych i powiatowych planów gospodarki odpadami.

Powiat kępiński należy do regionu IX gospodarowania odpadami komunalnymi w województwie wielkopolskim, co przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 7. Podział województwa wielkopolskiego na regiony gospodarki odpadami komunalnymi.

Źródło: Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2012-2017.

Rysunek 8. Charakterystyka regionu IX gospodarowania odpadami.

Źródło: Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym.

W Regionie IX funkcjonują dwie instalacje MBP w Kępnie (ZZO Olszowa) oraz w Ostrowie Wielkopolskim (RZZO Ostrów Wielkopolski) o łącznej zdolności przerobowej części mechanicznej 110 203 Mg/rok, w części biologicznej 56 068 Mg/rok. Planowane jest doposażenie części mechanicznej i rozbudowa części biologicznej instalacji w ZZO Olszowa, oraz rozbudowa części biologicznej w RZZO w Ostrowie Wielkopolskim (budowa instalacji fermentacji).

W związku z planowanym wdrożeniem pakietu gospodarki o obiegu zamkniętym i wzrostem selektywnej zbiórki odpadów, w tym bioodpadów, instalacje MBP będą docelowo zmniejszały zdolności przerobowe części mechanicznej i biologicznej w zakresie przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, a zwiększane będą zdolności przerobowe w zakresie przetwarzania odpadów komunalnych zbieranych selektywnie – frakcji surowcowych oraz bioodpadów.

Tabela 22. Instalacje MBP – mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w regionie IX.

Lp.	Nazwa instalacji	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Status instalacji	Technologia	Zdolności przerobowe roczne cz. mech. [Mg/rok]	Zdolności przerobowe roczne cz. biol. [Mg/rok]	Uwagi
1.	ZZO Olszowa Instalacja MBP	Zakład Zagospodarowania Odpadów Olszowa Sp. z o.o., ul. Bursztynowa 55, Olszowa, 63-600 Kępno	ul. Bursztynowa 55, Olszowa, 63-600 Kępno	RIPOK	M: sort. mech.-autom. B - stabilizacja tlenowa, reaktory zamknięte	34 500	17 250	Planowana rozbudowa, wprowadzenie pracy na 2 zmiany cz. mech. 50.000 Mg/rok, cz. biologiczna 34 500 Mg/rok
2.	RZZO Ostrów instalacja MBP	Regionalny Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o., ul. Partyzancka 27 63-400 Ostrów Wielkopolski	ul. Staroprzygodzka 121, 63-400 Ostrów Wielkopolski	RIPOK	M: uniwersalna sortownia z separatorami automatycznymi, B: stabilizacja tlenowa w reaktorach zamkniętych	75 703	38 818	Planowana rozbudowa cz. biologicznej – budowa instalacji fermentacji o przepustowości 20.000 Mg/rok
	SUMA					110 203	56 068	Łączna przepustowość cz. Mechanicznej 125 703 Mg

Źródło: Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym.

W Regionie IX przewiduje się docelowo funkcjonowanie trzech instalacji o statusie RIPOK do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów o statusie instalacji RIPOK. Docelowa przepustowość instalacji to 12 000 Mg/rok.

Zgodnie z celami KPGO 2022 wskazującymi na konieczność zwiększenia selektywnego zbierania odpadów ulegających biodegradacji, w tym odpadów zielonych, zasadne jest zaplanowanie większych mocy przerobowych instalacji przetwarzających tego rodzaju odpady.

Tabela 23. Regionalne instalacje do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów w regionie IX.

Lp.	Nazwa instalacji	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Status instalacji RIPOK/IZ	Technologia	Zdolności przerobowe roczne [Mg/rok]	Uwagi
1.	Kompostownia odpadów zielonych i innych bioodpadów	Zakład Zagospodarowania Odpadów Olszowa Sp. z o.o., ul. Bursztynowa 55, Olszowa, 63-600 Kępno	ul. Bursztynowa 55, Olszowa, 63-600 Kępno	RIPOK	kompostownia pryzmowa	3 000	Planowana rozbudowa do przepustowości 5 000 Mg/rok
2.	Kompostownia pryzmowa odpadów zielonych i innych bioodpadów	Regionalny Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o., ul. Staroprzygodzka 121, 63-400 Ostrów Wielkopolski	ul. Staroprzygodzka 121, 63-400 Ostrów Wielkopolski	RIPOK	kompostownia pryzmowa	1 643	Planowana modernizacja technologii do przepustowości 5 000 Mg/rok
3.	Kompostownia pryzmowa	Związek Międzygminny "EKO SIODEMKA" ul. Kollataja 7, 63-700 Krotoszyn	m. Kobylin, gm. Kobylin	Planowany RIPOK	kompostownia pryzmowa	2 000	
	SUMA					6 643	

Źródło: Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym.

W Regionie IX, jako składowisko RIPOK funkcjonują dwa składowiska: **jedno** w Ostrowie Wielkopolskim (kwatery nr 1/3) i **drugie** w Olszowie (kwatery nr 1). Pojemność pozostała tych składowisk (wg stanu na koniec 2014 r.) wynosiła 324 787 m³. Docelowo planuje się rozbudowę składowiska w Olszowie i Ostrowie Wielkopolskim o kolejne kwatery przewidziane głównie do składowania odpadów stabilizowanych. Składowiska te stanowią zaplecze technologiczne funkcjonujących w tych lokalizacjach instalacji MBP.

Tabela 24. Składowiska RIPOK do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych w regionie IX.

Lp.	Nazwa instalacji	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Status instalacji	Pojemność całkowita [m ³]	Pojemność zapełniona [m ³]	Pojemność pozostała [m ³]	Masa odpadów przyjętych w 2014 r. [Mg]	Uwagi
1.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, kwatery nr 1/3	Regionalny Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o., ul. Staroprzygodzka 121, 63-400 Ostrów Wielkopolski	ul. Staroprzygodzka 121, 63-400 Ostrów Wlkp.	RIPOK	325 000	64 000	261 000	39 830	
2.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, kwatery nr 1/4	Regionalny Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o., ul. Staroprzygodzka 121, 63-400 Ostrów Wielkopolski	ul. Staroprzygodzka 121, 63-400 Ostrów Wlkp.	Planowany RIPOK	325 000	0	325 000	0	
3.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, kwatery nr 1	Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o., ul. Bursztynowa 55, Olszowa, 63-600 Kępno	ul. Bursztynowa 55, Olszowa, 63-600 Kępno	RIPOK	65 500	0	63 787	1 713	
4.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, kwatery nr 2	Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o., ul. Bursztynowa 55, Olszowa, 63-600 Kępno	ul. Bursztynowa 55, Olszowa, 63-600 Kępno	Planowany RIPOK	211 500	0	211 500	0	
	SUMA				927 000	64 000	861 287	41 543	

Źródło: Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym.

Instalacje przewidziane do zastępczej obsługi Regionu IX.

Instalacjami przewidzianymi do zastępczej obsługi Regionu IX, w przypadku, gdy znajdująca się w nim instalacja uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn są:

- a) w zakresie przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych – instalacje RIPOK do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych z Regionu IX i Regionu X,
- b) w zakresie składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych – składowiska RIPOK z Regionu IX,
- c) w zakresie przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów – wzajemnie między sobą instalacje RIPOK z Regionu IX oraz pozostałe instalacje RIPOK do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów zlokalizowane we wszystkich regionach województwa wielkopolskiego, (jeśli RIPOK z Regionu IX nie będą mogły przyjąć odpadów).

Ilość odpadów wytworzonych (z wyłączeniem odpadów komunalnych), na terenie powiatu kępińskiego w latach 2010 – 2016 została przedstawiona w poniższej tabeli. Z roku na rok (za wyjątkiem ostatnich dwóch lat) zmniejsza się ilość wytwarzanych odpadów.

Tabela 25. Ilość odpadów wytworzonych na terenie powiatu kępińskiego w latach 2010 – 2016.

Ilość odpadów wytworzonych (z wyłączeniem odpadów komunalnych)							
Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ilość wytworzonych odpadów na terenie powiatu [tyś. ton]	8,9	9,0	9,5	2,4	2,1	2,5	2,6

Źródło: Bank danych lokalnych, GUS.

Wszystkie gminy powiatu kępińskiego objęte są zorganizowanym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. Gminy w zamian za uiszczoną przez mieszkańców opłatę gospodarują odpadami komunalnymi. Corocznie w ramach przetargów wybierane są firmy odbierające odpady od mieszkańców nieruchomości. Odpady komunalne z terenu gmin powiatu odbierane są w podziale na odpady selektywnie zebrane oraz zmieszane. Odbiór odpadów selektywnie zebranych następuje „u źródła” czyli bezpośrednio z terenu nieruchomości i oparty jest o system bezpośredniego odbioru zmieszanych odpadów komunalnych oraz selektywnie zebranych frakcji.

Ilość zebranych odpadów komunalnych (łącznie) wytworzonych na terenie gmin powiatu w roku 2015:

- Gmina Kępno - 7801,11 Mg,
- Gmina Baranów - 1 879,00 Mg
- Gmina Bralin - 1 477,12 Mg,
- Łęka Opatowska – 1 093,10 Mg,

- Perzów – 637,04 Mg,
- Rychtal – 789,02 Mg,
- Trzcinica – 808,66 Mg.

Każda z gmin powiatu kępińskiego ma ustalony Regulamin Utrzymania Czystości i Porządku, który w szczegółowy sposób określa zasady gospodarowania odpadami na terenie danej gminy.

W przypadku odpadów, które ze względu na rodzaj (skład) lub rozmiary, nie powinny lub nie mogą być gromadzone w stanowiących wyposażenie posesji pojemnikach, istnieje konieczność przewiezienia ich do Gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (GPSZOK).

Osiągnięte poziomy recyklingu w poszczególnych gminach na terenie powiatu przedstawiono w poniższej tabeli. Wszystkie gminy na terenie powiatu osiągnęły wymagane poziomy recyklingu dla roku 2015.

Tabela 26. Osiągnięte poziomy recyklingu za rok 2015 na terenie gmin powiatu kępińskiego.

Osiągnięte poziomy recyklingu za rok 2015			
Gmina	Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania	Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych
Kępno	0,00	41,05	100,00
Baranów	0,00	40,65	100,00
Bralin	0,00	42,56	100,00
Łęka Opatowska	0,00	41,00	100,00
Perzów	0,00	49,83	100,00
Trzcinica	0,00	42,06	100,00
Trzcinica	0,00	44,00	100,00

Źródło: Dane przekazane przez gminy należące do powiatu kępińskiego.

W poniższej tabeli przedstawiono informację na temat wyrobów azbestowych na terenie gmin powiatu kępińskiego.

Tabela 27. Zinventaryzowane, unieszkodliwione i pozostałe do unieszkodliwienia wyroby azbestowe na terenie gmin powiatu kępińskiego.

Gmina	Zinventaryzowane	Unieszkodliwione	Pozostałe do unieszkodliwienia
Baranów	474 926	1 925	473 001
Bralin	1 516 316	166 362	1 349 949
Kępno	972 475	298 894	673 581
Łąka Opatowska	1 653 873	5 992	1 647 881
Perzów	1 047 306	216 346	830 960
Rychtal	262 284	127 040	135 244
Trzcinica	925 265	160 764	764 501
Razem	6 852 445	977 323	5 875 122

Źródło: www.bazaazbestowa.gov.pl

Największa liczba wyrobów azbestowych pozostałych do usunięcia znajduje się na terenie gminy Łęki Opatowskiej.

Mieszkańcy powiatu na bieżąco są informowani o możliwości skorzystania z dofinansowania na usunięcie odpadów zawierających azbest.

Realizacja programu przyczyniła się w znacznym stopniu do ograniczenia zjawiska przypadkowego porzucania odpadów zawierających azbest i tworzenia dzikich wysypisk tych odpadów na przykład w lasach lub nad ciekami wodnymi.

Mieszkańcy powiatu mają gwarancję bezpłatnego pozbycia się odpadów i otrzymują dokumenty świadczące o należytych ich unieszkodliwieniu.

4.8.2. ANALIZA SWOT

GOSPODARKA ODPADAMI	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- wszyscy mieszkańcy powiatu objęci są systemem selektywnej zbiórki odpadów	- istniejące wyroby azbestowe na terenie powiatu
SZANSE	ZAGROŻENIA
- zwiększanie poziomu recyklingu - edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami	- niesprawne funkcjonowanie mechanizmów ekonomicznych w gospodarce odpadami - nieosiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu

4.8.2. ZAGROŻENIA

Do zagrożeń jakie mogą wystąpić na terenie powiatu kępińskiego, związanych z gospodarką odpadami można zaliczyć:

- nieprawidłowe praktyki dotyczące gospodarowania odpadami przez mieszkańców (np. spalanie odpadów komunalnych, pozbywanie się odpadów w sposób niezgodny z przepisami prawa),
- niewystarczający poziom selektywnej zbiórki odpadów oraz mały poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania,
- występowaniem wyrobów zawierających azbest.

4.9. ZASOBY PRZYRODNICZE

4.9.1. STAN WYJŚCIOWY

4.9.1.1. OBSZARY CHRONIONE

Pojęcie ochrona przyrody oznacza ogół działań ukierunkowanych na zachowanie w niezmienionym lub optymalnym stanie przyrody ożywionej i nieożywionej, a także krajobrazu. Głównym celem ochrony przyrody jest utrzymanie stabilności ekosystemów i procesów ekologicznych oraz zachowanie różnorodności biologicznej.

Na terenie powiatu kępińskiego występują następujące formy ochrony przyrody:

- Pomniki przyrody,
- Obszar Natura 2000,
- Rezerваты Przyrody,
- Obszary chronionego krajobrazu.

Pomniki przyrody

Pomniki przyrody to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie - art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, (t. j. Dz.U. 2018 poz. 142, ze zm.).

Tabela 28. Pomniki przyrody na terenie powiatu kępińskiego.

Lp.	Gmina	Liczba i rodzaje pomników przyrody
1	Baranów	<ul style="list-style-type: none"> Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) w Grębaninie, 3 główne konary o obwodach 70, 75 i 95 cm, 2 konary wyłamane, rośnie przy posesji w parku podworskim Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) w Mroczeniu, o obwodzie 530 cm, okazała równomiernie rozwinięta korona, 2 konary wyłamane, rośnie przy posesji
2	Bralin	<ul style="list-style-type: none"> Skupisko 5 sztuk dębów szypułkowych. Lokalizacja: przy ul. Leśnej w Bralinie. Wiek dębów szacuje się na ok. 300-400 lat. Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i> L.) Leszek. Lokalizacja: Gmina Bralin, na terenie wsi Chojęcín-Parcelle, na działce nr 651/2, przy dawnym pałacu dworskim. Wiek dębu oszacowany został na ok. 375 lat. Dąb Leszek z Chojęcína ma wysoką wartość przyrodniczą z uwagi na wiek, witalność i okazałość. Drzewo stanowi wyjątkowy walor krajobrazowy, jest prawdopodobnie jednym z cenniejszych drzew, zdecydowanie wartym ochrony. Dąb Leszek ustanowiony został pomnikiem przyrody 6 listopada 2015 roku przez Radę Gminy Bralin (uchwała nr XV/57/2015).
3	Kępno	<ul style="list-style-type: none"> Sosna pospolita (<i>Pinus silvestris</i>) w miejscowości Kliny, o obwodzie 242 cm, o prostym pniu zakończonym parasolowatą koroną, kora na pniu w dolnej części popękana, brunatna; w górnej części łuszcząca się, pomarańczoworudawa. Pomnik rośnie przy drodze krajowej Nr 11 Kępno - Ostrzeszów, w miejscowości Kliny po przeciwnej stronie domu nr 1 Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) w miejscowości Szklarka Mielęcka, o obwodzie 653 cm, wysokie, rozrośnięte drzewo z grubym pniem, rozszerzona korona - rozpiętość 25 m, w średniej kondycji zdrowotnej. Pomnik rośnie na terenie posesji prywatnej. Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) w miejscowości Olszowa, o obwodzie 720 cm, wysokie, drzewo liściaste z grubym pniem rozgałęziającym się na dwie strony, szeroko wysklepiona, kopulasta korona, rozpiętość 25 m, wiek 350 lat, widzialne zmiany chorobowe. Pomnik rośnie na terenie posesji prywatnej. Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>) w miejscowości Olszowa, o obwodzie 300 cm na wysokości 0,6 m, rozgałęzia się na pięć konarów, drzewo krzaczaste w średniej kondycji zdrowotnej z rozległą martwicą w środkowej części i dolnej pnia, rozpiętość korony 5 m. Pomnik rośnie w obrębie zabudowań drogi E 8 w Olszowie na terenie prywatnej posesji. Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) w miejscowości Olszowa, o obwodzie 465 cm, prosty pień dobrze wyrośnięty z wysoko rozpostartą regularną koroną, konary grube z korą chropowatą o zdrowej kondycji. Pomnik rośnie na terenie posesji prywatnej. Aleja dębowa licząca w sumie 185 dębów szypułkowych (<i>Quercus robur</i>), w kierunku Domanina jest 89, Mikorzyn - Mechnice 96 dębów o obwodzie od 72 - 429 cm, drzewa w średniej kondycji zdrowotnej, kilka zniszczonych, kora chropowata bądź głęboko spękana, pień walcowaty z wysoko rozpartymi konarami tworzące pucharowatą koronę. Pomniki rosną przy drodze powiatowej z Mikorzyna do Mechnic na odcinku 1 km oraz przy drodze gminnej na odc. 1,5 km z Mikorzyna w kierunku Domanina. Grupa pięciu dębów szypułkowych (<i>Quercus robur</i>) w miejscowości Mikorzyn, o obwodzie 386 cm, 212 cm, 254 cm, 260 cm, 347 cm, drzewa okazałe z wysokimi konarami i pucharowatą koroną. Pomniki rosną na terenie parku w Mikorzynie opodal pałacu. Wiąz szypułkowy (<i>Ulmus laevis</i>) w miejscowości Myjomice, o obwodzie 552 cm, drzewo o szerokiej, pucharowato rozszerzonej ku górze koronie, nasada pnia rozszerzona na dwie odnogi, o zadawalającym stanie, kora ciemnoszara. Pomnik rośnie na terenie parku wiejskiego w Myjomicach przed pałacem. Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) w miejscowości Kępno, o obwodzie 443 cm, drzewo wyniosłe, całościowo okazałe, kora chropowata, gruby pień z potężnymi, rozłożystymi konarami tworzące kopulastą koronę, wiek ok. 200 lat. Pomnik rośnie przy ul. Orzeszkowej obok synagogi w Kępnie
4	Łęka Opatowska	<ul style="list-style-type: none"> Park w Siemianicach o powierzchni 4,49 ha, ul. Kasztanowa 1/1. Park jest własnością Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Leśnego Zakładu Doświadczalnego Siemianice. 3 dęby szypułkowe (<i>Quercus robur</i> L.) w miejscowości Raków. Pomniki są zlokalizowane na posesjach prywatnych
5	Perzów	<ul style="list-style-type: none"> Nie występują

6	Rychtal	<ul style="list-style-type: none"> lipa drobnolistna <i>Tilia cordata Mill.</i> – (nr rejestru 468) w wieku ok. 200 lat i obwodzie pierśnicy 380 cm, położona w parafii rzymsko-katolickiej w m. Wielki Buczek; lipa drobnolistna <i>Tilia cordata Mill.</i> – (nr rejestru 469) w wieku ok. 200 lat i obwodzie pierśnicy 426 cm, położona w parafii rzymsko-katolickiej w m. Wielki Buczek.
7	Trzcinica	<ul style="list-style-type: none"> 4 drzewa - buk zwyczajny (<i>Fagus sylvatica</i>) w miejscowości Laski, o obwodzie od 166 do 323 cm i wysokości 24 – 37 m lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) w miejscowości Laski, o obwodzie 326 cm i wysokości 20 m park w Laskach o pow. 8,44 ha lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) w miejscowości Wodziczna, o obwodzie 420 cm i wysokości 13 m
Powiat kępiński		łącznie 21 obiektów będących pomnikami przyrody

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, RDOŚ Poznań.

Obszary chronionego krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Na terenie powiatu kępińskiego występują dwa obszary chronionego krajobrazu, scharakteryzowane poniżej.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina rzeki Proсны”, ustanowiony został rozporządzeniem Nr 65 Wojewody Kaliskiego z dnia 20 grudnia 1996 r. w sprawie ustalenia obszaru chronionego krajobrazu "Dolina rzeki Proсны" na terenie województwa kaliskiego i zasad korzystania z tego obszaru (Dz. Urz. Województwa Kaliskiego z 1997 roku Nr 1, poz.1). Obszar ten obejmuje całą dolinę rzeki Proсны o powierzchni 94.400 ha i rozciąga się od granic z województwami łódzkim i opolskim aż do Kalisza w województwie wielkopolskim. Na terenie powiatu kępińskiego swym zasięgiem obejmuje 7.295 ha gruntów w gminie Łęka Opatowska i 115 ha w gminie Kępno. Liczne lasy, głównie sosnowe poprzecinane są polami uprawowymi, łąkami i stawami rybnymi. Szczególny walor krajobrazowy nadaje Prośnie, powtarzające się regularnie, występowanie na przemian brzegów wklęsłego i wypukłego. Skarpy przybrzeżne koryta rzeki porastają łągi zboczowe oraz zarośla wiklinowe. W części przybrzeżnej oraz w starorzeczach doliny Proсны występuje około 50 różnego typu naturalnych i seminaturalnych zbiorowisk roślinnych. Na terenie tym spotkać można wiele roślin chronionych, w tym takich jak grzebień biały, grąźel żółty, kruszyna pospolita. Swoje miejsca lęgowe mają tu też chronione gatunki ptaków – m.in. gołąbkarz, łabędź niemy, błotniak stawowy, czajka, niteczka, dudek, kobuz.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska” ustanowiony został rozporządzeniem Nr 63 Wojewody Kaliskiego z dnia 7 września 1995 r. w sprawie ustalenia obszaru chronionego krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska” na terenie województwa kaliskiego i zasad korzystania z tego obszaru (Dz. Urz. Woj. Kal. Nr 15 poz. 95). Teren ten należy do najciekawszych i najbardziej wartościowych w Południowej Wielkopolsce. Występują na nim

zróżnicowane utwory geologiczne oraz bogactwo gatunkowe roślin i zwierząt. Swym zasięgiem obejmuje północny skraj powiatu kępińskiego z gminy Bralin i Kępno o powierzchni 2.234 ha.

Rezerwaty przyrody

Na terenie powiatu znajdują się 4 rezerwaty przyrody, które ustanowione zostały Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego (1962 roku – „Studnica” i 1972 roku – pozostałe). Obecnie są one chronione w oparciu o odpowiednie rozporządzenie i zarządzenia niżej wymienionych organów.

Rezerwat Przyrody **„Stara Buczyna w Rakowie”** chroniony jest w oparciu o rozporządzenie Nr 33/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Stara Buczyna w Rakowie" (Dz. Urz. Województwa Wielkopolskiego z 2007 r. Nr 180, poz. 3979). Ochroną objęto obszar lasu położonego w Rakowie o powierzchni 3,51 ha. Głównym przedmiotem ochrony jest bogaty drzewostan bukowy na granicy naturalnego zasięgu. W runie leśnym występują takie gatunki jak: trądownik bulwiasty, konwalia majowa, fiołek leśny, perłówka jednokwiatowa, szczawik zajęczy, konwalia dwulistna, kosmatka owłosiona, dąbrówka rozłogowa.

Rezerwat Przyrody **„Oles w Dolinie Pomianki”** chroniony jest w oparciu o Zarządzenie Nr 9/11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 8 marca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Oles w Dolinie Pomianki" (Dz. Urz. Województwa Wielkopolskiego z 2011 roku Nr 105, poz. 1762). Ochroną objęto obszar lasu, zlokalizowany w Mariance Siemieńskiej o powierzchni 3,09 ha. Głównym przedmiotem ochrony jest drzewostan olszowy – olchy czarnej, tworzący drzewostan jednopiętrowy. W runie występują gatunki charakterystyczne dla olsu jesionowego: śledzienica skrętolistna, ostrożeń błotny, kmieć błotna, pokrzywa zwyczajna, niecierpek pospolity i bodziszek cuchnący.

Rezerwat Przyrody **„Las łęgowy w Dolinie Pomianki”** obecnie chroniony jest na podstawie Zarządzenia Nr 35/11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 1 września 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Las łęgowy w Dolinie Pomianki" (Dz. Urz. Województwa Wielkopolskiego z 2011 r. Nr 274, poz. 4382 z późn. zm.). Ochroną objęto obszar lasu, zlokalizowany w Mariance Siemieńskiej o powierzchni 6.03 ha. Rezerwat utworzony w celu zachowania zespołu lasu łęgowego. Drzewostan w wieku 90 lat tworzą olsza czarna i jesion wyniosły. Olsza osiąga w rezerwacie wysokość 31 metrów. Ogółem w rezerwacie występuje 127 gatunków roślin.

Rezerwat przyrody „Studnica” obecnie chroniony jest na podstawie Zarządzenia Nr 12/11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 8 marca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Studnica" (Dz. Urz. Województwa Wielkopolskiego z 2011 r. Nr 105, poz. 1765). Ochroną objęto obszar lasu zlokalizowany w Nadleśnictwie Syców, Gmina Rychtal o powierzchni 5,78 ha. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie fragmentu lasu mieszanego z udziałem jodły i świerka na granicy

zasięgu. Z rzadkich roślin rosną tutaj: widłak jałowcowaty, porzeczka czarna oraz paprotki – zachyłka trójkątna i zachyłka oszczepowata.

Obszary Natura 2000

Obszar Natura 2000 – Baranów (PLH300035) – o powierzchni 12,27 ha. Obszar ten tworzą podmokłe łąki w okolicach miasta Kępna przylegające do jego granicy południowej, na wysokości cmentarza ewangelickiego i ogródków działkowych. Łąki te tworzone są przez kompleksy zbiorowisk: Angelico- Cirsetum oleracei (Calthion), Filipendulo-Geranium palustris (Filipendulion), Caricetum gracilis (Magnocaricion), Phragmitetum (Phragmition) i użytkowane są ekstensywnie. Teren rozcięty jest przez nasyp nieczynnej już linii kolejowej Kępno-Namysłów. Utrzymanie wysokiego nasypu likwidowanej linii kolejowej dla zachowania stanowiska *Lycaena helle* jest niezbędne, gdyż stanowi ochronę przed wiatrem dla niezbyt dobrze latających imago tego modraszka.

Sieć Ekologiczna ECONET

Innym rodzajem ochrony szczególnie cennych form przyrodniczych na terenie powiatu jest Europejska Sieć Ekologiczna ECONET, tj. spójny przestrzennie i funkcjonalnie system reprezentowanych i najlepiej zachowanych pod względem różnorodności biologicznej obszarów Europy.

Choć sieć ECONET - POLSKA nie posiada umocowania prawnego, jest pewną wytyczną polityki przestrzennej. Zgodnie z definicją podaną przez Autorów koncepcji "Krajowa sieć ekologiczna ECONET - POLSKA" jest wieloprzestrzennym systemem obszarów węzłowych najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym i reprezentatywnych dla różnych regionów przyrodniczych kraju, wzajemnie ze sobą powiązanych korytarzami ekologicznymi, które zapewniają ciągłość więzi przyrodniczych w obrębie tego systemu. Sieć ECONET - POLSKA pokrywa 46 % kraju. Składa się ona z obszarów węzłowych i łączących je korytarzy ekologicznych, wyznaczonych na podstawie takich kryteriów, jak naturalność, różnorodność, reprezentatywność, rzadkość i wielkość.

Wyznaczono ogółem 78 obszarów węzłowych (46 międzynarodowych i 32 krajowe, które razem obejmują 31 % powierzchni kraju) oraz 110 korytarzy ekologicznych (38 międzynarodowych i 72 krajowe, które razem obejmują 15 % powierzchni kraju). Do koncepcji krajowej sieci ECONET – POLSKA zostały włączone obszary terenu powiatu kępińskiego.

4.9.1.2. LASY

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia lasów na terenie powiatu kępińskiego wynosi 11 931,72 ha, co daje lesistość na poziomie 19,62 %. Wskaźnik lesistości dla omawianego obszaru jest niższy od średniej krajowej, która wynosi 30 %. Do najbardziej zalesionych gmin powiatu należy gmina Rychtal.

Strukturę gruntów leśnych na terenie powiatu przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 29. Wskaźniki lesistości na terenie powiatu kępińskiego.

Jednostka terytorialna	Powierzchnia gruntów leśnych [ha]			Lesistość [%]
	Ogółem	Lasy publiczne ogółem	Lasy prywatne ogółem	
Baranów	860,13	740,13	120,00	11,56
Bralin	1 538,21	1 290,21	248,00	18,02
Kępno	1 749,60	1 285,60	464,00	14,12
Łęka Opatowska	1 954,60	1 871,60	83,00	25,15
Perzów	676,02	628,02	48,00	8,97
Rychtal	3 439,00	3 378,00	61,00	35,62
Trzcinica	1 714,16	1 495,16	219,00	35,62
Powiat	11 931,72	10 688,72	1 243,00	19,62

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (dane na 31.12.2016 r.).

Obszary leśne podlegają pod dwa Nadleśnictwa tj : **Nadleśnictwo Syców**, swoim zasięgiem obejmuje: gm. Kępno, Bralin, Perzów, Rychtal i częściowo gm. Trzcinica, Baranów, oraz **Leśny Zakład Doświadczalny w Siemianicach**, swoim zasięgiem obejmuje: gm. Łęka Opatowska i częściowo gm. Trzcinica i Baranów oraz tzw. Las Świba.

Leśny Zakład Doświadczalny w Siemianicach zajmuje powierzchnię 3.291,41 ha. Lasy stanowią własność Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, w ich skład wchodzi 12,63 ha lasów rezerwatowych. Pozostałą część gruntów LZD stanowią lasy ochronne – lasy badawcze i doświadczalne.

Nadleśnictwo Syców będące jednostką Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu obejmuje swym zasięgiem tereny pogranicza Wielkopolski, Dolnego Śląska i Opolszczyzny. Przeważająca większość siedlisk to siedliska żyzne i średnio żyzne, zajmowane przez bory i lasy mieszane, w których głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna pospolita. Ekotyp sosen rosnących na terenie nadleśnictwa - **sosna rychtalska** - uważany jest przez naukowców i leśników za jeden z najbardziej wartościowych w kraju.

Leśny Kompleks Promocyjny "Lasy Rychtalskie" położony jest w obszarze znacznego zróżnicowania warunków przyrodniczych, czego wyrazem jest m.in. przebieg (w pobliżu północnych krańców Nadleśnictwa Syców) naturalnych granic zasięgu występowania ważnych gatunków drzew leśnych, tzn. jodły, jaworu i świerka. O jego walorach przyrodniczych świadczą szczególne formy ochrony przyrody, wśród nich: rezerваты przyrody o powierzchni ponad 60 ha, park krajobrazowy "Dolina Baryczy", obszar chronionego krajobrazu "Wzgórza Ostrzeszowskie i Dolina Odolanowska", pomniki przyrody oraz miejsca gniazdowania chronionych i rzadkich gatunków ptaków, m.in. bociana czarnego, myszołowa i orlika

krzykliwego oraz bardzo liczne mrowiska. Występuje tutaj znaczne zróżnicowanie warunków siedliskowych - Nadleśnictwo Syców zajmuje pod tym względem pośrednie. Skład gatunkowy tutejszych drzewostanów potwierdza zróżnicowanie siedlisk.

Udział sosny w Nadleśnictwie Syców wynosi 86,4 %, podczas gdy w Leśnym Zakładzie Doświadczalnym Siemianice – 63,5 %. Funkcja społeczna w Leśnym Kompleksie Promocyjnym realizowana jest przez udostępnianie lasu dla potrzeb turystyki i rekreacji.

4.9.2. ANALIZA SWOT

ZASOBY PRZYRODNICZE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - istniejące obszarowe formy ochrony przyrody - unikatowa flora na terenie powiatu 	<ul style="list-style-type: none"> - emisja zanieczyszczeń, które wpływają na zasoby przyrodnicze powiatu - lesistość niższa od średniej krajowej
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - zwiększanie stopnia lesistości powiatu - możliwość uzyskania zewnętrznych środków finansowanych na realizację zadań związanych z ochroną zasobów przyrodniczych - działalność edukacyjna w zakresie racjonalnego korzystania z zasobów przyrodniczych 	<ul style="list-style-type: none"> - niska świadomość ekologiczna społeczeństwa - dewastacja zasobów przyrodniczych ze strony mieszkańców i turystów

4.9.3. ZAGROŻENIA

Do zagrożeń na terenie powiatu można zaliczyć proces urbanizacji postępujący na obszarach polnych i zalesionych co powoduje:

- ubożenie składu florystycznego i zanik zespołów segetalnych,
- wzrost udziału w zbiorowiskach roślinnych gatunków o szerokiej amplitudzie ekologicznej, głównie antropofitów, a zanik gatunków charakterystycznych,
- zanik i spadek liczebności wielu gatunków ptaków dominujących na obszarach zalesionych i polnych oraz wymianę ich na gatunki synantropijne.

Do zagrożeń siedlisk leśnych na terenie powiatu należą:

- Pożary – źródłem pożarów lasów z uwagi na rolniczy charakter powiatu może być wypalanie traw. Innym zagrożeniem jest niewłaściwa gospodarka leśna. Aby zmniejszyć prawdopodobieństwo wystąpienia pożaru zaleca się przeprowadzanie akcji mających na celu edukację ludności w zakresie przeciwdziałania pożarom.

- Szkodniki oraz pasożyty – choroby wywoływane przez owady oraz grzyby stanowią duże zagrożenie dla terenów leśnych zwłaszcza, że w dalszym ciągu ich duża część to monokultury, które sprzyjają ich rozprzestrzenianiu. Zapobiega się temu zjawisku poprzez wprowadzania do zalesień domieszek innych gatunków drzew.

4.10. ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.), mówiąc o:

a) „poważnej awarii – rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”.

b) „poważnej awarii przemysłowej – rozumie się przez to poważną awarię w zakładzie”.

Jak wynika z definicji poważnej awarii, jej źródłami mogą być:

- procesy przemysłowe i magazynowanie substancji niebezpiecznych,
- transport materiałów niebezpiecznych.

Wystąpienie poważnej awarii przemysłowej związane jest z bezpośrednim zagrożeniem środowiska naturalnego. Zgodnie z ustawą POŚ w razie wystąpienia takiej awarii, Wojewoda poprzez Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej i Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, podejmuje działania niezbędne do usunięcia awarii i jej skutków. O podjętych działaniach informuje Marszałka Województwa.

WIOŚ w Poznaniu prowadzi ciągle aktualizowany rejestr zakładów stwarzających potencjalne zagrożenie wystąpienia poważnej awarii w postaci bazy potencjalnych sprawców poważnej awarii przemysłowej.

W 2014 roku na terenie powiatu kępińskiego nie było zakładów należących do grupy Zakładów o Dużym Ryzyku (ZDR) wystąpienia poważnych awarii. Żadnego zakładu nie zaklasyfikowano do grupy Zakładów Zwiększonego Ryzyka (ZZR) wystąpienia poważnych awarii.

W powiecie kępińskim nie było również zakładów należących do grupy Zakładów Pozostałych mogących spowodować poważne awarie, które ze względu na ilość substancji niebezpiecznej, jaka może znajdować się w zakładzie, nie klasyfikują się do grup ZZR lub ZDR, ale z uwagi na rodzaj substancji, prowadzone procesy technologiczne lub usytuowanie instalacji, stanowią zagrożenie dla środowiska.

Rejestr nie obejmuje stacji paliw, które również mogą być potencjalnym miejscem wystąpienia poważnych awarii.

Zdarzenia o znamionach poważnej awarii.

W roku 2015 na terenie powiatu kępińskiego nie wystąpiły zdarzenia o znamionach poważnej awarii, ani poważne awarie.

4.10.1. ANALIZA SWOT

ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- brak obecności zakładów przemysłowych o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	- obecność dróg, którymi mogą być transportowane substancje niebezpieczne
SZANSE	ZAGROŻENIA
- zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii	- zdarzenia losowe przy ciągach komunikacyjnych - możliwość wystąpienia awarii przemysłowej

5. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE

5.1. CELE KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA

Dla obszarów wymagających interwencji wyznaczono cele, kierunki oraz zadania, które służyć mają poprawie stanu środowiska, co przedstawiono w poniższej tabeli. Oprócz tego wyznaczono zadania, które służyć mają ochronie i zachowaniu obecnego stanu pozostałych komponentów środowiska. Do każdego zadania przypisano jednostkę odpowiedzialną za wykonanie zadania, zaproponowano wskaźnik monitorowania oraz przypisano możliwe ryzyka, jakie wiążą się z realizacją danego zadania.

Tabela 13. Cele programu ochrony środowiska, kierunki interwencji, zadania

Lp.	Obszar interwencji	Cel długookresowy	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
GŁÓWNE OBSZARY INTERWENCJI									
1	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego na terenie powiatu kępińskiego	Długość przebudowanych dróg [km]	Poprawa warunków funkcjonowania wybranych stref powiatu wraz z poprawą bezpieczeństwa ruchu w tych strefach ³		Modernizacja dróg gminnych	Gminy z terenu powiatu	- Przedłużający się termin inwestycji	
			Długość przebudowanych dróg [km]			Modernizacja dróg powiatowych	Powiat Kępiński, Powiatowy Zarząd Dróg	- Przedłużający się termin inwestycji	
			Długość zmodernizowanych dróg [km]			Modernizacja drogi krajowej i dróg wojewódzkich	GDDKiA, Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu	- Przedłużający się termin inwestycji	
			Liczba przeprowadzonych termomodernizacji [szt.], Liczba wymienionych źródeł ciepła [szt.]	Realizacja działań w ramach Programu Ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej		Prowadzenie działań ograniczających emisję z obiektów należących do powiatu poprzez termomodernizację czy wymianę źródeł ciepła	Powiat Kępiński	- nieotrzymanie zewnętrznych form wsparcia	
			Liczba wymienionych pieców			Wprowadzenie ograniczeń w użytkowaniu instalacji na paliwa stałe	Gminy z terenu powiatu	- nieotrzymanie zewnętrznych form wsparcia	
			Długość ciągów rowerowych [km]			Rozwój komunikacji rowerowej	Powiat Kępiński, Gminy z terenu powiatu	- nieotrzymanie zewnętrznych form wsparcia	

³ Kierunek interwencji dotyczy także zagrożenia przed hałasem.

			Liczba instalacji OZE [szt], Moc instalacji OZE [MWh]		Wytwarzanie i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych w partnerstwie gmin	Gmina Rychtal, Gmina Trzcinica	- brak realizacji inwestycji
			Liczba instalacji OZE [szt], Moc instalacji OZE [MWh]		Wytwarzanie i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych na terenie gminy Bralin	Gmina Bralin	- brak realizacji inwestycji
			Liczba ztermomodernizowanych budynków		Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej poprawa jakości życia mieszkańców Gminy poprzez wprowadzenie rozwiązań technicznych wpływających na ochronę środowiska	Gmina Kępno	- brak realizacji inwestycji
			Liczba wymienionych oprav [szt.]		Modernizacja oświetlenia ulicznego – wymiana na bardziej efektywne energetycznie, zastosowanie automatyki sterowania oświetleniem	Gmina Trzcinica	- brak realizacji inwestycji
			Liczba działań podejmowanych w zakresie utrzymania czystości dróg		Dbłość o jakość i czystość dróg powiatowych	Powiat Kępiński	-
			Liczba przeprowadzonych kontroli		Szczególny nadzór nad działalnością przemysłu w obszarach złej jakości powietrza	Powiat Kępiński	- brak przeprowadzonych kontroli
			Odpowiednie zapisy w SIWZ		Uwzględnianie w zamówieniach publicznych problemów ochrony powietrza, poprzez odpowiednie przygotowywanie specyfikacji zamówień publicznych, które uwzględniać będą potrzeby ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem	Powiat Kępiński	- brak wprowadzania odpowiednich zapisów w SIWZ

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kępińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku

			Liczba przeprowadzonych kontroli		Wzmocnienie kontroli na stacjach diagnostycznych pojazdów	Powiat Kępiński, Gminy z terenu powiatu	- brak przeprowadzonych kontroli
2.	Zagrożenia hałasem	Ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców powiatu	Liczba przeprowadzonych kontroli	Podniesienie komfortu życia mieszkańców powiatu poprzez eliminację zagrożeń hałasem	Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu	- brak przeprowadzanych kontroli
			Liczba rozpisanych przetargów na modernizację/przebudowę dróg, które uwzględniają takie zapisy		Tworzenie zabezpieczeń przed oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w SIWZ uwzględniające m.in. montowanie dźwiękoszczelnych okien, kładzenie cichej nawierzchni	Powiat Kępiński, Gminy, Powiatowy Zarząd Dróg	- brak wprowadzania odpowiednich zapisów w SIWZ
3	Pola elektromagnetyczne	Kontrola niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego do środowiska na terenie powiatu	Istnienie rejestru źródeł promieniowania elektromagnetycznego	Podniesienie komfortu życia mieszkańców powiatu poprzez eliminację zagrożeń promieniowaniem elektromagnetycznym	Wybór niskokonfliktowych terenów do lokalizacji nowych urządzeń wytwarzających pola elektromagnetyczne	Gminy z terenu powiatu, inne jednostki	- Brak możliwości technicznych do realizacji inwestycji
			Odpowiednie zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego		Uwzględnienie zapisów dotyczących ochrony przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego Gminy	Gminy z terenu powiatu	- Przedłużająca się procedura wprowadzania zmian do przepisów prawa miejscowego
4	Gospodarowanie wodami	Zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi umożliwiające zaspokojenie potrzeb wodnych powiatu przy utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód	Liczba przeprowadzonych kontroli jakości wód na terenie powiatu	Zapobieganie zanieczyszczeniu śródkich wód powierzchniowych i podziemnych, ze szczególnym naciskiem na zapobieganie u źródła	Prowadzenie stałego monitoringu wód	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu	- Zanieczyszczenia ze strony mieszkańców i przedsiębiorców
			Liczba przeprowadzonych inwestycji	Poprawa stanu utrzymania rowów melioracyjnych, rzek i cieków wodnych	Utrzymanie w należytym stanie technicznym koryt cieków naturalnych (w tym wykonanych urządzeń wodnych tj. budowle regulacyjne) i usuwanie szkód powodziowych w obrębie cieków wodnych	Właściciel wody, zarządca cieków wodnego	- Brak realizacji inwestycji

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kępińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku

5	Gospodarka wodno-ściekowa	Podniesienie komfortu życia mieszkańców powiatu poprzez stworzenie nowoczesnej infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową	Liczba przeprowadzonych inwestycji	Zwiększenie poziomu skanalizowania i zwodociągowania powiatu	Rozbudowa infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową	Gminy z terenu powiatu	- Nieotrzymanie dofinansowania ze środków zewnętrznych
			% skanalizowania i zwodociągowania powiatu		Bieżąca modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	Gminy z terenu powiatu	- Nieotrzymanie dofinansowania ze środków zewnętrznych
			Długość sieci kanalizacyjnej [km]		Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Wielki Buczek, Mały Buczek, Szarlota, Okrzyce	Gmina Rychtal	- Brak realizacji inwestycji
			Długość sieci kanalizacyjnej i wodociągowej [km]		Budowa kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w miejscowości Piotrówka – Etap I	Gmina Trzcinica	- Brak realizacji inwestycji
			Długość sieci kanalizacyjnej [km]		Budowa kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w miejscowości Wodziczna	Gmina Trzcinica	- Brak realizacji inwestycji
			Długość kanalizacji sanitarnej [km]		Budowa kanalizacji sanitarnej, w tym rozdzielanie sieci ogólnospławnej oraz budowa systemu zaopatrzenia w wodę wraz z odtworzeniem dróg	Gmina Trzcinica	- Brak realizacji inwestycji
6	Zasoby geologiczne	Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż	Powierzchnia surowców naturalnych [ha]	Ochrona zasobów złóż kopalin i rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	Ochrona niezagospodarowanych złóż kopalin	Powiat Kępiński, Gminy z terenu powiatu	- brak kontroli nad złóżami naturalnymi
			Powierzchnia surowców naturalnych [ha]		Kontrola sposobu eksploatacji kruszyw	Powiat Kępiński, Gminy z terenu powiatu	- brak kontroli nad złóżami naturalnymi

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kępińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku

			Powierzchnia surowców naturalnych [ha]		Minimalizacja oddziaływań górniczych	Przedsiębiorcy	- nieracjonalna gospodarka złożami
7	Gleby	Użytkowanie gleb zgodnie zasadami zrównoważonego rozwoju oraz właściwe wykorzystanie ich naturalnego potencjału produkcyjnego	Liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk śmieci	Ochrona gleb przed degradacją i dewastacją	Likwidacja „dzikich wysypisk śmieci”	Gminy z terenu powiatu	- Brak prowadzonych działań w tym zakresie
			Liczba przeprowadzonych kontroli jakości gleb na terenie powiatu		Prowadzenie monitoringu jakości gleb	Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	- Brak prowadzenia monitoringu - Niewłaściwe użytkowanie ze strony mieszkańców
			Łączna powierzchnia gruntów ornych na których stosowana jest agrotechnika przeciwerozyjna [ha]		Wprowadzenie agrotechniki przeciwerozyjnej na obszarach zagrożonych erozją	Właściciele gruntów na terenie powiatu	- brak zainteresowania ze strony rolników
8	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Racjonalne gospodarowanie odpadami	Osiągnięty poziom recyklingu	Prawidłowe prowadzenie gospodarki odpadami	Zwiększenie poziomu recyklingu - przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	Gminy z terenu powiatu	- Zmniejszający się poziom recyklingu
			Liczba wybudowanych PSZOK		Budowa Punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych	Gmina Rychtal	- Brak realizacji inwestycji
			Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest	Bezpieczne dla zdrowia mieszkańców i środowiska naturalnego usunięcie wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu	Realizacja programów usuwania azbestu	Powiat Kępiński, Gminy z terenu powiatu	- Małe zainteresowanie mieszkańców
			Liczba osób biorąca udział w kampanii	Podniesienie świadomości i poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie właściwego gospodarowania odpadami, promowanie proekologicznych postaw, motywowanie mieszkańców do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów oraz ich	Kampania informacyjno-edukacyjna dotycząca gospodarki odpadami na terenie powiatu	Gminy z terenu powiatu	- Małe zainteresowanie mieszkańców

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kępińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku

				segregacji			
9	Zasoby przyrodnicze	Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona przyrody	Powierzchnia obiektów i obszarów prawnie chronionych [ha]	Ochrona zieleni, zasobów leśnych oraz obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych	Bieżąca pielęgnacja zasobów przyrodniczych wraz z ochroną obszarów i obiektów prawnie chronionych	Powiat Kępiński, Gminy z terenu powiatu, RDOŚ	- Dewastacja ze strony mieszkańców
			Powierzchnia obiektów i obszarów prawnie chronionych [ha]		Tworzenie nowych form ochrony przyrody	Powiat Kępiński, Gminy z terenu powiatu, RDOŚ	- Brak obejmowania ochroną obszarów cennych przyrodniczo
			Powierzchnia obiektów i obszarów prawnie chronionych [ha]		Realizacja zapisów Planów zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 na terenie powiatu	Powiat Kępiński, Gminy z terenu powiatu, RDOŚ	- Brak realizacji zapisów Planów Zadań Ochronnych
			Długość korytarzy ekologicznych przebiegających przez teren powiatu		Udrażnianie, kształtowanie, odtwarzanie korytarzy ekologicznych, umożliwiających przemieszczanie się zwierząt i funkcjonowanie populacji	Powiat Kępiński, Gminy z terenu powiatu, RDOŚ, inne jednostki	- Brak podejmowanych działań w tym zakresie
			Powierzchnia gruntów leśnych [ha]		Ochrona zasobów leśnych oraz prowadzenie stałego monitoringu w celu zapobiegania zagrożeniom	Powiat Kępiński, Gminy z terenu powiatu Zarządcy lasów, w tym lasów stanowiących własność Skarbu Państwa	- Dewastacja ze strony mieszkańców
			Liczba wykonanych dosadzeń drzew i krzewów [szt.]		Realizacja Krajowego Planu Zwiększenia Lesistości na terenie powiatu kępińskiego	Zarządcy lasów, w tym lasów stanowiących własność Skarbu Państwa	- Dewastacja ze strony mieszkańców
			Ludność biorąca udział w kampanii	Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego	Promowanie zachowań zgodnych z zasadami ochrony przyrody i krajobrazu	Powiat Kępiński, Gminy z terenu powiatu, Nadleśnictwa	- Małe zainteresowanie mieszkańców

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kępińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku

10	Zagrożenia poważnymi awariami	Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii	Liczba przeprowadzonych inwestycji	Poprawa stanu przygotowania powiatu do podejmowania działań w sytuacji zagrożenia poprzez polepszenie warunków użytkowych i funkcjonalnych budynków OSP	Rozbudowa i modernizacja OSP wraz z nowoczesnym wyposażeniem	Gminy z terenu powiatu	- Nieotrzymanie dofinansowania ze środków zewnętrznych
			Liczba przeprowadzonych inwestycji		Poprawa warunków funkcjonowania PSP	Powiat Kępiński	- Brak realizacji inwestycji w ramach działania
			Liczba przeprowadzonych szkoleń	Kreowanie właściwych zachowań mieszkańców powiatu w przypadku wystąpienia zagrożeń życia i środowiska z tytułu wystąpienia awarii przemysłowych	Szkolenia z zakresu ratowniczo-gaśniczego	Powiat Kępiński, Gminy z terenu powiatu	- Małe zainteresowanie mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne.

5.2. HARMONOGRAM RZECZOWO - FINANSOWY

W poniższej tabeli przedstawiono harmonogram rzeczowo-finansowy zadań własnych powiatu oraz zadań monitorowanych, opracowany w celu ochrony środowiska na terenie powiatu kępińskiego. Pod zadaniami własnymi należy rozumieć te przedsięwzięcia, które będą finansowane w całości lub częściowo ze środków budżetowych i pozabudżetowych będących w dyspozycji powiatu. Natomiast pod zadaniami monitorowanymi należy rozumieć pozostałe zadania związane z ochroną środowiska i racjonalnym wykorzystaniem zasobów naturalnych, które są finansowane ze środków samorządów gminnych, instytucji i przedsiębiorstw, osób fizycznych oraz ze środków zewnętrznych, będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla wyższego, bądź instytucji działających na terenie powiatu, ale podległych bezpośrednio organom centralnym.

Tabela 14. Harmonogram realizacji zadań własnych oraz zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (zł)						Źródła finansowania	
				2017	2018	2019	2020	2021-2024	razem		
1	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Zadania własne									
		Modernizacja dróg powiatowych	Powiat Kępiński, Powiatowy Zarząd Dróg							W miarę potrzeb	środki własne, inne środki
		Tworzenie alternatywy komunikacyjnej w postaci ciągów pieszych i rowerowych	Powiat Kępiński, Gminy z ternu powiatu							W miarę potrzeb	Środki własne, środki unijne, inne środki
		Kontrola gospodarstw domowych, zgodnie z aktualnymi przepisami o utrzymaniu czystości w gminach	Gminy z ternu powiatu							W miarę potrzeb	Środki własne, środki unijne, inne środki
		Kontrola przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartych przestrzeniach	Powiat Kępiński, Gminy z ternu powiatu							W miarę potrzeb	Środki własne, środki unijne, inne środki
		Uwzględnienie w zamówieniach publicznych problemów ochrony powietrza poprzez odpowiednie przygotowanie specyfikacji zamówień publicznych	Powiat Kępiński, Gminy z ternu powiatu							W miarę potrzeb	Środki własne, środki unijne, inne środki
		Zadania monitorowane									
	Modernizacja dróg gminnych	Gminy z ternu powiatu							W miarę potrzeb i dostępnych środków finansowych	środki własne, inne środki	

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kępińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku

		Modernizacja dróg krajowych i dróg wojewódzkich	GDDKiA, Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu						W miarę potrzeb i dostępnych środków finansowych	środki GDDKiA, środki Zarządu Dróg Wojewódzkich w Poznaniu
		Wytwarzanie i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych w partnerstwie gmin	Gmina Rychtal, Gmina Trzcinica						901 784,00	Środki własne, inne środki
		Wytwarzanie i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych na terenie gminy Bralin	Gmina Bralin						1 094 120,00	Środki własne, inne środki
		Modernizacja oświetlenia ulicznego – wymiana na bardziej efektywne energetycznie, zastosowanie automatyki sterowania oświetleniem	Gmina Trzcinica						2 400 000,00	Środki własne, inne środki
		Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej poprawa jakości życia mieszkańców Gminy poprzez wprowadzenie rozwiązań technicznych wpływających na ochronę środowiska	Gmina Kępno						795 000,00	Środki własne, inne środki
		Zadania własne								
2	Zagrożenia hałasem	Tworzenie zabezpieczeń przed oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w SIWZ uwzględniające m.in. montowanie dźwiękoszczelnych okien, kładzenie cichej nawierzchni	Powiat Kępiński, Gminy z terenu powiatu, Powiatowy Zarząd Dróg						W miarę potrzeb i dostępnych środków finansowych	środki własne, inne środki
		Zadania monitorowane								

		Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	WIOŚ w Poznaniu					W miarę potrzeb	środki własne, inne środki	
3	Pola elektromagnetyczne	Zadania własne								
		Wybór niskokonfliktowych terenów do lokalizacji nowych urządzeń wytwarzających pola elektromagnetyczne	Gminy z ternu powiatu, inne jednostki						Brak kosztów dodatkowych	środki własne, inne środki
		Zadania monitorowane								
		Uwzględnienie zapisów dotyczących ochrony przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym w planach zagospodarowania przestrzennego Gmin	Gminy z ternu powiatu					Brak kosztów dodatkowych, w ramach prac nad pzp	środki własne, inne środki	
4	Gospodarowanie wodami	Zadania własne								
		Utrzymanie w należytym stanie technicznym koryt cieków naturalnych (w tym wykonanych urządzeń wodnych tj. budowle regulacyjne) i usuwanie szkód powodziowych w obrębie cieków wodnych	Właściciel wody, zarządca cieków wodnego						W miarę potrzeb	środki własne, inne środki
		Zadania monitorowane								
		Prowadzenie stałego monitoringu wód	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu					W miarę potrzeb i dostępnych środków finansowych	środki własne, inne środki	
5	Gospodarka wodno-ściekowa	Zadania własne								

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kępińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku

		Rozbudowa infrastruktury związanej z gospodarką wodno - ściekową	Gminy z ternu powiatu						W miarę potrzeb i dostępnych środków finansowych	środki własne, WFOŚiGW
Zadania monitorowane										
		Bieżąca modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	Gminy z ternu powiatu						W miarę potrzeb i dostępnych środków finansowych	środki własne, WFOŚiGW
		Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Wielki Buczek, Mały Buczek, Szarlota, Okrzyce	Gmina Rychtal						34 000,00	środki własne, WFOŚiGW
		Budowa kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w miejscowości Wodziczna	Gmina Trzcinica						5 000 000,00	środki własne, WFOŚiGW
		Budowa kanalizacji sanitarnej, w tym rozdzielanie sieci ogólnospławnej oraz budowa systemu zaopatrzenia w wodę wraz z odtworzeniem dróg	Gmina Trzcinica						104 306,85	środki własne, WFOŚiGW
		Budowa kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w miejscowości Piotrówka – Etap I	Gmina Trzcinica						1 406 100,90	środki własne, WFOŚiGW
Zadania własne										
6	Zasoby geologiczne	Ochrona niezagospodarowanych złóż kopalin	Powiat Kępiński, Gminy z ternu powiatu						W miarę potrzeb	środki własne, inne środki

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kępińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku

		Stabilizacja osuwisk	Powiat Kępiński, Gminy z ternu powiatu						W miarę potrzeb	środki własne, inne środki	
		Kontrola sposobu eksploatacji kruszyw	Powiat Kępiński, Gminy z ternu powiatu						W miarę potrzeb	środki własne, inne środki	
		Zadania monitorowane									
		Minimalizacja oddziaływań górniczych	Przedsiębiorcy							W miarę potrzeb	środki własne, inne środki
7	Gleby	Zadania monitorowane									
		Likwidacja „dzikich wysypisk śmieci”	Gminy z ternu powiatu							W miarę potrzeb i dostępnych środków finansowych	środki własne, inne środki
		Prowadzenie monitoringu jakości gleb	Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska							W miarę potrzeb	środki własne, inne środki
		Wprowadzenie agrotechniki przeciwozyjnej na obszarach zagrożonych erozją	Właściciele gruntów na terenie powiatu							W miarę potrzeb i dostępnych środków finansowych	środki własne, inne środki
8	Gospodarka odpadami	Zadania własne									

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kępińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku

	i zapobieganie powstawaniu odpadów	Kampania informacyjno-edukacyjna dotycząca gospodarki odpadami na terenie powiatu	Gminy z ternu powiatu					80 000	środki własne, WFOŚiGW	
		Realizacja programów usuwania azbestu	Powiat Kępiński, Gminy z ternu powiatu					W miarę potrzeb	środki własne, WFOŚiGW, NFOŚiGW	
		Zadania monitorowane								
		Zwiększenie poziomu recyklingu - przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	Gminy z ternu powiatu						W miarę potrzeb	środki własne, WFOŚiGW, NFOŚiGW
		Budowa Punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych	Gmina Rychtal					510 000,00	środki własne, WFOŚiGW, NFOŚiGW	
9	Zasoby przyrodnicze	Zadania własne								
		Bieżąca pielęgnacja zasobów przyrodniczych wraz z ochroną obszarów i obiektów prawnie chronionych	Powiat Kępiński, Gminy z ternu powiatu, RDOŚ						100 000,00	środki własne, inne środki
		Realizacja zapisów Planów zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 na terenie powiatu	Powiat Kępiński, Gminy z ternu powiatu, RDOŚ						W miarę potrzeb	środki własne, inne środki
		Promowanie zachowań zgodnych z zasadami ochrony przyrody i krajobrazu	Powiat Kępiński, Gminy z ternu powiatu, Nadleśnictwa						80 000,00	środki własne, inne środki

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kępińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku

		Tworzenie nowych form ochrony przyrody	Powiat Kępiński, Gminy z ternu powiatu, RDOŚ					100 000,00	środki własne, inne środki
Zadania monitorowane									
		Realizacja Krajowego Planu Zwiększenia Lesistości na terenie powiatu kępińskiego	Zarządcy lasów, w tym lasów stanowiących własność Skarbu Państwa					Koszt realizacji zadania zależny od zakresu realizowanych zalesień	środki własne, inne środki
		Ochrona zasobów leśnych oraz prowadzenie stałego monitoringu w celu zapobiegania zagrożeniom	Powiat Kępiński, Gminy z ternu powiatu, Zarządcy lasów, w tym lasów stanowiących własność Skarbu Państwa					W miarę potrzeb i dostępnych środków finansowych	środki własne, inne środki
		Udrażnianie, kształtowanie, odtwarzanie korytarzy ekologicznych, umożliwiających przemieszczanie się zwierząt i funkcjonowanie populacji	Powiat Kępiński, Gminy z ternu powiatu, RDOŚ, inne jednostki					W miarę potrzeb i dostępnych środków finansowych	środki własne, inne środki
		Zadania własne							
		Szkolenia z zakresu ratowniczo-gaśniczego	Powiat Kępiński, Gminy z ternu powiatu					40 000	środki własne, inne środki
		Poprawa warunków funkcjonowania PSP	Powiat kępiński					W miarę potrzeb i dostępnych środków finansowych	środki własne, inne środki
		Zadania monitorowane							
10	Zagrożenia poważnymi awariami								

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kępińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku

		Rozbudowa i modernizacja OSP wraz z nowoczesnym wyposażeniem	Gminy z ternu powiatu						W miarę dostępnych środków finansowych	środki własne, inne środki
--	--	--	-----------------------	--	--	--	--	--	--	----------------------------

Źródło: Opracowanie własne.

6. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA INWESTYCJI Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA

Realizacja zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska wiąże się z wysokimi nakładami finansowymi. Wdrażanie Programu powinno być zatem możliwe dzięki stworzeniu odpowiedniego systemu finansowego. Podstawowymi źródłami finansowania są środki publiczne (budżetowe państwa, powiatu lub pozabudżetowe instytucji publicznych), prywatne (np. fundusze inwestycyjne) oraz prywatno –publiczne. Do głównych instrumentów finansowych powiatu w zakresie ochrony środowiska należą opłaty oraz kary za korzystanie ze środowiska.

Potencjalne źródła finansowania zadań określonych w niniejszym Programie przedstawiono poniżej.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW)

Publiczna instytucja finansowa, działająca jako państwowa osoba prawna. Głównym jej celem działania jest udzielanie wsparcia finansowego przedsięwzięciom służącym ochronie środowiska i gospodarce wodnej.

Podstawą do przyjmowania i rozpatrywania wniosków o dofinansowanie są programy priorytetowe, które określają zasady udzielania wsparcia oraz kryteria wyboru przedsięwzięć. Listę priorytetowych programów NFOŚiGW zatwierdza corocznie Rada Nadzorcza NFOŚiGW.

Zgodnie z „Listą priorytetowych programów NFOŚiGW na 2017 r.”, ustala się następujące programy:

1. Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi:

- Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach,
- Budowa, przebudowa i odbudowa obiektów hydrotechnicznych,
- Inwestycje w gospodarce ściekowej poza granicami kraju, w zlewni rzeki Bug.

2. Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi:

- Racjonalna gospodarka odpadami,
- Ochrona powierzchni ziemi,
- Geologia i górnictwo.

3. Ochrona atmosfery:

- Poprawa jakości powietrza,
- System zielonych inwestycji (GIS – Green Investment Scheme).

4. Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów:

- Ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej.

5. Międzydziedzinowe:

- Wsparcie Ministra Środowiska w zakresie realizacji polityki ochrony środowiska,
- Zadania wskazane przez ustawodawcę,
- Wspieranie działalności monitoringu środowiska,
- Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska z likwidacją ich skutków,
- Edukacja ekologiczna,
- Współfinansowanie programu LIFE,
- SYSTEM - Wsparcie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez partnerów zewnętrznych,
- Wsparcie przedsięwzięć w zakresie niskoemisyjnej i zasobooszczędnej gospodarki,
- Gekon – Generator Koncepcji Ekologicznych,
- Wzmocnienie działań społeczności lokalnych dla zrównoważonego rozwoju,
- Wsparcie dla Innowacji sprzyjających zasobooszczędnej i niskoemisyjnej gospodarce.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu (WFOŚiGW)

Podstawowym zadaniem wojewódzkich funduszy jest finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych i pozainwestycyjnych w dziedzinie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w celu realizacji zasady zrównoważonego rozwoju.

Lista przedsięwzięć priorytetowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu przewidzianych do dofinansowania w roku 2017

A. Ochrona wód i gospodarka wodna.

Priorytetem Funduszu jest wspieranie działań służących realizacji celów Dyrektywy 2000/60/WE (tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna) a w szczególności:

1. Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków oraz budowa kanalizacji sanitarnych dociągających istniejące oczyszczalnie, zawartych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych.
2. Porządkowanie gospodarki ściekowej zgodnie z właściwymi programami dla zlewni, powiatów lub gmin.
3. Mała retencja.

4. Budowa lub modernizacja urzędzeń i budowli zwiększających bezpieczeństwo przeciwpowodziowe. 5. Budowa, rozbudowa i modernizacja instalacji związanych z gospodarką osadami ściekowymi.

B. Ochrona powietrza.

1. Ograniczenie niskiej emisji: w strefach i aglomeracjach dla których opracowano programy ochrony powietrza, na terenach zwartej zabudowy, w obiektach zabytkowych i na terenach chronionych.
2. Zwiększenie wykorzystania energii z odnawialnych źródeł.
3. Wdrażanie kompleksowych działań w zakresie oszczędności energii i poprawy efektywności energetycznej.

C. Ochrona powierzchni ziemi i zagospodarowanie odpadów zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego.

1. Wdrażanie ponadlokalnych systemów gospodarki odpadami innymi niż obojętne i niebezpieczne.
2. Zabezpieczanie i rekultywacja nieczynnych oraz niespełniających wymagań składowisk na terenach objętych ponadlokalnymi systemami gospodarki odpadami oraz remediacja terenów zdegradowanych.
3. Unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych, w tym usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest.

D. Ochrona przyrody.

1. Czynna ochrona przyrody na terenach prawnie chronionych z uwzględnieniem zachowania różnorodności biologicznej zgodnie z zapisami planów ich ochrony lub planów zadań ochronnych oraz sporządzanie i wdrażanie planów ochrony lub planów zadań ochronnych.
2. Przyrodnicza rewaloryzacja parków zabytkowych.
3. Tworzenie i uzupełnianie zadrzewień i zakrzewień w krajobrazie rolniczym.
4. Działania na rzecz utrzymania i odbudowy populacji zagrożonych i zanikających rodzimych gatunków flory i fauny.

E. Edukacja ekologiczna.

1. Rozwój ośrodków edukacyjnych i przyrodniczych, tworzenie i rozwój ścieżek dydaktycznych, przyrodniczych i ekologicznych.
2. Upowszechnianie wśród społeczeństwa zachowań przyjaznych środowisku poprzez publikacje wydawane drukiem i w wersji elektronicznej, dotyczące obszaru województwa wielkopolskiego.
3. Podnoszenie kwalifikacji specjalistów na szczeblu województwa w zakresie ochrony środowiska, w szczególności w odniesieniu do obszarów objętych priorytetami A-D.

4. Konkursy, olimpiady i inne imprezy upowszechniające wiedzę ekologiczną i przyrodniczą obejmujące znaczącą liczbę uczestników.

5. Seminaria, konferencje, warsztaty, szkolenia i sympozja z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

F. Inne zadania.

1. Wspomaganie realizacji zadań Państwowego Monitoringu Środowiska.

2. Realizacja przedsięwzięć związanych z zapobieganiem i likwidacją skutków klęsk żywiołowych i poważnych awarii istotnych w skali regionalnej.

3. Ekspertyzy wdrożeniowe oraz wymagane ustawowo plany i programy.

4. Wsparcie systemu kontroli wnoszenia przewidzianych ustawą opłat za korzystanie ze środowiska, w szczególności tworzenia baz danych podmiotów korzystających ze środowiska obowiązanych do ponoszenia opłat.

5. Badanie jakości wody kąpielisk wykonywane w ramach obowiązków nałożonych na organizatorów kąpielisk ustawą Prawo wodne.

WFOŚiGW w Poznaniu, może finansować pozostałe przedsięwzięcia nie mieszczące się w Liście przedsięwzięć priorytetowych, a służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej, wynikających z zasad zrównoważonego rozwoju.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (POIiŚ)

Krajowy program wspierający gospodarkę niskoemisyjną, ochronę środowiska, przeciwdziałanie i adaptację do zmian klimatu, transport i bezpieczeństwo energetyczne. Głównym źródłem finansowania Programu są środki unijne z Funduszu Spójności. Najważniejszymi beneficjentami Programu są podmioty publiczne (w tym JST) oraz podmioty prywatne (przede wszystkim duże przedsiębiorstwa).

W ramach Programu realizowanych będzie 10 osi priorytetowych:

1. Zmniejszenie emisyjności gospodarki
2. Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu
3. Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego
4. Infrastruktura drogowa dla miast
5. Rozwój transportu kolejowego w Polsce
6. Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach
7. Poprawa bezpieczeństwa energetycznego

8. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury
9. Wzmocnienie strategicznej infrastruktury i rozwoju zasobów kultury
10. Pomoc techniczna

Zakres finansowania w obszarze energetyki i środowiska przedstawiono poniżej.

I Oś priorytetowa - Zmniejszenie emisyjności gospodarki:

- produkcja, dystrybucja oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (OZE), np. budowa, rozbudowa farm wiatrowych, instalacji na biomasę bądź biogaz,
- poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym,
- rozwój i wdrażanie inteligentnych systemów dystrybucji, np. budowa sieci dystrybucyjnych średniego i niskiego napięcia.

II Oś priorytetowa - Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu:

- rozwój infrastruktury środowiskowej (np. oczyszczalnie ścieków, sieć kanalizacyjna oraz wodociągowa, instalacje do zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym do ich termicznego przetwarzania),
- ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, poprawa jakości środowiska miejskiego (np. redukcja zanieczyszczenia powietrza i rekultywacja terenów zdegradowanych),
- dostosowanie do zmian klimatu, np. zabezpieczenie obszarów miejskich przed niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi, zarządzanie wodami opadowymi, projekty z zakresu małej retencji oraz systemy zarządzania klęskami żywiołowymi.

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014 – 2020 (WRPO 2014+)

Celem WRPO 2014+ jest podniesienie konkurencyjności regionu w oparciu o wewnętrzne potencjały, sprzyjające zwiększeniu spójności społecznej i terytorialnej.

Poniżej przedstawiono główne osie priorytetowe, w ramach których gmina będzie mogła ubiegać się o środki na realizację działań ujętych w opracowaniu.

OŚ PRIORYTETOWA 4 ŚRODOWISKO

Działanie 4.1.: Zapobieganie, likwidacja skutków klęsk żywiołowych i awarii środowiskowych

Poddziałanie 4.1.1: Ochrona obszarów ze średnim ryzykiem powodziowym

Poddziałanie 4.1.2: Mała retencja

Poddziałanie 4.1.3: Zabezpieczenie obszarów miejskich przed niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi i ich następstwami

Poddziałanie 4.1.4: Wsparcie systemów oceny ryzyka wystąpienia powodzi i zarządzania tym ryzykiem, wczesnego ostrzegania i prognozowania zagrożeń

Poddziałanie 4.1.5: Wsparcie systemu ratownictwa chemiczno – ekologicznego i służb ratowniczych na wypadek wystąpienia zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii.

Poddziałanie 4.1.6: Zapobieganie, likwidacja skutków klęsk żywiołowych i awarii środowiskowych w ramach ZIT i OSI

Wkład ze środków unijnych na działanie (EUR): 41 300 000,00

Działanie 4.2. Gospodarka odpadami

Poddziałanie 4.2.1: Tworzenie kompleksowych systemów gospodarki odpadami oraz uzupełnianie istniejących

Poddziałanie 4.2.2: Usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest

Wkład ze środków unijnych na działanie (EUR): 25 200 000,00

Działanie 4.3. Gospodarka wodno – ściekowa

Poddziałanie 4.3.1: Gospodarka wodno – ściekowa

Poddziałanie 4.3.2: Gospodarka wodno – ściekowa w ramach ZIT i OSI

Wkład ze środków unijnych na działanie (EUR): 76 300 000,00

Działanie 4.4. Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego

Poddziałanie 4.4.1: Inwestycje w obszarze dziedzictwa kulturowego regionu

Poddziałanie 4.4.2: Wydarzenia kulturalne

Poddziałanie 4.4.3: Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego w ramach ZIT i OSI

Wkład ze środków unijnych na działanie (EUR): 51 000 000,00

Działanie 4.5 Ochrona przyrody

Poddziałanie 4.5.1: Ochrona gatunków i siedlisk przyrodniczych na obszarach parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody

Poddziałanie 4.5.2: Opracowywanie planów ochrony dla obszarów cennych przyrodniczo

Poddziałanie 4.5.3: Ochrona różnorodności biologicznej

Poddziałanie 4.5.4: Edukacja ekologiczna

Poddziałanie 4.5.5: Ochrona przyrody w ramach ZIT i OSI

Wkład ze środków unijnych na działanie (EUR): 10 200 000,00

Celem głównym PROW 2014 – 2020 jest poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich.

Program będzie realizował wszystkie sześć priorytetów wyznaczonych dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020, a mianowicie:

- ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich,
- poprawa konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych,
- poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie,
- odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa,
- wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym,
- zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

Pomoc finansowa ze środków Programu będzie skierowana głównie do sektora rolnego. Sektor ten jest szczególnie istotny z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich i wymaga znacznego i odpowiednio ukierunkowanego wsparcia. Planowane w Programie instrumenty pomocy finansowej będą miały na celu przede wszystkim rozwój gospodarstw rolnych (modernizacja gospodarstw rolnych, restrukturyzacja małych gospodarstw rolnych, premie dla młodych rolników, płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa rolne).

7. SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

7.1. MONITORING I KONTROLA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Monitoring dostarcza informacji, w oparciu o które ocenić można, czy stan środowiska ulega polepszeniu czy pogorszeniu, a także jest podstawą oceny efektywności wdrażania polityki środowiskowej. Rozróżniamy dwa rodzaje monitoringu:

- monitoring jakości środowiska,
- monitoring polityki środowiskowej.

Obydwa rodzaje monitoringu są ze sobą ściśle powiązane. Monitoring jakości środowiska jest wykorzystywany w definiowaniu polityki ochrony środowiska. W okresie wdrażania niniejszego programu, monitoring także będzie wykorzystywany dla uaktualnienia polityki ochrony środowiska. Celem monitoringu jest zwiększenie efektywności polityki środowiskowej poprzez zbieranie, analizowanie i udostępnianie danych dotyczących jakości środowiska i zachodzących w nim zmian. Informacja o stanie środowiska jest niezbędna do ustanawiania priorytetów ochrony środowiska, do monitorowania, egzekwowania i przestrzegania przepisów ochrony środowiska, do integrowania polityki. Powinien służyć zarówno podejmującym decyzje, jak i społeczeństwu, sektorowi prywatnemu, pozarządowym organizacjom ekologicznym i wszystkim zainteresowanym grupom.

W poniższej tabeli przedstawiono harmonogram wdrażania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kępińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku.

Tabela 30. Harmonogram wdrażania programu ochrony środowiska dla powiatu kępińskiego.

Monitoring realizacji Programu					
	2017	2018	2019	2020	ltd.
Monitoring stanu środowiska	X	X	X	X	X
Monitoring polityki środowiskowej					
Mierniki efektywności Programu		X		X	
Ocena realizacji planu operacyjnego		X		X	
Raporty z realizacji Programu			X	X	
Ocena realizacji celów i kierunków działań				X	
Aktualizacja Programu ochrony środowiska				X	

Źródło: Opracowanie własne.

Kontrola i monitoring realizacji celów i zadań Programu Ochrony Środowiska winny obejmować:

- określenie stopnia wykonania poszczególnych działań:
- określenie stopnia realizacji przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizę przyczyn rozbieżności.

Listę proponowanych wskaźników monitorowania dla powiatu kępińskiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 31. Zestawienie wskaźników dla monitorowania osiągniętych celów dla powiatu kępińskiego.

Lp.	Wskaźniki	Jednostka miary
Ochrona klimatu i jakości powietrza		
1	Wielkość zredukowanej emisji na terenie powiatu	%, Mg/rok
2	Liczba obiektów objętych termomodernizacją	szt.
Zagrożenia hałasem		
1	Liczba przeprowadzonych kontroli emisji hałasu	szt.
2	Długość zmodernizowanych dróg powiatowych/wojewódzkich/krajowych	km
Pola elektromagnetyczne		
1	Poziom pola elektromagnetycznego	V/m
Gospodarowanie wodami/gospodarka wodno - ściekowa		
1	Długość sieci kanalizacyjnej	km
2	Długość sieci wodociągowej	km
3	Liczba przyłączy kanalizacyjnych	szt.
4	Liczba przyłączy wodociągowych	szt.
5	Przydomowe oczyszczalnie ścieków	szt.
6	Liczba mieszkańców korzystająca z sieci wodociągowej	liczba osób
7	Liczba mieszkańców korzystająca z kanalizacji sanitarnej	liczba osób
Gleby		
1	Powierzchnia gleb dobrych klas bonitacyjnych (III –IV)	ha
2	Powierzchnia gruntów zrekultywowanych	ha
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów		
1	Liczba zlikwidowanych „dzikich wysypisk śmieci”	szt.
2	Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest	Mg
3	Osiągnięty poziom recyklingu	%
4	Ilość zebranych zmieszanych odpadów komunalnych na terenie powiatu kępińskiego ogółem	%

Zasoby przyrodnicze		
1	Lesistość powiatu	%
2	Liczba form ochrony przyrody	szt.
Zagrożenia poważnymi awariami		
1	Liczba inwestycji w zakresie rozbudowy i modernizacji OSP gminnych wraz z nowoczesnym wyposażeniem	szt.

Źródło: Opracowanie własne.

7.2. ZARZĄDZANIE PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA

Podstawową zasadą realizacji programu ochrony środowiska powinna być zasada wykonywania zadań przez poszczególne jednostki włączone w zagadnienia ochrony środowiska, świadome istnienia Programu i swojego uczestnictwa w nim. Szansę na skuteczne wdrożenie Programu daje dobra organizacja zarządzania nim.

Z punktu widzenia pełnionej roli w realizacji Programu można wyodrębnić cztery grupy podmiotów uczestniczących w nim. Są to:

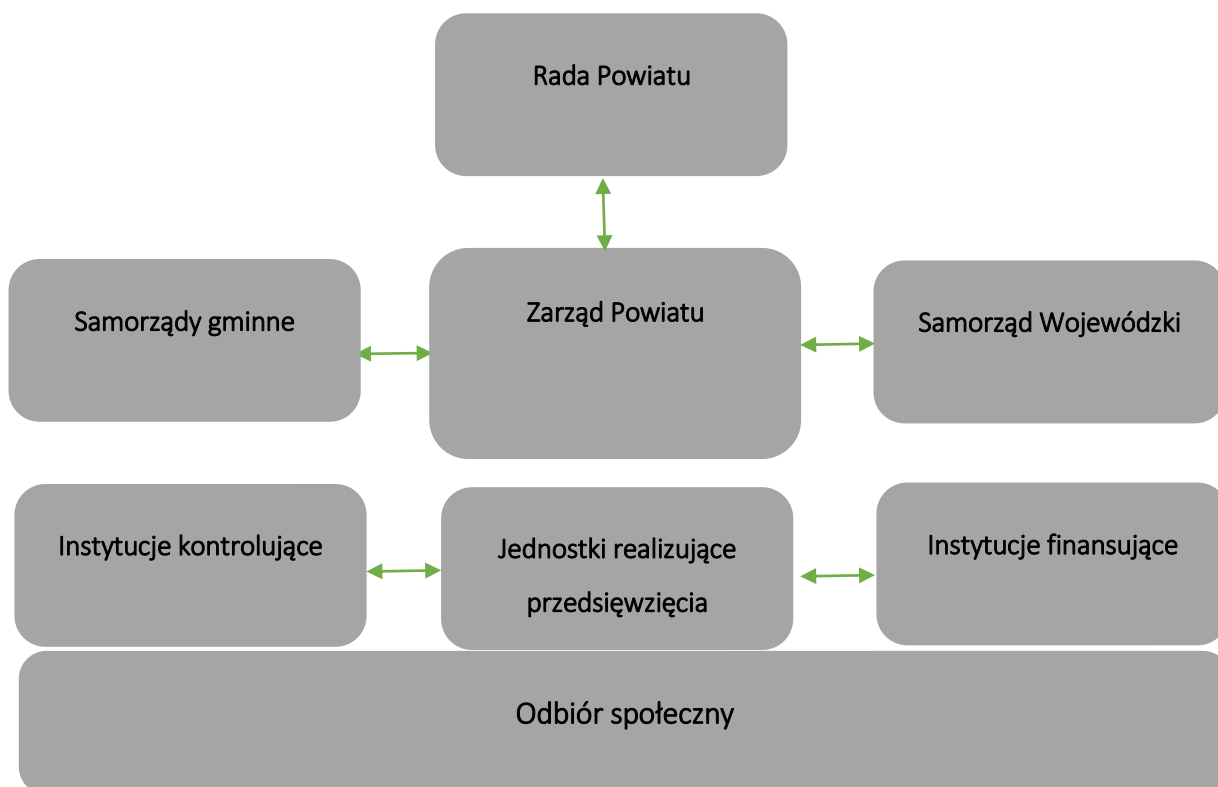
- podmioty uczestniczące w organizacji i zarządzaniu programem,
- podmioty realizujące zadania programu, w tym instytucje finansujące,
- podmioty kontrolujące przebieg realizacji i efekty programu,
- społeczność powiatu kępińskiego, jako główny podmiot odbierający wyniki działań programu.

Główna odpowiedzialność za realizację Programu spoczywa na Zarządzie Powiatu, który składa Radzie Powiatu raporty z wykonania Programu. Zarząd współdziała z organami administracji rządowej i samorządowej szczebla wojewódzkiego oraz samorządami gminnymi, które dysponują instrumentarium wynikającym z ich kompetencji. Zarząd Powiatu nadzoruje wykonanie Programu poprzez Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa.

Marszałek, powiat oraz gminy dysponują instrumentarium prawnym umożliwiającym reglamentowanie korzystania ze środowiska. W ich dyspozycji znajdują się także instrumenty finansowe na realizację zadań programu (np. poprzez realizację budżetów jednostek samorządu terytorialnego, środki WFOŚiGW w Poznaniu, środki Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Wielkopolskiego itp.).

Ponadto Zarząd Powiatu współdziała z instytucjami administracji specjalnej w dyspozycji których znajdują się instrumenty kontroli i monitoringu. Instytucje te kontrolują respektowanie prawa, prowadzą monitoring stanu środowiska (m.in.: inspekcja sanitarna, inspekcja ochrony środowiska).

Bezpośrednim realizatorem większości zadań nakreślonych w programie są samorządy gminne jako realizatorzy inwestycji w zakresie ochrony środowiska na własnym terenie, a także podmioty gospodarcze planujące i realizujące inwestycje zgodnie z kierunkami nakreślonymi przez Program. Głównymi odbiorcami Programu są mieszkańcy powiatu kępińskiego, którzy subiektywnie oceniają efekty wdrożonych przedsięwzięć.

Rysunek 9. Schemat zarządzania dokumentem.

Źródło: Opracowanie własne.

SPIS TABEL

TABELA 1. DANE DEMOGRAFICZNE GMIN POWIATU KĘPIŃSKIEGO.	8
TABELA 2. PODMIOTY WG PKD 2007 I RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI NA TERENIE POWIATU KĘPIŃSKIEGO.	10
TABELA 3. CHARAKTERYSTYKA SIECI GAZOWEJ NA TERENIE POWIATU KĘPIŃSKIEGO.	12
TABELA 4. DROGI POWIATOWE WG TYPU NAWIERZCHNI W POWIECIE KĘPIŃSKIM.	16
TABELA 5. DROGI GMINNE W POWIECIE KĘPIŃSKIM.	16
TABELA 6. WYNIKOWE KLASY DLA STREFY WIELKOPOLSKIEJ W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM DLA POSZCZEGÓLNYCH ZANIECZYSZCZEŃ, UZYSKANE W OCENIE ROCZNEJ ZA 2016 R. DOKONANEJ Z UWZGLĘDNIENIEM KRYTERIÓW USTANOWIONYCH W CELU OCHRONY ZDROWIA.	35
TABELA 7. WYNIKOWE KLASY STREFY WIELKOPOLSKIEJ DLA POSZCZEGÓLNYCH ZANIECZYSZCZEŃ, UZYSKANE W OCENIE ROCZNEJ ZA 2016 R. DOKONANEJ Z UWZGLĘDNIENIEM KRYTERIÓW USTANOWIONYCH W CELU OCHRONY ROŚLIN.	36
TABELA 8. ŚREDNI DOBOWY RUCH POJAZDÓW NA TERENIE DRÓG TRANZYTOWYCH PRZEBIEGAJĄCYCH PRZEZ TEREN POWIATU KĘPIŃSKIEGO W 2015 ROKU.	41
TABELA 9. CHARAKTERYSTYKA STACJI BAZOWYCH NA TERENIE POWIATU KĘPIŃSKIEGO.	44
TABELA 10. OCENA JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD (JCWP) ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA TERENIE POWIATU KĘPIŃSKIEGO OCENA ZA 2015 ROK.	47
TABELA 11. WYZNACZONE CELE ŚRODOWISKOWE DLA JCWP NA TERENIE POWIATU KĘPIŃSKIEGO.	48
TABELA 12. GŁÓWNY ZBIORNIK WÓD PODZIEMNYCH (GZWP) NA TERENIE POWIATU KĘPIŃSKIEGO.	49
TABELA 13. CHARAKTERYSTYKA JCWPD NR 80.	49
TABELA 14. CHARAKTERYSTYKA JCWPD NR 81.	50
TABELA 15. CHARAKTERYSTYKA JCWPD NR 96.	51
TABELA 16. CHARAKTERYSTYKA JCWPD NR 97.	51
TABELA 17. OCENA JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH NA TERENIE POWIATU KĘPIŃSKIEGO.	53
TABELA 18. CHARAKTERYSTYKA SIECI WODOCIĄGOWEJ NA TERENIE POWIATU KĘPIŃSKIEGO (STAN NA 31.12.2016 R.)	55
TABELA 19. CHARAKTERYSTYKA SIECI KANALIZACYJNEJ NA TERENIE POWIATU KĘPIŃSKIEGO (STAN NA 31.12.2016 R.)	57
TABELA 20. GŁÓWNE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW NA TERENIE POWIATU KĘPIŃSKIEGO.	58
TABELA 21. ZESTAWIENIE ZASOBNOŚCI GLEB NA TERENIE POWIATU KĘPIŃSKIEGO.	64
TABELA 22. INSTALACJE MBP – MECHANICZNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH W REGIONIE IX.	68
TABELA 23. REGIONALNE INSTALACJE DO PRZETWARZANIA ODPADÓW ZIELONYCH I INNYCH BIOODPADÓW W REGIONIE IX.	69
TABELA 24. SKŁADOWISKA RIPOK DO SKŁADOWANIA ODPADÓW POWSTAJĄCYCH W PROCESIE MECHANICZNO- BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH ORAZ POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH W REGIONIE IX.	69
TABELA 25. ILOŚĆ ODPADÓW WYTWORZONYCH NA TERENIE POWIATU KĘPIŃSKIEGO W LATACH 2010 – 2016.	70
TABELA 26. OSIĄGNIĘTE POZIOMY RECYKLINGU ZA ROK 2015 NA TERENIE GMIN POWIATU KĘPIŃSKIEGO.	71
TABELA 27. ZINWENTARYZOWANE, UNIESZKODLIWIONE I POZOSTAŁE DO UNIESZKODLIWIENIA WYROBY AZBESTOWE NA TERENIE GMIN POWIATU KĘPIŃSKIEGO.	72
TABELA 28. POMNIKI PRZYRODY NA TERENIE POWIATU KĘPIŃSKIEGO.	74
TABELA 29. WSKAŹNIKI LESISTOŚCI NA TERENIE POWIATU KĘPIŃSKIEGO.	78

TABELA 30. HARMONOGRAM WDRAŻANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU KĘPIŃSKIEGO.....	105
TABELA 31. ZESTAWIENIE WSKAŹNIKÓW DLA MONITOROWANIA OSIĄGANYCH CELÓW DLA POWIATU KĘPIŃSKIEGO.....	106

SPIS RYSUNKÓW

RYSUNEK 1. PODZIAŁ POWIATU KĘPIŃSKIEGO NA GMINY.	6
RYSUNEK 2. POŁOŻENIE POWIATU KĘPIŃSKIEGO NA TLE POLSKI.	7
RYSUNEK 3. LOKALIZACJA JCWPD NR 80.	50
RYSUNEK 4. LOKALIZACJA JCWPD NR 81.	50
RYSUNEK 5. LOKALIZACJA JCWPD NR 96.	51
RYSUNEK 6. LOKALIZACJA JCWPD NR 97.	52
RYSUNEK 7. PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO NA REGIONY GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI.....	67
RYSUNEK 8. CHARAKTERYSTYKA REGIONU IX GOSPODAROWANIA ODPADAMI.....	68
RYSUNEK 9. SCHEMAT ZARZĄDZANIA DOKUMENTEM.	108

SPIS WYKRESÓW

WYKRES 1. LICZBA LUDNOŚCI POWIATU KĘPIŃSKIEGO W LATACH 2010 – 2016.	8
WYKRES 2. UDZIAŁ MIESZKAŃCÓW POWIATU KĘPIŃSKIEGO Z PODZIAŁEM NA GMINY.	9
WYKRES 3. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH NA TERENIE POWIATU KĘPIŃSKIEGO.....	10
WYKRES 4. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH NA TERENIE GMIN POWIATU KĘPIŃSKIEGO.....	11
WYKRES 5. LICZBA MIESZKAŃCÓW KORZYSTAJĄCYCH Z OCZYSZCZALNI NA TERENIE POWIATU KĘPIŃSKIEGO.	58
WYKRES 6. LICZBA ZBIORNIKÓW BEZODPŁYWOWYCH NA TERENIE POWIATU KĘPIŃSKIEGO (DANE NA 31.12.2015 R.).	59
WYKRES 7. PRZYDOMOWE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW ZLOKALIZOWANE NA TERENIE POWIATU KĘPIŃSKIEGO (DANE NA 31.12.2015 R.)	59